

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

**Οι Ασκούμενοι Διαχειριστικοί Έλεγχοι από το Υπουργείο
Οικονομικών σε φορείς του στενού και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα.
Αξιολόγηση του Συστήματος Ελέγχου από την πλευρά των Ελεγκτών.**

Νικόλαος Χαλκίδης

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Αιγάλεω, 2021

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

Οι Ασκούμενοι Διαχειριστικοί Έλεγχοι από το Υπουργείο Οικονομικών σε φορείς του στενού και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Αξιολόγηση του Συστήματος Ελέγχου από την πλευρά των Ελεγκτών.

Νικόλαος Χαλκίδης, Α.Μ.:06718

Επιβλέπων: Νικόλαος Στρόμπλος, Διδάσκων Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα
Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής/ Διευθυντής στην ΕΛΣΤΑΤ

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής του
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης
στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Αιγάλεω, 2021

University of West Attica

School of administration, Economic, and Social Sciences

Department of Accounting & Finance

M.Sc. in Public Economics and Policy

The Performance Audits Conducted by the Ministry of Finance in bodies of the narrow and wider Public Sector. Evaluation of the Audit System by the Auditors.

Nikolaos Chalkidis, R.N.:06718

Supervisor: Nikolaos Stroplos, Instructor, University of West Attica, Department of
Accounting & Finance, University of West Attica/ Manager in Greek Statistical Office

Master Thesis submitted to the Dept. Of Accounting & Finance of the university of West Attica
in partial fulfillment of the requirements for the degree of M.Sc. in Public Economics and
Policy.

Egaleo, Greece, 2021

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

Οι Ασκούμενοι Διαχειριστικοί Έλεγχοι από το Υπουργείο Οικονομικών σε φορείς του στενού και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Αξιολόγηση του Συστήματος Ελέγχου από την πλευρά των Ελεγκτών.

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής

Εγκρίθηκε από την εξεταστική επιτροπή την 15/7/2021

A/A	ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ/ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1.	Στρόμπλος Νικόλαος	Διδάσκων, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής / Διευθυντής ΕΛΣΤΑΤ	
2.	Χυζ Αλίνα	Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	
3.	Δεδούλη Αικατερίνη	Επίκουρος καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο/η κάτωθι υπογεγραμμένος Χαλκίδης Νικόλαος του Κοσμά, με αριθμό μητρώου 06718 φοιτητής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική» του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο Δηλών

Στη σύντροφο και συμφοιτήτρια μου

Μαριάννα

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους διδάσκοντες καθηγητές του Μ.Π.Σ. για τον επαγγελματισμό, την αφοσίωση, τη γνωστική τους επάρκεια καθώς και τη στήριξη που μου παρείχαν καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησης μου. Ιδιαίτερος ένα μεγάλο ευχαριστώ στον επιβλέποντα καθηγητή μου, κύριο Στρόμπλο Νικόλαο, για την βοήθεια και υποστήριξη του κατά την εκπόνηση αυτής της εργασίας.

Επιπλέον, οφείλω να ευχαριστήσω ξεχωριστά τον Πρόεδρο του μεταπτυχιακού αυτού προγράμματος, καθηγητή κύριο Θεόδωρο Παπαηλία, του οποίου η εργατικότητα, η οξυδέρκεια, η επιστημοσύνη και το ήθος, διασφαλίζουν σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα των σπουδών μας.

Τέλος, θα ήταν παράλειψη μου να μην αναφερθώ και σε όλους εκείνους τους συναδέλφους, γνωστούς και άγνωστους, που αφιέρωσαν χρόνο και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο μου, χωρίς την ανταπόκριση των οποίων δεν θα ήταν δυνατή η διενέργεια της παρούσας έρευνας.

Οι Ασκούμενοι Διαχειριστικοί Έλεγχοι από το Υπουργείο Οικονομικών σε φορείς του στενού και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Αξιολόγηση του Συστήματος Ελέγχου από την πλευρά των Ελεγκτών.

Περίληψη

Η πρόσφατη οικονομική κρίση, ανέδειξε με τον πιο βίαιο τρόπο τις εγγενείς παθογένειες του εγχώριου οικονομικού συστήματος και κυρίως αυτές που σχετίζονται με την άσκηση της δημοσιονομικής πολιτικής. Αξίες όπως διαφάνεια, λογοδοσία, χρηστή δημοσιονομική διαχείριση αναδύθηκαν στο δημόσιο διάλογο τόσο ως απάντηση στις γενεσιουργές αιτίες της κρίσης όσο και ως εγγύηση και ασφάλεια για το μέλλον. Ο ρόλος του Υπουργείου Οικονομικών στην υιοθέτηση και εφαρμογή αυτών των αξιών από όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, μέσω του σχεδιασμού και εφαρμογής ενός σύγχρονου μηχανισμού άσκησης δημοσιονομικού ελέγχου, είναι καθοριστικής σημασίας.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση και αξιολόγηση του υφιστάμενου πλαισίου άσκησης δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών ελέγχων (ΓΔΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών σε φορείς του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα, η διερεύνηση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων αυτών στο πλαίσιο διασφάλισης των παραπάνω αξιών, η ανάδειξη τυχόν προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τη διενέργεια του ελέγχου και η διατύπωση προτάσεων δράσης ενίσχυσης του ελεγκτικού έργου.

Λέξεις-κλειδιά: διαχειριστικοί έλεγχοι, δημόσια ελεγκτική, χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, φορείς δημοσίου, διαφάνεια, δημόσια λογοδοσία, πρότυπα ελέγχου

The Performance Audits conducted by the Ministry of Finance in bodies of the narrow and wider Public Sector. Evaluation of the Audit System by the Auditors.

Abstract

The recent economic crisis has highlighted in the most violent way the inherent pathologies of the domestic economic system, especially those related to the conduct of fiscal policy. Values such as transparency, accountability, sound fiscal policy have emerged in the public debate both in response to the root causes of the crisis and as a guarantee and security for the future. The role of the Ministry of Finance in the adoption and implementation of these values by all bodies of the General Government is crucial.

The purpose of this dissertation is to present and evaluate the existing framework for Fiscal-Performance Audits of the Ministry of Finance regarding bodies in the narrow and wider Public Sector, to investigate the effectiveness of these audits in order to ensure the above, highlighting any problems that arise during the audit and formulating proposals for action to strengthen the audit work.

Keywords: Performance audit, Public-Sector Auditing, sound fiscal policy, public bodies, transparency, public accountability, standards

Περιεχόμενα

Περίληψη	xv
Abstract	xvii
Κατάλογος Πινάκων.....	xxiii
Κατάλογος Διαγραμμάτων	xxv
Συνοτομογραφίες.....	xxvii
Εισαγωγή	xxix
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	1
ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ.....	1
1.1 Εισαγωγή	1
1.2 Ιστορική Εξέλιξη του Ελέγχου και της Ελεγκτικής	1
1.2.1 Ο έλεγχος κατά την αρχαιότητα	2
1.2.2 Ο έλεγχος στα τέλη του Μεσαίωνα-Αρχές Αναγέννησης	4
1.2.3 Ο έλεγχος μετά την Αναγέννηση	5
1.2.4 Ο έλεγχος και το ελεγκτικό επάγγελμα στην Ελλάδα	6
1.3 Έλεγχος και Ελεγκτική: Εννοιολογική προσέγγιση και βασικά στοιχεία.....	7
1.4 Υποκείμενο και αντικείμενο του Ελέγχου	9
1.5 Είδη ελέγχων	11
1.6 Ανακεφαλαίωση	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	15
Ο ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.....	15
2.1 Εισαγωγή	15
2.2 Ο Δημοσιονομικός έλεγχος	16

2.3 Φορείς άσκησης Δημοσιονομικού Ελέγχου	17
2.4 Διάκριση των Δημοσιονομικών Ελέγχων	20
2.5 Η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών	23
2.5.1 Αποστολή, Αρμοδιότητες και Πεδίο Ελέγχου της ΓΔΔΕ.....	23
2.5.2 Η Δομή της ΓΔΔΕ.....	27
2.5.3 Οι ασκούμενοι Δημοσιονομικοί Έλεγχοι από τη ΓΔΔΕ.....	30
2.6 Τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου του INTOSAI.....	33
2.7 Ανακεφαλαίωση	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	39
ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
ΕΛΕΓΧΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΓΔΔΕ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	39
3.1 Εισαγωγή	39
3.2 Ποιότητα ελεγκτικού έργου.....	40
3.3 Η υφιστάμενη μεθοδολογία διενέργειας ελέγχων από τη ΓΔΔΕ	40
3.3.1 Η επιλογή των φορέων για έλεγχο.....	41
3.3.2 Δειγματοληψία κατά τον έλεγχο.....	43
3.3.3 Σχεδιασμός και διενέργεια του ελέγχου	44
3.3.4 Διαδικασίες μετά το πέρας του Ελέγχου	48
3.4 Επιβολή κυρώσεων επί των ευρημάτων του ελέγχου	50
3.4.1 Δημοσιονομικές Διορθώσεις – Πράξεις Καταλογισμού.....	51
3.4.2 Διαδικασία επιβολής κυρώσεων	52
3.5 Το ελεγκτικό έργο της ΓΔΔΕ κατά την ελεγκτική περίοδο 1.7.2019-30.6.20	53
3.6 Ανακεφαλαίωση	60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	63
ΕΡΕΥΝΑ.....	63
4.1 Εισαγωγή	63
4.2 Σκοπός της Έρευνας.....	63
4.3 Μεθοδολογία της έρευνας	64

4.4 Ερευνητικά Ερωτήματα.....	66
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	67
ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	67
5.1 Εισαγωγή.....	67
5.2 Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας με μέτρα περιγραφικής στατιστικής.....	67
5.2.1 Γενικά και δημογραφικά αποτελέσματα της έρευνας.....	67
5.2.2 Δυνάμεις-Αδυναμίες Ελεγκτικού Πλαισίου & Αποτελεσματικότητα Διαχειριστικών Ελέγχων.....	76
5.2.3 Προβλήματα κατά τη διενέργεια του ελέγχου και προτεινόμενες δράσεις στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού έργου της ΓΔΔΕ.....	92
5.3 Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας με μέτρα επαγωγικής στατιστικής.....	103
5.3.1 Συσχετίσεις στοιχείων του προφίλ των συμμετεχόντων με το κύριο μέρος του ερωτηματολογίου.....	104
5.3.2 Λοιπές Συσχετίσεις.....	106
5.4 Ανακεφαλαίωση.....	108
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.....	109
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	109
6.1 Συμπεράσματα.....	109
6.2 Προτάσεις.....	113
6.3 Περιορισμοί της έρευνας και θέματα που χρήζουν περαιτέρω διερεύνηση.....	115
Βιβλιογραφία.....	117
Παράρτημα Α.....	121
Ερωτηματολόγιο.....	121
Παράρτημα Β.....	127
Πίνακες Συσχετίσεων.....	127

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 2.1: Πίνακας ροής σταδίων και διαδικασιών του ελέγχου, ανά υπηρεσία της ΓΔΔΕ	30
Πίνακας 3.1: Πίνακας βαθμολογίας ελεγχθέντων φορέων για την ελεγκτική περίοδο 1.7.2019-30.6.2020	55
Πίνακας 3.2: Ποσοστά ουσιαστικών και μη ουσιαστικών ευρημάτων ανά θεματική ενότητα	58
Πίνακας 3.3: Συστάσεις ελέγχων ανά θεματική ενότητα	59
Πίνακας 3.4: Ποσά δημοσιονομικών διορθώσεων	60
Πίνακας 5.1: Φύλλο συμμετεχόντων	68
Πίνακας 5.2: Ηλικίες συμμετεχόντων	68
Πίνακας 5.3: Επίπεδο εκπαίδευσης συμμετεχόντων	69
Πίνακας 5.4: Κύρια απασχόληση συμμετεχόντων	70
Πίνακας 5.5: Υπηρεσία απασχόλησης συμμετεχόντων	71
Πίνακας 5.6: Έτη προϋπηρεσίας συμμετεχόντων	72
Πίνακας 5.7: Συμμετοχή στη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου	73
Πίνακας 5.8: Αριθμός διενεργούμενων ελέγχων συμμετεχόντων	74
Πίνακας 5.9: Είδος διενεργούμενων ελέγχων συμμετεχόντων	75
Πίνακας 5.10: Πλεονεκτήματα ελεγκτικού πλαισίου	78
Πίνακας 5.11: Κατάταξη πλεονεκτημάτων του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ	81
Πίνακας 5.12: Αδυναμίες ελεγκτικού πλαισίου	83
Πίνακας 5.13: Κατάταξη αδυναμιών του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ	87
Πίνακας 5.14: Η ανταπόκριση των ελέγχων της ΓΔΔΕ στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής	89
Πίνακας 5.15: Η αποτελεσματικότητα των ελέγχων τη ΓΔΔΕ αναφορικά με την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και τον περιορισμό της διαφθοράς	90
Πίνακας 5.16: Η αποτελεσματικότητα των ελέγχων της ΓΔΔΕ αναφορικά με τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης	91
Πίνακας 5.17: Συχνότερα προβλήματα κατά τη διενέργεια του ελέγχου	93
Πίνακας 5.18: Ανταπόκριση ελεγχόμενου φορέα στις απαιτήσεις του ελέγχου	94
Πίνακας 5.19: Η αντίληψη των εκπροσώπων του φορέα αναφορικά με την αναγκαιότητα και τις θετικές προεκτάσεις του ελέγχου	96

Πίνακας 5.20: Προτεινόμενες δράσεις στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού έργου της ΓΔΔΕ	98
Πίνακας 5.21: Κατάταξη προτεινόμενων δράσεων βάσει του συνόλου των τριών θετικότερων απαντήσεων της κλίμακας σημαντικότητας	101
Πίνακας 5.22: Κατάταξη προτεινόμενων δράσεων βάσει του ποσοστού των απαντήσεων «Η πλέον σημαντική δράση»	102
Πίνακας Π.Β.1: Προφίλ Συμμετεχόντων με ερωτήσεις του κυρίου μέρους του ερωτηματολογίου	127
Πίνακας Π.Β.2: Λοιπές συσχετίσεις μεταξύ ερωτήσεων του κυρίου μέρους του ερωτηματολογίου	131

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 2.1: Διαγραμματική απεικόνιση του ελληνικού δημοσίου τομέα	26
Διάγραμμα 2.2: Οργανόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής	27
Διάγραμμα 3.1: Διαγραμματική απεικόνιση των κατανομών τακτικών ελέγχων ανά κατηγορία φορέα	54
Διάγραμμα 3.2: Διαγραμματική απεικόνιση ποσοστών βαθμολογίας ελεγχόμενων φορέων	58
Διάγραμμα 5.1: Φύλο συμμετεχόντων	68
Διάγραμμα 5.2: Ηλικίες συμμετεχόντων	69
Διάγραμμα 5.3: Επίπεδο εκπαίδευσης συμμετεχόντων	70
Διάγραμμα 5.4: Κύρια απασχόληση συμμετεχόντων	71
Διάγραμμα 5.5: Υπηρεσία απασχόλησης συμμετεχόντων	72
Διάγραμμα 5.6: Έτη προϋπηρεσίας συμμετεχόντων	73
Διάγραμμα 5.7: Συμμετοχή στη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου	74
Διάγραμμα 5.8: Αριθμός διενεργούμενων ελέγχων συμμετεχόντων	75
Διάγραμμα 5.9: Είδος διενεργούμενων ελέγχων συμμετεχόντων	76
Διάγραμμα 5.10: Πλεονεκτήματα ελεγκτικού πλαισίου	80
Διάγραμμα 5.11: Αδυναμίες ελεγκτικού πλαισίου	86
Διάγραμμα 5.12: Η ανταπόκριση των ελέγχων της ΓΔΔΕ στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής	89
Διάγραμμα 5.13: Η αποτελεσματικότητα των ελέγχων τη ΓΔΔΕ αναφορικά με την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και τον περιορισμό της διαφθοράς	91
Διάγραμμα 5.14: Η αποτελεσματικότητα των ελέγχων της ΓΔΔΕ αναφορικά με τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης	92
Διάγραμμα 5.15: Συχνότερα προβλήματα κατά τη διενέργεια του ελέγχου	93
Διάγραμμα 5.16: Ανταπόκριση ελεγχόμενου φορέα στις απαιτήσεις του ελέγχου	95
Διάγραμμα 5.17: Η αντίληψη των εκπροσώπων του φορέα αναφορικά με την αναγκαιότητα και τις θετικές προεκτάσεις του ελέγχου	96
Διάγραμμα 5.18: Προτεινόμενες δράσεις στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού έργου της ΓΔΔΕ	100

Συνοτομογραφίες

ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδος της Κυβέρνησης
π.δ./Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
ΑΔΑ	Αριθμός διαδικτυακής ανάρτησης
ΥΑ	Υπουργική απόφαση
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
Ο.Τ.Α.	Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης
Μ.Κ.Ο.	Μη κυβερνητικές οργανώσεις
ΟΗΕ	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
Ε.Σ.ΕΛ.	Επιτροπή Συντονισμού Ελέγχου
Δ.Υ.Ε.Ε.	Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου
Γ.Δ.Δ.Ε.	Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικού Ελέγχου
Δ.Π.Σ.Ε	Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού ελέγχων
Δ.Σ.Μ.Ε.Κ	Διεύθυνση Σχεδιασμού Μεθοδολογίας και επιβολής κυρώσεων
Κ.Δ.Ε	Κανονισμός Διενέργειας Ελέγχων
Κ.Ε.Κ.	Κανονισμός Επιβολής Κυρώσεων
Ε.Ε.Π.	Ελληνικά ελεγκτικά πρότυπα
Δ.Π.Ε.	Διεθνή πρότυπα ελέγχου
ΥΕ	Υποχρεωτικής εκπαίδευσης
ΔΕ	Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
ΤΕ	Τεχνολογικής εκπαίδευσης
ΠΕ	Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης
ΕΟ	Ελεγκτική ομάδα
ISSAI	International Standards of Supreme Audit Institutions
ECOSOC	Economic and Social Council
INTOSAI	International Organisation of Supreme Audit Institutions

Εισαγωγή

Ο έλεγχος της δημοσιονομικής διαχείρισης εμφανίστηκε ταυτόχρονα με την οργάνωση του ανθρώπου σε κοινωνίες ήδη από την τρίτη χιλιετία προ Χριστού. Στη Βαβυλωνία εμφανίζονται οι εμπορικοί νόμοι και οι λογιστικές-ελεγκτικές εκθέσεις. Την εποχή εκείνη ο «γραμματέας» κατέγραφε επάνω σε πλάκες τις μεγάλες συναλλαγές και τις νομιμοποιούσε με την υπογραφή του. Ήταν ο πραγματογνώμονας – λογιστής, ένας πρώτος «ελεγκτής». Στην ίδια περίοδο, στην Αίγυπτο των Φαραώ, το κράτος καθιερώνει το θεσμό των «επιστατών επί των σιτηρών», ώστε να ελέγχεται η συγκομιδή του σιταριού που ήταν το κυριότερο φορολογητέο υλικό, το πρόβλημα που αντιμετώπιζαν ήταν ο έλεγχος τους. Οι «επιστάτες» αυτοί ήταν ουσιαστικά ελεγκτές που κατέγραφαν τις εισαγωγές και τις εξαγωγές των σιτηρών. Η έννοια του δημοσιονομικού ελέγχου αποκρυσταλλώθηκε και έλαβε μορφή παρόμοια με τη σημερινή στην αρχαία Αθήνα, όπου και αποτέλεσε ένα από τους σημαντικότερους θεσμούς της Δημοκρατικής Πολιτείας. Με την ύπαρξη μιας ανώτατης Ελεγκτικής Αρχής διασφαλιζόταν η σωστή διαχείριση της κρατικής περιουσίας, αποτρέπονταν οι αυθαιρεσίες και ο λαός συμμετείχε ενεργά στη διακυβέρνηση του κράτους. Όπως εξηγούσε ο Πλάτων στους Νόμους του, δεν πρέπει να έχουμε κανένα δικαστή (κριτή) ή ανώτατο λειτουργό ο οποίος να κρίνει ή να κυβερνά χωρίς να αποδίδει λογαριασμό (Παπαστάθης, 2014).

Στις μέρες μας με την πολυπλοκότητα που διέπει τις σύγχρονες οικονομίες και κατ' επέκταση τις δημόσιες οντότητες που λειτουργούν μέσα σε αυτές, η ανάγκη ύπαρξης ενός σύγχρονου πλαισίου δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων είναι ακόμη πιο επιβεβλημένη. Για το λόγο αυτό η δράση των Ελεγκτικών Υπηρεσιών σε όλο τον κόσμο διέπεται από πρότυπα ελέγχου τα οποία εκδίδονται από τον Διεθνή Οργανισμό των Ανώτατων Ελεγκτικών Οργάνων, γνωστό ως INTOSAI, στον οποίο μετέχουν οι Ελεγκτικές Υπηρεσίες από 192 χώρες και ο οποίος είναι συνδεδεμένος με το Συμβούλιο ECOSOC (Economic and Social Council) του ΟΗΕ. Στα πρότυπα αυτά, που αφορούν στον έλεγχο του δημόσιου τομέα καθορίζονται τα τρία είδη ελέγχων, του οικονομικού ελέγχου («Financial audit»), του διαχειριστικού ελέγχου («Performance audit») και του ελέγχου συμμόρφωσης («Compliance audit»), όπως εξηγείται στο Πρότυπο ISSAI100 («Fundamental Principles of Public-Sector Auditing») (Β. Γεωργίου, 2020).

Η χρησιμότητα αυτών των προτύπων, μέσω της αποδοχής και ένταξής τους σε εθνικό επίπεδο, είναι η υιοθέτηση κοινών γενικών αρχών και κοινών λειτουργικών διαδικασιών, ούτως ώστε να διασφαλίζεται το ποιοτικό και λειτουργικό στοιχείο

δράσης των ελεγκτικών μονάδων και να μπορεί να εδραιωθεί και να νομιμοποιηθεί, συνειδησιακά ως γενική κουλτούρα, η αξία και η αναγκαιότητα της ελεγκτικής στο Δημόσιο τομέα και αυτούς που τον υπηρετούν (Παπαστεφάνου, 2015).

Σκοπός του παρόντος πονήματος είναι να παρουσιαστεί το εφαρμοζόμενο πλαίσιο διενέργειας δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών σε φορείς του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως έχει διαμορφωθεί βάσει των διεθνών ελεγκτικών προτύπων, μέσω του υφιστάμενου «Κανονισμού» διενέργειας ελέγχων της ΓΔΔΕ, της μελέτης της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας, νομοθετικών διαταγμάτων και εγκυκλίων. Περαιτέρω, μέσω της συλλογής ερωτηματολογίων, που απευθύνονται σε δημοσιονομικούς ελεγκτές της ΓΔΔΕ, θα γίνει προσπάθεια αξιολόγησης του πλαισίου αυτού και ανάδειξης των ενδεχόμενων δυνάμεων και αδυναμιών του, καθώς και της αποτελεσματικότητας των διενεργούμενων δημοσιονομικών ελέγχων της ΓΔΔΕ στην ενίσχυση των αρχών της χρηστής διοίκησης στο δημόσιο τομέα. Επιπλέον, επιχειρείται να αναδειχθούν τα τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ελεγκτές κατά τη διενέργεια του ελέγχου, η σχέση τους με τους ελεγχόμενους καθώς και να διατυπωθούν προτάσεις-δράσεις στην κατεύθυνση βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των ελέγχων αυτών.

Το πρώτο κεφάλαιο της εργασίας, αποσκοπεί στο να εισάγει τον αναγνώστη σταδιακά στις έννοιες του ελέγχου και της ελεγκτικής γενικά και να τον προετοιμάσει για τα κεφάλαια που ακολουθούν. Παρατίθεται μια συνοπτική ιστορική αναδρομή του θεσμού του ελέγχου από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας και εν συνεχεία αναλύονται και επεξηγούνται βασικά θέματα και συνιστώσες του ελέγχου.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, προσεγγίζεται ειδικότερα ο δημοσιονομικός έλεγχος στη χώρα μας και οι εμπλεκόμενοι φορείς στην άσκηση του, όπως αυτός προβλέπεται από διατάξεις του ισχύοντος δημόσιου λογιστικού, με ιδιαίτερη αναφορά στο Υπουργείο Οικονομικών και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Επιπλέον, παρουσιάζεται η δομή, οι αρμοδιότητες και το πεδίο ελέγχου της ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών καθώς και οι από αυτήν ασκούμενοι έλεγχοι. Τέλος, γίνεται αναφορά στα διεθνή πρότυπα ελέγχου του δημόσιου τομέα, όπως αυτά εκφράζονται από το διεθνή οργανισμό INTOSAI καθώς και η συμβολή τους στη διαμόρφωση του Κανονισμού διενέργειας ελέγχων της ΓΔΔΕ.

Περαιτέρω, το τρίτο κεφάλαιο επικεντρώνεται στην παρουσίαση και ανάλυση της μεθοδολογίας διενέργειας δημοσιονομικών ελέγχων της ΓΔΔΕ και στα τέσσερα επιμέρους στάδια του ελέγχου, όπως αυτά οριοθετούνται και προσδιορίζονται από τον «Κανονισμό διενέργειας ελέγχων». Επίσης παρουσιάζεται το εφαρμοζόμενο σύστημα επιβολής κυρώσεων επί των ευρημάτων του ελέγχου και προβάλλεται εν συντομία το ελεγκτικό έργο της ΓΔΔΕ κατά την τελευταία ολοκληρωμένη ελεγκτική περίοδο.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται ο σκοπός της παρούσας έρευνας και περιγράφεται η ερευνητική μεθοδολογία, η οποία εφαρμόστηκε για τη διεξαγωγή της. Επιπλέον, τίθενται τα ερευνητικά ερωτήματα, τα οποία προσδοκούμε να απαντηθούν με το πέρας του παρόντος πονήματος.

Εν συνεχεία, στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται διεξοδικά τα αποτελέσματα της έρευνας, όπως αυτά προέκυψαν από τη συλλογή των απαντήσεων των συμμετεχόντων, επί δομημένου ερωτηματολογίου που τους απεστάλη μέσω χρήσης ηλεκτρονικών μέσων. Τα αποτελέσματα αναλύονται με τη χρήση μέτρων περιγραφικής στατιστικής και ακολουθεί ανάλυση των συσχετίσεων που προέκυψαν μέσω του στατιστικού πακέτου SPSS.

Τέλος, στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο καταγράφονται τα τελικά συμπεράσματα και οι γενικές διαπιστώσεις της έρευνας και διατυπώνονται προτάσεις αναφορικά με δράσεις που πρέπει να αναλάβει η ΓΔΔΕ στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού της έργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

1.1 Εισαγωγή

Όλες οι οικονομικές οντότητες, είτε πρόκειται για ιδιωτικές είτε πρόκειται για δημόσιες (δημόσιοι φορείς), ιδρύονται με ένα συγκεκριμένο σκοπό. Οι μεν ιδιωτικές κυρίως για να επιτύχουν κέρδος, οι δε κρατικές για να καλύψουν τις διάφορες κοινωνικές ανάγκες, της υγείας, της εκπαίδευσης, της ασφάλειας, κλπ και γενικότερα να υπηρετήσουν το δημόσιο συμφέρον. Ωστόσο, προκειμένου αυτές οι οντότητες να λειτουργήσουν αποτελεσματικά και να επιτύχουν στο μέγιστο βαθμό το σκοπό τους, χρησιμοποιούν πόρους της οικονομίας, οι οποίοι βρίσκονται σε στενότητα. Ο περιορισμός αυτός των πόρων αναδεικνύει τη σημασία του ελέγχου και της ανάπτυξης κατάλληλων ελεγκτικών μηχανισμών, ως εργαλεία στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και οικονομικότητας.

Στην περίπτωση των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, η σημασία των πόρων είναι ακόμα πιο σημαντική διότι αυτοί αντλούνται από τον δημόσιο προϋπολογισμό, αποτελούν περιουσία όλων των πολιτών. Για το λόγο αυτό η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός αυστηρού πλαισίου ελέγχου που θα διασφαλίζει τη χρηστή διαχείριση αυτών των πόρων, δεν κρίνεται απλώς απαραίτητη αλλά και επιβεβλημένη.

Στο παρόν κεφάλαιο, αρχικά επιχειρείται μια αποτύπωση της ιστορικής εξέλιξης του θεσμού του ελέγχου και της επιστήμης της ελεγκτικής από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας. Κατόπιν, οι ανωτέρω δυο έννοιες προσεγγίζονται εννοιολογικά και αποσαφηνίζεται το υποκείμενο και το αντικείμενο του ελέγχου. Τέλος, παρουσιάζονται τα είδη του ελέγχου, όπως αυτά διακρίνονται κάθε φορά, βάσει του εκάστοτε κριτηρίου κατηγοριοποίησης τους.

1.2 Ιστορική Εξέλιξη του Ελέγχου και της Ελεγκτικής

Ο μεγάλος όγκος των συναλλαγών, η έλλειψη στοιχειώδους οργάνωσης, η έλλειψη χρηστής διαχείρισης των οικονομικών πόρων και μέσω των στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, καθώς και η κατάχρηση άσκησης εξουσίας δεν είναι φαινόμενα μόνο των καιρών μας. Η φοροαποφυγή-φοροδιαφυγή, η μη χρηστή διοίκηση, η διασπάθιση και υπεξαίρεση δημοσίου χρήματος, η οικονομική απάτη είναι φαινόμενα που έχουν τις ρίζες τους στους αρχαίους πολιτισμούς, από την πρώτη οργάνωση του ανθρώπου σε κοινωνίες και την έναρξη των πρώτων εμπορικών συναλλαγών. Προς πάταξη αυτών

των φαινομένων, οι εκάστοτε άρχοντες και κάτοχοι πλούτου αναγκάστηκαν να εφαρμόσουν ελεγκτικές διαδικασίες και να αναπτύξουν μεθόδους ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης. Δηλαδή, γεννήθηκε η ανάγκη για οικονομικό έλεγχο και επαρκώς καταρτισμένους ελεγκτές (Λουμιώτης-Τζίφας, 2012).

Με το πέρασμα των χρόνων και καθώς η συνεχής πρόοδος της τεχνολογίας οδηγούσε σε αύξηση της παραγωγής και κατ' επέκταση των συναλλαγών, και ιδιαίτερα από τον 20^ο αιώνα και έπειτα, καθώς και το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης στην εποχή μας συνέβαλαν αναμφισβήτητα στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων και των οικονομιών σε τέτοιο βαθμό που η ανάγκη για εφαρμογή σύγχρονων ελεγκτικών διαδικασιών, οι οποίες να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της εποχής, είναι όχι απλώς απαραίτητες αλλά και επιβεβλημένες. Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζεται συνοπτικά μια ιστορική προσέγγιση του θεσμού του ελέγχου και της ελεγκτικής επιστήμης, όπως αυτά εξελίχθηκαν σε τέσσερις διακριτές χρονικές περιόδους.

1.2.1 Ο έλεγχος κατά την αρχαιότητα

Στους πολιτισμούς της ανατολής, ιστορικά από το ξεκίνημα της ανθρωπότητας περίπου την 3^η χιλιετία π.Χ., εντοπίζονται στους Νινευίτες της Βαβυλώνας εμπορικοί νόμοι και λογιστικές εμπορικές εκθέσεις. Ο τότε εκτελών χρέη «γραμματέα» καταχωρούσε σε πλάκες τις σημαντικές συναλλαγές και υπογράφοντας τις τις ενέκρινε. Οι αρμοδιότητες του εξομοιώνονται σήμερα μ' αυτές του πραγματογνώμονα λογιστή και του ελεγκτή.

Οι αρχαίοι Σουμέριοι, μεταξύ του 3^{ου} και 18^{ου} αιώνα π.Χ., στο πλαίσιο της διαχείρισης της περιουσίας του ιερατείου και των ηγεμόνων τους, εφαρμόζαν ελεγκτικές διαδικασίες. Σε πρώτη φάση, λόγω της άρρηκτης σχέσης μεταξύ κράτους και θρησκείας το καθήκον αυτό κλήθηκαν να αναλάβουν οι ιερείς. Καθώς όμως αναπτύσσονταν η γραφή και αύξανονταν οι συναλλαγές, την εμφάνιση τους έκαναν οι γραφείς, στους οποίους ανατέθηκαν όλες οι αρμοδιότητες διοίκησης, οργάνωσης και οικονομικής δράσης του κράτους. Αυτοί με τη σειρά τους οργανώθηκαν ιεραρχικά και απέκτησαν υψηλή μόρφωση και εκπαίδευση σε σχολές που λειτουργούσαν εντός των ναών. Περαιτέρω, απέκτησαν ειδικότερη κατάρτιση και χωρίστηκαν σε ειδικότητες όπως λογιστές, ελεγκτές, φοροελεγκτές, διοικητές, εκτιμητές κλπ.

Στην αρχαία Αίγυπτο, κατά την εποχή βασιλείας των Φαραώ, τα σιτηρά και η συγκομιδή τους ήταν η σημαντικότερη κρατική πηγή φορολογικών εσόδων και κατά συνέπεια το σπουδαιότερο ζήτημα ήταν ο έλεγχος τους. Προκειμένου το κράτος να ασκήσει τον απαιτούμενο έλεγχο επί των εσόδων αυτών, δημιούργησε το θεσμό των

«επιστατών». Γνωστότερος επιστάτης σε εμάς, μέσω της Παλαιάς Διαθήκης, είναι ο Ιωσήφ. Βασικότερη αρμοδιότητα τους που προσομοιάζει μ' αυτή των σημερινών ελεγκτών, ήταν η καταγραφή των εισαγωγών και εξαγωγών των σιτηρών, γεγονός για το οποίο τους αποδίδονταν αναγνώριση και σεβασμός από τους Φαραώ και υψηλά κρατικά αξιώματα.

Στην αρχαία Αθήνα, την εποχή του Κλεισθένη, εφαρμόστηκε η αρχή των «Αποδεκτών», οι οποίοι ήταν δέκα στον αριθμό, ενώ παράλληλα ο έλεγχος των δημόσιων εσόδων ανατέθηκε σε δέκα βουλευτές. Πέραν όμως του ανωτέρω βουλευτικού ελέγχου, επιπλέον έλεγχος ασκούνταν και από ένα σώμα ανεξάρτητων αρχόντων-λογιστών, επίσης δέκα στον αριθμό, οι οποίοι κληρώνονταν μέσω της βουλής των πεντακοσίων. Στους άρχοντες λογιστές αυτούς αποδίδονταν λογαριασμός όχι μόνο από όσους είχαν διαχειριστεί δημόσιο χρήμα αλλά και από όσους είχαν εν γένει εμπλακεί με οποιονδήποτε τρόπο στη δημόσια διαχείριση. Επιπλέον, στο πλαίσιο υποβοήθησης του ελεγκτικού τους έργου, υπήρχαν δέκα «εύθυνοι» και δέκα «πάρεδροι», με αποτέλεσμα να συγκροτείται ένα ελεγκτικό σώμα με συνολικά 30 μέλη. Το σώμα αυτό θα μπορούσαμε να πούμε ότι αποτέλεσε σε πρώτη μορφή και αρχικό στάδιο, προπομπό των σύγχρονων ελεγκτικών ιδρυμάτων και υπηρεσιών.

Περαιτέρω, πηγές της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, βάσει των οποίων στοιχειοθετείται η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ελεγκτικού μηχανισμού των δημόσιων οικονομικών, σε πρωτόλεια βέβαια μορφή αλλά σχετικώς εξελιγμένου, παρουσιάζονται ακολούθως:

- Στους «Διαλόγους» του Σωκράτη, όπου αναλύεται η έννοια του επιχειρηματικού κινδύνου και διακρίνεται επιμέρους σε κίνδυνο ειδικό, πολυδιάστατο και δυναμικό, υποκειμενικό και αντικειμενικό τρόπο εκτίμησης του. Άλλωστε, η κατανόηση του κινδύνου και η εκ των προτέρων αντιμετώπιση του αποτελεί το ελεγκτικό αντικείμενο του σημερινού ελεγκτή.
- Στα έργα του Πλάτωνα «Νόμοι» και «Πολιτεία», γίνεται αναφορά στην ανάγκη ύπαρξης μηχανισμού ελέγχου και απόδοσης λογαριασμού, επί των πράξεων των κριτών και των ανώτατων λειτουργών, ως απαραίτητης προϋπόθεσης για την πρόοδο της πόλης.
- Στα «Πολιτικά» του Αριστοτέλη αναφέρεται ότι προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα καταχρήσεων, είναι απαραίτητη η εφαρμογή της δημόσιας λογοδοσίας, προς ενημέρωση των πολιτών και αξιολόγησης της συμπεριφοράς των Κριτών και

Αρχόντων, αναφορικά με τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, ο έλεγχος των οποίων αποτελεί βασική δημοκρατική αρχή.

➤ Στην αρχαία Αθήνα, πριν τον 3^ο π.Χ. αιώνα, λειτουργούσε το «Συνέδριο των Λογιστών», το οποίο προσομοιάζει του σημερινού Ελεγκτικού Συνεδρίου, με σκοπό τον έλεγχο και διαφύλαξη του δημόσιου πλούτου.

Την εποχή των μεγάλων αυτοκρατόρων, στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, τα δημόσια οικονομικά ελέγχονταν από τους «Υπατους», τους «Κήνσορες-Τιμητές» και από τους «Ταμίες». Αρμοδιότητα τους ήταν η εξέταση των λογαριασμών των επιμέρους επαρχιών καθώς και η επίβλεψη των δημόσιων θησαυροφυλακίων, τα αποτελέσματα των οποίων κατά τακτά χρονικά διαστήματα υποβάλλονταν στη σύγκλητο προκειμένου να λάβουν σχετική έγκριση .

Τέλος, στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία, ο κρατικός μηχανισμός ελέγχου ισχυροποιείται περαιτέρω, μέσω της εφαρμογής του θεσμού των Λογιστών, οι οποίοι έχουν ως αντικείμενο ελέγχου τη διακρίβωση της αλήθειας και ακρίβειας των δημόσιων λογαριασμών και την ορθή διοίκηση των κρατικών εσόδων και εξόδων.

1.2.2 Ο έλεγχος στα τέλη του Μεσαίωνα-Αρχές Αναγέννησης

Κατά τη λήξη του Μεσαίωνα και την έναρξη της Αναγέννησης, στην Ιταλία, η οποία και θεωρείται η πατρίδα της λογιστικής επιστήμης, εντοπίζονται ψήγματα συστηματικού ελέγχου. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Πίζας, η οποία διέθετε επίσημο ελεγκτή της πόλης. Το διάστημα αυτό επί λογιστικών θεμάτων, για λόγους ελέγχου και λογοδοσίας, αρμόδια ήταν ταυτόχρονα δυο διακριτά πρόσωπα. Σχετικό προς τούτο, αναφορά του Πάπα Νικόλαου του Γ', σε βιβλίο του, περί συμφωνίας του αναγραφόμενου υπολοίπου επί του λογιστικού βιβλίου με αυτό στο βιβλίο του συμβολαιογράφου. Συνεπώς, υπήρχε ο λογιστής που έκανε την αρχική καταχώριση και ο συμβολαιογράφος που την επιβεβαίωνε. Αντίστοιχα, στο Υπουργείο Οικονομικών της Αγγλίας, εντοπίζεται ως πρακτική, η τριπλή καταχώριση των λογαριασμών: α) από τον θησαυροφύλακα, β) από το γραμματέα της Καγκελαρίας και γ) από τον βασιλικό εκπρόσωπο. Το βιβλίο έκαστου, εκ των ανωτέρω τριών, έπρεπε να συμφωνεί απόλυτα με αυτά των άλλων δυο.

Ο όρος «Auditors» (ελεγκτής), εμφανίζεται για πρώτη φορά στην Αγγλία, το 1285 επί βασιλείας του Εδουάρδου Α'. Όλοι ανεξαιρέτως οι υπάλληλοι και οι υπηρέτες του παλατιού, μεταξύ των οποίων και οι ταμίες και οι εισπράκτορες, όφειλαν να παρακολουθούν αναλυτικά σε λογαριασμούς τα χρήματα, των οποίων τη διαχείριση

είχαν αναλάβει. Εν συνεχεία, τους λογαριασμούς αυτούς υπέβαλαν προφορικά στο λογιστή, ο οποίος και διατύπωνε ελεγκτική άποψη, σχετικά με την ορθή ή μη διαχείριση τους.

Από το 1310 περίπου, στο Δήμο του Λονδίνου, εκλέγονται απευθείας από το λαό έξι πρόσωπα, ως δημοτικοί ελεγκτές, με ελεγκτική αρμοδιότητα αυτή των οικονομικών του Δήμου. Η διπλογραφική μέθοδος για πρώτη φορά εντοπίζεται το 1406 στην πόλη Γένουα, στα λογιστικά βιβλία των αδερφών Sorrento ενώ η πρώτη λογιστική πραγματεία συγγράφεται από το Pacioli στην Τοσκάνη το 1494. Κατά την περίοδο της βασιλείας της Βασίλισσας Ελισάβετ Α΄ της Αγγλίας, τα δημόσια έσοδα ελέγχονται μεθοδικά με τη χρήση συστηματικών ελεγκτικών μεθόδων. Η ελεγκτική αρμοδιότητα ανατίθεται σε ευγενείς και λοιπούς εκπροσώπους της άρχουσας τάξης. Το παράδειγμα της Αγγλίας στη συνέχεια ακολούθησε και η Σκωτία.

Το 1500 μ.Χ, οι Μέδικοι της Ιταλίας, προκειμένου να αυξήσουν την αποδοτικότητα και τα κέρδη των επιχειρήσεων τους, εφαρμόζουν πιλοτικά για πρώτη φορά σύστημα εσωτερικού ελέγχου με κύριο αντικείμενο τον προσδιορισμό της βέλτιστης σχέσης μεταξύ τιμής υλικών και α΄ υλών με την ποιότητα και ποσότητα τους. Περαιτέρω, τηρούν στατιστικά στοιχεία, όπως εισροές-εκροές σε κάθε φάση της παραγωγικής διαδικασίας, φύρα υλικών, κατεστραμμένα προϊόντα και προσδιορίζουν το κόστος παραγωγής.

Η πρώτη ένωση επαγγελματιών ελεγκτών, ιδρύεται στη Βενετία το 1581. Τελεί υπό τη ομπρέλα του κράτους και σε σύντομο χρονικό διάστημα ασκεί σημαντική επιρροή στα μέλη του, ρυθμίζοντας με αυστηρό τρόπο τις δραστηριότητες τους. Το παράδειγμα αυτό ακολουθούν και άλλες πόλεις στην Ιταλία, όπως η Μπολόνια και το Μιλάνο.

1.2.3 Ο έλεγχος μετά την Αναγέννηση

Οι μεγάλοι ευρωπαίοι ηγέτες αυτής της περιόδου επηρεάστηκαν σημαντικά από τις ιδέες των αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων, αναφορικά με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, όπως αυτές παρουσιάστηκαν σε προηγούμενη ενότητα. Ο Ναπολέων στη Γαλλία το 1807, ιδρύει το γαλλικό Ελεγκτικό Συνέδριο με κύρια αρμοδιότητα του τη διακρίβωση της ορθότητας ή μη των λογαριασμών των δημόσιων οικονομικών. Επιπλέον, την περίοδο αυτή στο πλαίσιο εκδίκασης υποθέσεων ενώπιων των γαλλικών δικαστηρίων, γίνονται δεκτοί λογιστικοί χειρισμοί και μαρτυρίες πραγματογνωμόνων.

Η Βιομηχανική Επανάσταση και η εκτόξευση που αυτή επέβαλε στον όγκο της παραγωγής και των συναλλαγών, είχε ως αποτέλεσμα το 19^ο αιώνα, κυρίως στην

Αγγλία, να γίνει ιδιαίτερα αντιληπτή η σπουδαιότητα του λογιστικού ελέγχου. Το οικονομικό περιβάλλον κατέστη πλέον πιο σύνθετο από ότι παλαιότερα, γεγονός που απαιτούσε τη διενέργεια ελέγχων από επαγγελματίες ελεγκτές. Επιπλέον, στην ανάγκη αυτή συνέβαλε, στα μέσα του ίδιου αιώνα και ο νόμος για τη συγχώνευση των σιδηροδρομικών εταιρειών, επί του οποίου ορίζονταν ότι ο ισολογισμός έπρεπε κάθε χρόνο να θεωρείται από ελεγκτές. Προκειμένου να ενισχυθεί η ποιότητα του ελεγκτικού έργου και να ενισχυθεί το κύρος και η αξιοπιστία του ελεγκτή, στην Αγγλία και στη Σκωτία, συστήθηκαν ενώσεις επαγγελματιών ελεγκτών. Οι ενώσεις αυτές αποτέλεσαν παράδειγμα και για άλλες χώρες όπως τον Καναδά, την Αμερική και τη Γερμανία, γεγονός που συνέβαλε στην ανάπτυξη του επαγγέλματος του ελεγκτή διεθνώς.

1.2.4 Ο έλεγχος και το ελεγκτικό επάγγελμα στην Ελλάδα

Με την ίδρυση του σύγχρονου ελληνικού κράτους, το 1833, ιδρύεται και το ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο συγκροτείται στο πλαίσιο του προϋπάρχοντος γαλλικού. Έτσι μετά την αρχαιότητα, το ελεγκτικό επάγγελμα επανέρχεται στην Ελλάδα με σκοπό τον έλεγχο των δημοσίων δαπανών, ήτοι::

1. Την επεξεργασία των λογαριασμών, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται οι κανόνες και αρχές του δημοσιονομικού πλαισίου της χώρας και εάν η διοίκηση των δημοσίων οικονομικών γίνεται σύμφωνα με το πλαίσιο αυτό, αν τα διοικητικά όργανα του κράτους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τηρούν τους ισχύοντες δημοσιονομικούς κανόνες και την εθνική νομοθεσία εν γένει, αν υπάρχουν τα προβλεπόμενα νόμιμα δικαιολογητικά, βάσει των οποίων τεκμηριώνονται τα έσοδα και έξοδα και αν τα χρήματα που δαπανήθηκαν ικανοποίησαν τις ανάγκες για τις οποίες είχαν αρχικά προβλεφθεί
2. Να αξιολογήσει και να αποφασίσει, βάσει των αποτελεσμάτων της οικονομικής διαχείρισης, τις προσαρμογές εκείνες και τις μεταβολές που είναι απαραίτητες προκειμένου να επιτευχθεί ευκολότερα ο γενικός σκοπός

Στην Ελλάδα, πρώτη αναφορά για το ελεγκτικό επάγγελμα και νομοθετική κατοχύρωση του γίνεται με το Ν. 2190/1920 «Νόμος περί ΑΕ». Με το νόμο αυτό επιβάλλεται η διενέργεια ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων των ΑΕ, σε ετήσια βάση, από δυο τακτικούς ελεγκτές. Περαιτέρω, το 1931, με το Ν. 5076/1931 (άρθρα 30 & 31), συστήνεται το Σώμα Ορκωτών Λογιστών (γνωστό πλέον ως ΣΟΛ), το οποίο όμως ουσιαστικά λειτουργεί επίσημα για πρώτη φορά το 1955 ως κρατικός φορέας, σε εφαρμογή του ΝΔ 3329/1955, μέχρι και το 1992. Έκτοτε, σε εφαρμογή του

ΠΔ 226/92, το Σώμα μετονομάζεται σε Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (γνωστό πλέον ως ΣΟΕΛ) και επί της ουσίας η αρμοδιότητα ελέγχου τόσο των ιδιωτικών όσο και των δημόσιων φορέων και οργανισμών, ανατίθεται σε εταιρείες ελεγκτικές που ανήκουν στην ιδιωτική οικονομική σφαίρα.

1.3 Έλεγχος και Ελεγκτική: Εννοιολογική προσέγγιση και βασικά στοιχεία

«Έλεγχος» ονομάζεται η συστηματική εξέταση των δικαιολογητικών εγγράφων μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού για την εξακρίβωση της αλήθειας των γεγονότων που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις. Με τον έλεγχο επιδιώκεται η διαπίστωση της ορθότητας των ενεργειών των ατόμων που διενεργούν πράξεις και λαμβάνουν αποφάσεις, της συμμόρφωσης τους προς τους κανόνες δικαίου, της τήρησης της έννομης τάξης και της εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος. Ο έλεγχος περιλαμβάνει όλες τις πράξεις, παραλήψεις και ενέργειες των ατόμων. (Τερτσινίδου, 2017).

Ο έλεγχος κατά τον Fayol, συνίσταται στην επιβεβαίωση ότι όλα έγιναν σύμφωνα με τα προγράμματα τα οποία καθορίστηκαν, με τις οδηγίες που δόθηκαν και με τις αρχές που θεσπίστηκαν, προκειμένου να εντοπιστούν οι αδυναμίες και τα σφάλματα που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διαδικασία εκτέλεσης των εργασιών, με σκοπό αυτά να διορθωθούν και να μην επαναληφθούν. (Δήμου, 2000).

Εκ των ανωτέρω γίνεται ευρέως αντιληπτό ότι ο έλεγχος αποκτά υπόσταση και σημασία, όταν προ της διενέργειας του έχουν τεθεί στόχοι συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι, έχουν συνταχθεί σαφή, πλήρη και ακριβή προγράμματα δράσης και έχουν ιεραρχηθεί και θεσμοθετηθεί διαδικασίες για την επίτευξη των στόχων. Προς επίρρωση των παραπάνω, αναφέρουμε το παράδειγμα του Κρατικού Προϋπολογισμού. Ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους και των δημόσιων οικονομικών είναι εφικτός και αποκτά νόημα μόνο μέσω του προϋπολογισμού, ως σημείο αναφοράς και σύγκρισης. Μέσω του κρατικού προϋπολογισμού τίθενται οι στόχοι των εσόδων και τα όρια των δαπανών του κράτους και εξειδικεύονται τα εκάστοτε προγράμματα δράσης. Επιπλέον, μέσω των εγκυκλίων που εκδίδονται μετά την ψήφιση του καθορίζονται και οι διαδικασίες για την εκτέλεση του. Αντικείμενο του ελέγχου είναι να διακριβώσει κατά πόσο η δημόσια διοίκηση έχει παρεκκλίνει και σε τι βαθμό από τους προκαθορισμένους σε αυτόν στόχους.

Ο έλεγχος αποτελεί το αντικείμενο της Ελεγκτικής. Η **Ελεγκτική** είναι ο κλάδος της Οικονομικής των Επιχειρήσεων ο οποίος έχει ως αντικείμενο τη μελέτη και διατύπωση αρχών, κανόνων και διαδικασιών για τη διενέργεια ελέγχου επί της οικονομικής διαχείρισης της περιουσίας των οικονομικών μονάδων. Δηλαδή, η Ελεγκτική περιλαμβάνει τις μεθόδους και τις αρχές τις οποίες εφαρμόζει ο ελεγκτής για τη διενέργεια του ελέγχου (Αληφαντής, 2011).

Ο ανωτέρω έλεγχος καλείται **λογιστικός-διαχειριστικός** και συνίσταται στην εξέταση των βιβλίων της οικονομικής μονάδας, των δικαιολογητικών εγγράφων, των αποδεικνυόντων την αλήθεια, ακρίβεια και νομιμότητα των εγγράφων που αναφέρονται σ' αυτά, η ζήτηση των απαιτούμενων πληροφοριών, καθώς και η διενέργεια δοκιμαστικών επαληθεύσεων, όλων των άνω εργασιών διεξαγόμενων σε τέτοια έκταση ώστε να πεισθεί ο ελεγκτής για την ακρίβεια και την αλήθεια των ανωτέρω βιβλίων και των βάσει αυτών συνταχθεισών οικονομικών καταστάσεων (Mattingly, 1963).

Οι πιο σύγχρονοι ορισμοί, επηρεασμένοι από την εξέλιξη και τη διαμόρφωση της ελεγκτικής επιστήμης τα τελευταία χρόνια και το σύνθετο οικονομικό περιβάλλον στο οποίο καλούνται να ανταπεξέλθουν οι ελεγκτές, περιγράφουν την Ελεγκτική ως τον επιστημονικό κλάδο της συστηματικής διαδικασίας συγκέντρωσης και αξιολόγησης ελεγκτικών τεκμηρίων, από ένα ανεξάρτητο και ικανό για την περίπτωση πρόσωπο, τα οποία τεκμήρια αφορούν μετρήσιμες πληροφορίες συγκεκριμένης οικονομικής μονάδας, με σκοπό να εξακριβωθεί και να γνωστοποιηθεί στους ενδιαφερόμενους χρήστες κατά πόσο οι πληροφορίες αυτές ανταποκρίνονται σε προκαθορισμένα κριτήρια (Καζαντζής, 2006).

Συνεπώς, η Ελεγκτική σήμερα, εκφράζεται ως ένας ξεχωριστός επιστημονικός και επαγγελματικός κλάδος της λογιστικής, η δε λογιστική ως ένας κλάδος της οικονομικής των επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων. Η Ελεγκτική, ως επαγγελματικός κλάδος αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς των επιχειρήσεων-οργανισμών που διαπραγματεύεται τους γενικούς κανόνες, όρους και προϋποθέσεις για τη διενέργεια οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου σε κάθε ζωντανό οργανισμό, που στοχεύει στη διαφύλαξη και τη σωστή διαχείριση των οικονομικών πόρων και μέσων περιουσίας, είτε αυτοί είναι ιδιωτικής είτε δημοσίας προέλευσης.

Η σύγχρονη Ελεγκτική, ως επιστημονικός κλάδος διοίκησης των επιχειρήσεων, παράγει συνεχώς γνώση μέσα από τη διεξαγωγή ορθολογικής και μεθοδικής έρευνας, γι' αυτό είναι συγχρόνως επιστήμη και τεχνική. Χαρακτηρίζεται ως επιστήμη γιατί μέσα από τη διερεύνηση παρέχει συνεχώς καινούργια γνώση, ως τεχνική δε, αξιοποιεί

πρακτικές εφαρμογές ελέγχου, πρότυπα και διαδικασίες και σε συνδυασμό με την παραγόμενη επιστημονική γνώση εξασφαλίζει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα ικανοποιώντας τις ελεγκτικές ανάγκες.

Η Ελεγκτική ως φιλοσοφία, ως επιστήμη και ως τεχνική δεν ενδιαφέρεται για τη νομική μορφή των μονάδων που ελέγχει, δηλαδή το αν έχει ιδιωτικό ή δημόσιο χαρακτήρα, ούτε για το αντικείμενο εκμετάλλευσης, καθώς και για τον κερδοσκοπικό ή μη χαρακτήρα τους. Αναλόγως του φορέα που ελέγχεται και του σκοπού του ελέγχου εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, οι ανάλογες ελεγκτικές διαδικασίες μέθοδοι και τεχνικές ελέγχου. Συνεπώς είναι ένας κλάδος, που μέσα από τη διερεύνηση και την αξιολόγηση των λειτουργιών αποκτά έδαφος αποδοχής και εφαρμογής σε κάθε επιχειρηματική μονάδα, φορέα και κοινωνία. Εξελίσσεται συνεχώς και προσπαθεί να διατηρήσει τη δική της οντότητα και ταυτότητα (Παπαστάθης, 2014).

Η Ελεγκτική, ανεξαρτήτως της υπαγωγής του ελεγχόμενου φορέα στην ιδιωτική ή δημόσια σφαίρα, εξετάζει τρία βασικά θέματα:

1. **Το αντικείμενο του ελέγχου:** Τι ελέγχεται, γιατί είναι αναγκαίος ο έλεγχος και ποιος σκοπός επιδιώκεται μέσα από αυτόν. Ενδιαφερόμενοι για τη διενέργεια του ελέγχου είναι οι διοικούντες την επιχείρηση, οι μέτοχοι που μπορεί να είναι και το κράτος, οι εργαζόμενοι, οι πιστωτές και οι συναλλασσόμενοι με αυτή.
2. **Το υποκείμενο του ελέγχου:** Αφορά τον ελεγκτή, δηλαδή ποιο πρόσωπο διενεργεί τον έλεγχο, ποιες οι προδιαγραφές-χαρακτηριστικά και τα προσόντα του ατόμου αυτού, προκειμένου να ανταποκριθεί στα ελεγκτικά του καθήκοντα.
3. **Τις ελεγκτικές διαδικασίες:** Πρόκειται για τον τρόπο, τη μεθοδολογία ελέγχου, τις επιστημονικές τεχνικές και τα εργαλεία που θα πρέπει να χρησιμοποιεί κάθε φορά ο ελεγκτής, προκειμένου να παραχθεί ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα-προϊόν ελέγχου, στα πλαίσια των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων.

1.4 Υποκείμενο και αντικείμενο του Ελέγχου

Το υποκείμενο του ελέγχου είναι ο ελεγκτής, δηλαδή το πρόσωπο το οποίο διενεργεί τον έλεγχο. Ο ελεγκτής είναι πρόσωπο με ηθικό κύρος, ειδική κατάρτιση και πείρα, έχει επίσημη επαγγελματική αναγνώριση και ανεξαρτησία γνώμης. Πέραν των ανωτέρω πρέπει να διακρίνεται για την εχεμύθεια, την αμεροληψία, το οργανωτικό πνεύμα και την αντικειμενικότητα και υπευθυνότητα του, λαμβανομένου υπόψη ότι με την άσκηση του έργου του συνδέονται ύψιστα οικονομικά συμφέροντα της ιδιωτικής και δημόσιας οικονομίας, οι δε ευθύνες του είναι πολύ μεγάλες.

Οι ελεγκτές διακρίνονται στους εσωτερικούς ελεγκτές και στους εξωτερικούς ελεγκτές:

Ο εσωτερικός ελεγκτής έχει εξαρτημένη εργασία με την ελεγχόμενη επιχείρηση, υπάγεται απευθείας στη διοίκηση αυτής και ενεργεί για λογαριασμό της. Σκοπός του εσωτερικού ελεγκτή είναι να ελέγχει δειγματοληπτικά το σύστημα εσωτερικών ελέγχων – λειτουργίες της επιχείρησης στην οποία απασχολείται, να τις αξιολογεί σύμφωνα με τους κανόνες λειτουργίας και τις πολιτικές της άνω επιχείρησης και να ενημερώνει τη διοίκηση αυτή (Αληφαντής, 2011).

Ο εξωτερικός ελεγκτής δεν πρέπει να συνδέεται με οιαδήποτε, υπαλληλική ή άλλη σχέση εξάρτησης με την ελεγχόμενη ή θυγατρική αυτής επιχείρηση. Ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο έχει υποχρέωση να αρνηθεί τη διενέργεια υποχρεωτικού ελέγχου, όταν μεταξύ του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου ή του δικτύου στο οποίο ανήκει και της ελεγχόμενης επιχείρησης, υπάρχει οποιαδήποτε οικονομική, επαγγελματική ή άλλη σχέση, η οποία θα οδηγούσε ένα ενημερωμένο, αντικειμενικό και συνετό τρίτο στο συμπέρασμα ότι διακυβεύεται η ανεξαρτησία του ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου (άρθρο 37, παρ. 4, κωδ.Ν.2190 και άρθρο 20, Ν.3693/2008). Σκοπός του εξωτερικού ελεγκτή είναι η διατύπωση γνώμης ως προς το αν οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από κάθε ουσιώδη πλευρά, σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας. Ως εκ τούτου, η άρτια θεωρητική κατάρτιση, η πλήρης ενημέρωση, η πολύπλευρη πρακτική εξάσκηση, η πλούσια εμπειρία, η ευθύνη και το ανεπίληπτο ήθος είναι τα προσόντα τα οποία απαρτίζουν την προσωπικότητα του ελεγκτή.

Για τους ανωτέρω λόγους, η άσκηση του έργου του ελεγκτή θεωρείται «δημόσιο λειτούργημα» και κατά την εκτέλεση του οφείλουν να είναι ανεξάρτητοι. Η ανεξαρτησία τους αυτή συνίσταται (Περάκης, 1984):

A) Ανεξαρτησία συνειδήσεως, όπου κατά την εκτέλεση του έργου τους απαγορεύεται οποιαδήποτε παρέμβαση.

B) Νομική ανεξαρτησία, όπου δεν μπορούν να οριστούν πρόσωπα τα οποία έχουν σχέση εξάρτησης με την ελεγχόμενη επιχείρηση/οντότητα.

Αντικείμενο του ελέγχου και της ελεγκτικής επιστήμης είναι το τι ελέγχεται και ποιοι είναι οι επιδιωκόμενοι στόχοι αυτού του ελέγχου. Επί της ουσίας, είναι η πιστοποίηση των οικονομικών ενεργειών και η εξακρίβωση του βαθμού ανταπόκρισης τους με τις προκαθορισμένες αρχές και πολιτικές. Ο έλεγχος και η ελεγκτική ασχολούνται, με τη διαπίστωση της ορθής ή μη παρουσίας της οικονομικής θέσης

της ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας, σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ή όπως γίνεται αποδεκτό από την πλειοψηφία της ελεγκτικής βιβλιογραφίας, με την οικονομική διαχείριση ξένης περιουσίας.

Περαιτέρω, ο έλεγχος μπορεί να έχει ως αντικείμενο την πιστοποίηση της ακρίβειας και της ειλικρίνειας των οικονομικών καταστάσεων, όπως του Ισολογισμού, των αποτελεσμάτων χρήσης και της πιστοληπτικής ικανότητας της οικονομικής μονάδας. Την ειλικρίνεια και την επαλήθευση των βιβλίων και των λογαριασμών, των δικαιολογητικών και των συναφών στοιχείων, της καταχώρησης των εργασιών και των κινήσεων των αξιών. Την έκφραση αντικειμενικής και τεκμηριωμένης γνώμης, ως προς την ορθότητα και την αληθοφάνεια των στοιχείων και των οικονομικών αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τη σύγχρονη διεθνή ελεγκτική πρακτική και την επιστημονική δεοντολογία, όπως αυτά ορίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Ελέγχου.

Γενικότερα, το αντικείμενο του ελέγχου και οι αντικειμενικοί του σκοποί ποικίλουν και εξαρτώνται από το επιδιωκόμενο κάθε φορά ζητούμενο του ελέγχου και το προσδοκώμενο ελεγκτικό αποτέλεσμα. Έτσι, βάσει του αντικειμένου και του σκοπού τους, οι έλεγχοι μπορούν να διακριθούν σε διάφορες κατηγορίες, όπως: Έλεγχοι οικονομικών καταστάσεων, Έλεγχοι συμμόρφωσης, Έλεγχοι λειτουργικοί, Έλεγχοι διοίκησης, Έλεγχοι κοινωνικής ευθύνης, Έλεγχοι οικονομικού εγκλήματος κλπ.

Οι ανωτέρω κατηγορίες ελέγχων θα μπορούσαν να συμπυκνωθούν σε τρεις βασικές κατηγορίες, ήτοι (Παππά, 1990):

1. Διοικητικοί Έλεγχοι: Αποσκοπούν στο να διακριβώσουν εάν έχουν επιτευχθεί οι σκοποί της διοίκησης της επιχείρησης, οργανισμού.
2. Διαχειριστικοί Έλεγχοι: Είναι οι έλεγχοι οι οποίοι ασχολούνται με την οικονομική διαχείριση των επιχειρήσεων, οργανισμών.
3. Λοιποί Έλεγχοι: Είναι όλοι οι ειδικότεροι έλεγχοι, οι οποίοι δεν εντάσσονται στις ανωτέρω δυο κατηγορίες, π.χ. φορολογικοί έλεγχοι του Υπουργείου Οικονομικών, κοστολογικοί-αγορανομικοί έλεγχοι του Υπουργείου Ανάπτυξης κλπ.

1.5 Είδη ελέγχων

Ανάλογα με την μορφή εξουσίας, βάσει της συνταγματικής διάκρισης τους, στην οποία υπάγονται τα ελεγκτικά όργανα, οι έλεγχοι διακρίνονται σε πολιτικούς, δικαστικούς και διοικητικούς. Ανάλογα με το άτομο που διενεργεί τον έλεγχο και τη σχέση εργασίας με

τον ελεγχόμενο φορέα, οι έλεγχοι διακρίνονται σε εσωτερικούς, εξωτερικούς και μεικτούς. Περαιτέρω, ανάλογα με την έκταση τους διακρίνονται σε ειδικούς και γενικούς ενώ ανάλογα με την διάρκεια τους σε μόνιμους, τακτικούς και έκτακτους. Τέλος, ανάλογα με το σκοπό τους διακρίνονται σε προληπτικούς και κατασταλτικούς, ως ακολούθως (Παπαστάθης, 2014):

A. Πολιτικοί, Δικαστικοί και Διοικητικοί Έλεγχοι

1. Πολιτικός Έλεγχος: Είναι ο έλεγχος που διενεργείται από τους φορείς άσκησης πολιτικής εξουσίας, Βουλή, Πρωθυπουργός, Κυβέρνηση. Επί της ουσίας αφορά στον συνταγματικά κατοχυρωμένο κοινοβουλευτικό έλεγχο.
2. Δικαστικός Έλεγχος: Είναι ο έλεγχος που διενεργείται από τα δικαστήρια της χώρας, ανεξαρτήτως βαθμίδας και με οποιονδήποτε τρόπο π.χ. αυτεπάγγελτα ή παρεμπίπτων. Σκοπός του είναι ο έλεγχος για την τήρηση της εθνικής νομοθεσίας.
3. Διοικητικός Έλεγχος: Είναι ο έλεγχος που διενεργείται από τα όργανα διοίκησης του κράτους, μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης πρότυπων ελεγκτικών μηχανισμών με σκοπό τον εντοπισμό και αποκλεισμό πρακτικών και δράσεων που αποκλίνουν των εκάστοτε προκαθορισμένων στόχων

B. Εσωτερικοί, Εξωτερικοί και Μικτοί Έλεγχοι

1. Εσωτερικός Έλεγχος: Είναι ο έλεγχος που σχεδιάζεται και οργανώνεται σε μόνιμη βάση από τον ίδιο το φορέα και ασκείται από το ειδικά καταρτισμένο και εκπαιδευμένο προσωπικό του, τους λεγόμενους Εσωτερικούς Ελεγκτές της επιχείρησης.
2. Εξωτερικός Έλεγχος: Αφορά στον έλεγχο που διενεργείται μέσω Ορκωτών Ελεγκτών ή άλλων εξωτερικών ελεγκτών. Οι εν λόγω ελεγκτές δεν έχουν κανενός είδους εξάρτηση με την ελεγχόμενη επιχείρηση-φορέα. Τουναντίον, χαίρουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ο έλεγχος εντέλλεται είτε κατόπιν εντολής των μετόχων της επιχείρησης είτε κατόπιν εντολής δημόσιας αρχής.
3. Μικτός Έλεγχος: Σχεδιάζεται, οργανώνεται και διοικείται από τους εσωτερικούς ελεγκτές της επιχείρησης-οργανισμού κατόπιν συνεργασίας με άλλους εξωτερικούς ελεγκτές και συμβούλους. Οι έλεγχοι αυτοί είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι για την επιχείρηση διότι επιτυγχάνονται συνέργειες μεταξύ διαφορετικών ελεγκτών και προκύπτουν αποτελεσματικότερες ελεγκτικές πρακτικές.

Γ. Ειδικοί και Γενικοί Έλεγχοι

1. Ειδικός Έλεγχος: Είναι αυτός που εστιάζει σε ένα συγκεκριμένο τομέα ή πτυχή της οικονομικής δραστηριότητας του φορέα, όπως για παράδειγμα σε προμήθειες υλικών, εισπράξεις εσόδων, πληρωμές δαπανών, εκχώρηση δανείων, πωλήσεις, παραγωγή, κλπ.

2. Γενικός Έλεγχος: Είναι εκείνος που επεκτείνεται στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας του φορέα σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, συνήθως ένα έτος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα γενικού ελέγχου αποτελεί ο έλεγχος επί των οικονομικών καταστάσεων στο τέλος της χρήσης που διενεργείται από τους ορκωτούς λογιστές-ελεγκτές, κατόπιν εντολής του ΔΣ των μετόχων ή ο έλεγχος κρατικού φορέα σε εκτέλεση εντολής δημόσιας αρχής, π.χ. Υπουργείο Οικονομικών (Τσιμάρας, 1958).

Δ. Μόνιμοι, Τακτικοί και Έκτακτοι Έλεγχοι

1. Μόνιμος ή Διαρκής Έλεγχος: Είναι αυτός που διενεργείται σε συνεχή βάση και λαμβάνει χώρα κατά την εκτέλεση μιας οικονομικής πράξης, συναλλαγής, παραγωγικής λειτουργίας. Πρόκειται για τους προληπτικούς ελέγχους, δηλαδή αυτοί που διενεργούνται από τα ίδια τμήματα, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης μιας εργασίας, και με τον τελικό έλεγχο από τον προϊστάμενο του τμήματος.

2. Τακτικός ή Περιοδικός Έλεγχος: Ο έλεγχος αυτός σχετίζεται με το χρονικό προσδιορισμό που διενεργείται. Δεν είναι συνεχής, αλλά διενεργούνται κατά τακτικές χρονικές περιόδους, π.χ. μια φορά το μήνα, μέσα στο εξάμηνο ή μέσα στο έτος. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται τόσο από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές όσο και από τους Εξωτερικούς. Ο έλεγχος διαχείρισης του ταμείου, κατά περιόδους από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές, εντάσσεται στην εν λόγω κατηγορία. Για τους εξωτερικούς ελεγκτές ως τακτικός έλεγχος επικράτησε να αποκαλείται ο έλεγχος του Ισολογισμού τέλους χρήσης, νόμος 2190, περί ανώνυμων εταιρειών.

3. Έκτακτος ή Περιστασιακός Έλεγχος: Είναι ο έλεγχος που διενεργείται εκτάκτως, είτε βάσει ετήσιου προγραμματισμού, είτε εκτός προγραμματισμού. Αυτοί οι έλεγχοι θα μπορούσαν να διακριθούν σε δυο υποείδη:

α) Στο πρώτο υποείδος είναι αυτοί που ναι μεν εντάσσονται στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων, δηλαδή είναι προγραμματισμένοι αλλά δεν ενημερώνεται-ειδοποιείται ο ελεγχόμενος αναφορικά με το χρόνο έναρξης του ελέγχου, γίνονται αιφνιδιαστικά.

β) Στο δεύτερο υποείδος εντάσσονται οι έκτακτοι έλεγχοι, οι οποίοι δεν είναι ενταγμένοι στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων, και διενεργούνται εκτάκτως, είτε με πρωτοβουλία του επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, είτε με εντολή της

Διοίκησης του φορέα, είτε τέλος με εντολή δημόσιας αρχής, στην περίπτωση που ο ελεγχόμενος φορέας ανήκει στο δημόσιο. Οι έλεγχοι αυτοί μπορεί να προκύψουν και κατόπιν σχετικής καταγγελίας. Πρόκειται για ελέγχους που διενεργούνται μετά από εκτίμηση των καταγγελιών ότι υπάρχουν υπόνοιες, ενδείξεις για σπατάλη, καταχρήσεις, κλοπές, ατασθαλίες και γενικότερα, όπου εντοπίζονται σοβαρές λειτουργικές αδυναμίες και απαιτείται άμεση διερεύνηση του μεγέθους του προβλήματος.

Ε. Προληπτικός και Κατασταλτικός Έλεγχος

1. Προληπτικός Έλεγχος: Είναι αυτός που διενεργείται στη διάρκεια της εκτέλεσης της πράξης, π.χ. στην έκδοση του εντάλματος πληρωμής και αποβλέπει στην πρόληψη εκούσιων ή ακούσιων σφαλμάτων.
2. Κατασταλτικός Έλεγχος: Είναι αυτός που διενεργείται μετά την εκτέλεση των πράξεων οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και αποβλέπει στην αποκάλυψη και την καταστολή, εκούσιων ή ακούσιων σφαλμάτων (Meigs, 1978) .

1.6 Ανακεφαλαίωση

Σκοπός του κεφαλαίου αυτού, ήταν να εισάγει τον αναγνώστη σταδιακά στις έννοιες του ελέγχου και της ελεγκτικής, η κατανόηση των οποίων είναι χρήσιμη για τα επόμενα κεφάλαια του παρόντος πονήματος. Για το λόγο αυτό, παρουσιάστηκε μια σύντομη ιστορική αναδρομή του ελέγχου και της ελεγκτικής από την αρχαιότητα μέχρι της μέρες μας και προσεγγίστηκαν εννοιολογικά οι ανωτέρω όροι. Περαιτέρω, αποσαφηνίστηκαν το υποκείμενο και αντικείμενο του ελέγχου και ακολούθησε διάκριση του ελέγχου στα γενικά είδη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2.1 Εισαγωγή

Στο σύστημα διαχείρισης, πληρωμής και ελέγχου των δημοσίων δαπανών εμπλέκεται πλήθος θεσμικών παραγόντων και οργανικών μονάδων του δημόσιου τομέα, με διαφορετικούς ρόλους και αρμοδιότητες, που όμως βρίσκονται σε σχέση συνεχούς αλληλεπίδραση μεταξύ τους. Η λογοδοσία των προσώπων και οργάνων στα οποία η πολιτεία και κατ' επέκταση η κοινωνία, αναθέτει εξουσίες και αποφασιστικές αρμοδιότητες, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα ώστε η πολιτεία αυτή να μπορεί να θεωρηθεί ευνομούμενη.

Οι οργανωμένες ανθρώπινες κοινωνίες προϋποθέτουν την ύπαρξη θεσμών και ρόλων, ωστόσο κάθε θεσμικός παράγοντας θα πρέπει να ελέγχεται για τις αποφάσεις και πράξεις του. Η ανάγκη δημοσιονομικού ελέγχου είναι ιδιαίτερος επιτακτική στις διαδικασίες διαχείρισης δημόσιου χρήματος και πόρων, προκειμένου να προληφθούν και να κατασταλούν φαινόμενα σπατάλης, κακοδιαχείρισης και διαφθοράς.

Στο παρόν κεφάλαιο, αρχικά επιχειρείται μια εννοιολογική προσέγγιση του δημοσιονομικού ελέγχου στη χώρα μας. Εν συνεχεία, παρουσιάζονται οι φορείς, οι έχοντες αρμοδιότητες επί των δημοσίων οικονομικών, σύμφωνα με το ισχύον δημόσιο λογιστικό, με ειδικότερη αναφορά στο Υπουργείο Οικονομικών και στο ΓΛΚ, οι ασκούμενοι δημοσιονομικοί έλεγχοι των οποίων αποτελούν το πεδίο έρευνας της παρούσας εργασίας. Κατόπιν, διακρίνονται τα είδη των δημοσιονομικών ελέγχων, προκειμένου και σε συνδυασμό με την διάκριση των ελέγχων γενικά, όπως παρατέθηκε στην ενότητα 1.5, να μας βοηθήσουν στην κατανόηση και διάκριση των ελέγχων της ΓΔΔΕ, όπως αυτοί παρουσιάζονται στην ενότητα 2.5. Περαιτέρω, στην ενότητα 2.5, παρουσιάζεται αναλυτικά η ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών, η δομή της, η αποστολή, οι αρμοδιότητες και το πεδίο ελέγχου της. Τέλος, στην ενότητα 2.6 γίνεται αναφορά στα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Δημόσιου Τομέα του διεθνή οργανισμού INTOSAI και η συμβολή τους στην διαμόρφωση της ελεγκτικής μεθοδολογίας της ΓΔΔΕ, όπως αυτή αποτυπώνεται στον Κανονισμό Διενέργειας Ελέγχων.

2.2 Ο Δημοσιονομικός έλεγχος

Στο Σύνταγμα και συγκεκριμένα στο άρθρο 98, προβλέπεται μια ιδιαίτερη περιοχή με μεγάλη σημασία, ο δημοσιονομικός χώρος. Πρόκειται για την περιοχή, που αφορά στο δημόσιο χρήμα και το χώρο μέσα στον οποίο λειτουργεί η δημόσια οικονομία. Η γενικότερη εξέλιξη του κράτους και η εξέλιξη της οικονομικής του δραστηριοποίησης έδωσε ιδιαίτερη ώθηση στον δημοσιονομικό χώρο. Η αύξηση της σημασίας του δημοσιονομικού χώρου μεγιστοποίησε την αναγκαιότητα του δημοσιονομικού ελέγχου. Στο δημοσιονομικό χώρο ανήκει, η δημοσιονομική διοίκηση και ο έλεγχος της, δηλαδή ο δημοσιονομικός έλεγχος. Ειδικά προστατευμένο αγαθό του δημοσιονομικού χώρου είναι το δημόσιο χρήμα (Δημητρόπουλος, 2014).

Σύμφωνα με τον Μπαλτά, ο όρος «έλεγχος» στο δημόσιο λογιστικό συνίσταται σε όλες τις νόμιμες ενέργειες και πράξεις των αρμόδιων οργάνων της πολιτείας με σκοπό την εξακρίβωση της κανονικής και σκόπιμης διαχείρισης του δημόσιου πλούτου-περιουσίας από την εκτελεστική εξουσία (Μπαλτάς, 2009).

Ο όρος «δημοσιονομικός» είναι παράγωγο του όρου «δημοσιονομία», η οποία παράγεται από τις λέξεις «δημόσιος» που σημαίνει αυτά που ανήκουν στο λαό ή στην πολιτεία και «νέμω» που σημαίνει μοιράζω, διευθύνω κυβερνώ. Συνεπώς, η «δημοσιονομία» έχει την έννοια της διοίκησης αυτών που ανήκουν στο δημόσιο και ιδιαιτέρως του δημόσιου πλούτου (δημοσίου χρήματος), σε αντίθεση προς την «οικονομία» που σημαίνει η διοίκηση αυτών που ανήκουν στον οίκο, των ιδιωτικών δηλαδή πραγμάτων και κυρίως των ιδιωτικών χρημάτων. Δημοσιονομικός έλεγχος, είναι ο έλεγχος που αφορά στην είσπραξη, διάθεση και διαχείριση των δημόσιων χρημάτων (Γούλας, 1996).

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διακήρυξη της Λίμα, ο «δημοσιονομικός έλεγχος» αποτελεί *«αναπόσπαστο μέρος ενός κανονιστικού συστήματος, που αποσκοπεί στον έγκαιρο εντοπισμό αποκλίσεων από αποδεκτά πρότυπα και παραβιάσεων των αρχών της νομιμότητας, αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας και οικονομίας της δημοσιονομικής διαχείρισης, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η ανάληψη διορθωτικής δράσης σε μεμονωμένες περιπτώσεις, η αποδοχή της ευθύνης εκ μέρους των υπολόγων, η ανάκτηση της ζημίας ή η λήψη μέτρων για την αποτροπή – ή έστω τη δυσχέραση – τέτοιων παραβάσεων»* (The Lima Declaration, INTOSAI, 1977, επανέκδοση 1998).

Από τους ανωτέρω ορισμούς γίνεται αντιληπτό ότι ο δημοσιονομικός έλεγχος αποτελεί ένα κρίσιμο εργαλείο-μηχανισμό, στο πλαίσιο της πρόληψης και καταστολής των φαινομένων της σπατάλης και διαφθοράς στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος

και επιπλέον στη διασφάλιση ότι οι δημόσιοι πόροι χρησιμοποιούνται για επιτύχουν τους σκοπούς-στόχους για τους οποίους είχαν εξαρχής προβλεφθεί. Συνεπώς, ο δημοσιονομικός έλεγχος υπηρετεί το γενικό καλό και το δημόσιο συμφέρον και συμβάλει καθοριστικά στη δημιουργία ενός καλύτερου κράτους. Ως εκ τούτου, κάθε κράτος δικαίου οφείλει να αναπτύξει τέτοιους κατάλληλους και επαρκείς μηχανισμούς δημοσιονομικού ελέγχου, προκειμένου να θωρακιστεί δημοσιονομικά τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον.

2.3 Φορείς άσκησης Δημοσιονομικού Ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του Ν. 4270/2014 «Δημόσιο Λογιστικό και άλλες διατάξεις», οι φορείς με αρμοδιότητες επί των δημοσίων οικονομικών είναι, ιδίως, οι ακόλουθοι:

- α. Η Βουλή των Ελλήνων
- β. Το Υπουργικό Συμβούλιο
- γ. Ο Υπουργός Οικονομικών
- δ. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
- ε. Οι Υπουργοί και λοιποί επικεφαλής της Γενικής Κυβέρνησης
- στ. Ο Υπουργός Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
- ζ. Οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των Υπουργείων
- η. Οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης
- θ. Το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.
- ι. Το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή
- ια. Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο
- ιβ. Ο Οργανισμός Διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους
- ιγ. Το Ελεγκτικό Συνέδριο

Για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας και επειδή μια εκτενής αναφορά στις δημοσιονομικές-ελεγκτικές αρμοδιότητες των ανωτέρω φορέων, εκφεύγουν του αντικειμένου της παρούσας εργασίας, θα επικεντρωθούμε αποκλειστικά σ' αυτές που ασκούνται από το Υπουργείο Οικονομικών και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και ειδικότερα σε εκείνες που παρέχουν «εξουσιοδότηση» για τη διενέργεια δημοσιονομικών ελέγχων σε φορείς του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Πριν από αυτό όμως, θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθούμε εν συντομία στο Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.), ως τον κατεξοχήν εξωτερικό ελεγκτή των δημόσιων οικονομικών. Το ΕΣ συνιστά τον ανώτατο και αρχαιότερο δημοσιονομικό θεσμό της χώρας, με ιστορία που σχεδόν συμπίπτει με εκείνη του νεότερου ελληνικού κράτους,

δεδομένου ότι συστάθηκε το 1833. Πρότυπό του υπήρξε το γαλλικό Courde Comptes. Είναι ο πρώτος θεσμός με κατοχυρωμένη – και μάλιστα σε συνταγματικό επίπεδο – αρμοδιότητα διενέργειας κατασταλτικών δημοσιονομικών ελέγχων, δεδομένου ότι στο άρθρο 98 § 1 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι: «Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως: [...] γ) Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται στον προβλεπόμενο από το εδάφιο α' έλεγχο.». Η ως άνω συνταγματικά κατοχυρωμένη αρμοδιότητα του ΕΣ εξειδικεύεται στον Κώδικα του ΕΣ (κυρωθέντα με το άρθρο πρώτο του Ν.4129/2013, Α' 52), ο οποίος περιλαμβάνει σειρά διατάξεων (άρθρα 1 και 38-67) που περιγράφουν τη διαδικασία και τα όργανα του κατασταλτικού ελέγχου. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 1 § 1 περ. β' του ΚΕΣ, το ΕΣ «διενεργεί υποχρεωτικά κατασταλτικό έλεγχο σε όλους τους λογαριασμούς ή τους απολογισμούς των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης [...]. Σε κατασταλτικό έλεγχο υπόκειται και κάθε φορέας που έλαβε καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.», ενώ, κατά την § 2 του ίδιου άρθρου, «Όλες οι δαπάνες του Δημοσίου, των ΟΤΑ (πρώτου και δεύτερου βαθμού) και των λοιπών ΝΠΔΔ, καθώς και τα έσοδα αυτών, υπόκεινται σε έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα.».

Αρμοδιότητες επί των δημόσιων οικονομικών, σύμφωνα με το Δημόσιο Λογιστικό, του Υπουργού Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ):

- **Ο Υπουργός Οικονομικών** είναι αρμόδιος για την άσκηση της γενικής διαχείρισης των οικονομικών της Κεντρικής Διοίκησης, για το γενικό συντονισμό και για την εποπτεία των οικονομικών των λοιπών φορέων «του Δημοσίου Τομέα». Ειδικότερα, ο Υπουργός Οικονομικών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες (άρθρο 20, Ν. 4270/2014):
 - Εκδίδει κανονιστικές αποφάσεις και οδηγίες για την εφαρμογή προτύπων και διαδικασιών που διέπουν τη δημοσιονομική διαχείριση καθώς και το συντονισμό των ενεργειών, για την κατάρτιση του Κρατικού Προϋπολογισμού και του Μ.Π.Δ.Σ..
 - Υποβάλλει στη Βουλή το προσχέδιο και το σχέδιο του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, την εισηγητική του έκθεση, το σχέδιο του συμπληρωματικού Κρατικού Προϋπολογισμού, αν υπάρχει, καθώς και τον Απολογισμό του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, τον Ισολογισμό και τις λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης.

- Εποπτεύει την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την οικονομική διαχείριση δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών που υπάγονται στο Κεφάλαιο Α΄ του ν.3429/2005 και δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης της ΕΛ.ΣΤΑΤ..
- Εποπτεύει την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού και μεριμνά για τη συμμόρφωση όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης με τους δημοσιονομικούς κανόνες.
- Ασκει εποπτεία και έλεγχο στη δημοσιονομική διαχείριση, στη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας, έλεγχο στη διαχείριση των εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και στη διαχείριση των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται ή επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από άλλους διεθνείς οργανισμούς σύμφωνα με τις διατάξεις που τα διέπουν.
- **Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ)** επικουρεί τον Υπουργό Οικονομικών στην εκτέλεση των καθηκόντων του με την άσκηση των ακόλουθων αρμοδιοτήτων (άρθρο 21, Ν. 4270/2014) :
 - Γνωστοποιεί, κάθε έτος, με εγκύκλιο, το χρονοδιάγραμμα κατάρτισης του προϋπολογισμού για το επόμενο οικονομικό έτος και παρέχει οδηγίες κατάρτισης σε όλα τα Υπουργεία και στους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.
 - Καταρτίζει τον απολογισμό του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, τον Ισολογισμό και τις λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης.
 - Παρακολουθεί την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού και ασκεί έλεγχο στη δημοσιονομική διαχείριση.
 - Συντονίζει την κατάρτιση των προϋπολογισμών όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, δίνει κατευθύνσεις, παρακολουθεί την εκτέλεσή τους και παρέχει οδηγίες σχετικά με τη μεθοδολογία για την ορθή εξαγωγή στατιστικών στοιχείων και αξιόπιστων δημοσιονομικών εκθέσεων, ενιαίων για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.
 - Ασκει έλεγχο στην οικονομική διαχείριση των δημοσίων επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών, των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ., που επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται με οποιονδήποτε τρόπο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του προϋπολογισμού τους ή από τον

προϋπολογισμό φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2, 3, καθώς και δημόσιοι οργανισμοί κατά την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του Ν.3429/2005 , χωρίς να ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 19 του ίδιου νόμου. Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται στους ανωτέρω φορείς εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 του Ν.3492/2006 (Α΄ 210) και διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Για φορείς που δεν υπάγονται στο προηγούμενο εδάφιο, δύναται να διενεργηθεί έλεγχος βάσει των διατάξεων του Ν.3492/2006 , ύστερα από εντολή του Υπουργού Οικονομικών ή του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης.

- Καταρτίζει μηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση των προϋπολογισμών της Κεντρικής Διοίκησης και των λοιπών Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Υποβάλλει προτάσεις στον Υπουργό Οικονομικών για την επιβολή κυρώσεων, σύμφωνα με το έβδομο μέρος (άρθρα 171 έως 175), σε Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και σε άλλους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, για τη μη υποβολή στοιχείων.
- Εξετάζει και αξιολογεί το συνολικό κόστος λειτουργίας των μονάδων και φορέων της Γενικής Κυβέρνησης σε σχέση με τη δραστηριότητά τους και το προσφερόμενο έργο.
- Ενημερώνει το Ελεγκτικό Συνέδριο για τους φορείς εκείνους της Γενικής Κυβέρνησης που δεν συμμορφώνονται με τις δημοσιονομικές αρχές και κανόνες του παρόντος νόμου.
- Έχει την εποπτεία και ασκεί έλεγχο επί των δημοσίων δαπανών και παρέχει οδηγίες για την ορθή εφαρμογή των δημοσιολογιστικών διατάξεων σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

2.4 Διάκριση των Δημοσιονομικών Ελέγχων

Στην ενότητα 1.5, παρουσιάστηκαν τα είδη του ελέγχου γενικά, με βάση το εκάστοτε διαφορετικό κριτήριο κατάταξης τους. Έτσι οι έλεγχοι διακρίνονται σε πολιτικούς-δικαστικούς-διοικητικούς, εσωτερικούς-εξωτερικούς-μικτούς, ειδικούς-γενικούς, μόνιμους-τακτικούς-έκτακτους, προληπτικούς-κατασταλτικούς. Η ανωτέρω διάκριση έχει εφαρμογή και στην περίπτωση των Δημοσιονομικών Ελέγχων. Ωστόσο, λόγω της ειδικότητας των τελευταίων και του δημόσιου χαρακτήρα τους, ως εργαλείου ελέγχου

και αξιολόγησης της διαχείρισης δημοσίου χρήματος, οι Δημοσιονομικοί έλεγχοι περαιτέρω διακρίνονται και στα ακόλουθα είδη:

- **Internal Control και Internal Audit**

Η απόδοση στην ελληνική γλώσσα και των δυο ανωτέρω όρων είναι «εσωτερικός έλεγχος». Ωστόσο, η αλήθεια είναι ότι τόσο στην ελεγκτική πρακτική όσο και στη διεθνή βιβλιογραφία, οι εν λόγω έννοιες έχουν μεταξύ τους διαφορετικό νόημα.

Ο πρώτος όρος, στην Ελλάδα, συχνότερα απαντάται και ως «εσωτερικές δικλίδες». Τέτοια είναι η ερμηνεία της λέξης που επικράτησε κατά την ελληνική μετάφραση των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων, σύμφωνα με την οποία οι εσωτερικές δικλίδες συνίστανται σε μια «σειρά ενεργειών που σχεδιάζεται, υλοποιείται και συντηρείται από εκείνους που είναι επιφορτισμένοι με τη διακυβέρνηση, τη διοίκηση και από άλλα μέλη του προσωπικού, με σκοπό την παροχή εύλογης διασφάλισης σχετικά με την επίτευξη των στόχων της οντότητας σε σχέση με την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής αναφοράς, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των λειτουργιών και τη συμμόρφωση με εφαρμοστέους νόμους και κανονισμούς» (Παντελίδης, 2018).

Επιπλέον, κατά το Ν. 3492/2006 (άρθρο 4, παρ. 2), ως internal audit νοείται «η ανεξάρτητη ελεγκτική – συμβουλευτική δραστηριότητα παροχής διαβεβαίωσης περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός φορέα, με σκοπό τη βελτίωση των λειτουργιών του και την επίτευξη των στόχων του, χρησιμοποιώντας συστημικές και δομημένες μεθοδολογίες». Επίσης σύμφωνα με το σχετικό ορισμό των ΔΕΠ, internal audit είναι «μια αξιολογική δραστηριότητα που έχει δημιουργηθεί εντός μιας οντότητας ή προσφέρεται ως υπηρεσία προς την οντότητα. Οι λειτουργίες της περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την εξέταση, αξιολόγηση και παρακολούθηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων.». Σύμφωνα με τον ανωτέρω τελευταίο αυτό ορισμό αποσαφηνίζεται πλήρως και η σχέση μεταξύ internal control και internal audit, δοθέντος του γεγονότος ότι αντικείμενο του δεύτερου είναι η αξιολόγηση του πρώτου.

Συνεπώς, ειδοποιός διαφορά μεταξύ του Internal Control και του Internal Audit, είναι ότι ο μεν πρώτος αφορά σε ελεγκτικές δραστηριότητες που προσιδιάζουν μ' αυτές του εσωτερικού ελέγχου, δηλαδή ενός ελέγχου μόνιμου και συνεχή που ασκείται προληπτικά από ελεγκτές που έχουν σχέση εξάρτησης με τον ελεγχόμενο φορέα και εντέλλονται από το διατάκτη του, ενώ ο μεν δεύτερος είναι εκ των πραγμάτων κατασταλτικός έλεγχος, διενεργούμενος από εξωτερικούς ελεγκτές, με σκοπό την

αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας ή μη άσκησης εσωτερικού ελέγχου από τον ίδιο το φορέα.

• **Έλεγχος Νομιμότητας-Κανονικότητας (Συμμόρφωσης) και Έλεγχος Απόδοσης**
Ο έλεγχος συμμόρφωσης αποτελεί τον τυπικό-παραδοσιακό δημοσιονομικό έλεγχο στη χώρα μας. Σύμφωνα με το Δημόσιο Λογιστικό συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας των δημόσιων δαπανών. *«Νόμιμη είναι η δαπάνη εφόσον α) προβλέπεται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης ή εξυπηρετεί την αποστολή του οικείου φορέα και β) υπάρχει εγγεγραμμένη στον προϋπολογισμό σχετική πίστωση. Κανονική είναι η δαπάνη που έχει νόμιμα αναληφθεί, επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή.»* (άρθρο 91 § 2 του Ν.4270/2014, Α' 143).

Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), έλεγχος απόδοσης είναι «η ανεξάρτητη, αντικειμενική και αξιόπιστη εξέταση του κατά πόσον οι κυβερνητικές λειτουργίες, συστήματα, προγράμματα, δράσεις ή οι διάφοροι δημόσιοι φορείς λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, καθώς και κατά πόσο υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Συνεπώς, ο έλεγχος απόδοσης περιλαμβάνει:

- I. Έλεγχο της οικονομικότητας των διοικητικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις σύγχρονες διοικητικές αρχές και πρακτικές
- II. Έλεγχο της αποδοτικότητας στη χρήση των πόρων, των δεικτών απόδοσης και των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της απόδοσης
- III. Έλεγχο αποτελεσματικότητας σε σχέση με την επίτευξη των στόχων της ελεγχόμενης οντότητας (Auditing Standards, INTOSAI 2005)

Κατά τους Α. Στογγάρη και Θ. Τσέκο, (2016), ο έλεγχος συμμόρφωσης προσδιορίζεται ως διακρίβωση της συμμόρφωσης των ενεργούντων οργάνων της διοίκησης ως προς κανόνες, προδιαγραφές ή ιεραρχικές εντολές ενώ ο έλεγχος απόδοσης αναφέρεται στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από αποφάσεις και ενέργειες των διοικητικών οργάνων ως προς τους τιθέμενους στόχους δημόσιας πολιτικής.

Ως εκ τούτου, ο έλεγχος συμμόρφωσης δύναται να εξαντλείται στην εμπέδωση της διοικητικής υπαγωγής ή πειθαρχίας χωρίς να επιφέρει και έλεγχο επί της αποτελεσματικότητας, οικονομικότητας ή αποδοτικότητας των πράξεων, ήτοι της

αποκαλούμενης «τρισυπόστατης υφής» της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, που αποτελεί αντικείμενο του ελέγχου απόδοσης.

2.5 Η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών

Ο νόμος 3492/2006, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως σημείο αναφοράς στην εξέλιξη της δημοσιονομικής νομοθεσίας στη χώρα μας. Αποτελεί μια προσπάθεια εναρμόνισης του συστήματος ελέγχου των δημοσίων δαπανών με τα διεθνώς ισχύοντα και αντιμετώπισης χρόνιων παθογενειών του. Η αιτιολογική έκθεση του ίδιου νόμου είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα σε ορισμένα σημεία της. Σε αυτή αναφέρεται μεταξύ άλλων: *«Με τον παρόντα νόμο επιχειρείται η εισαγωγή νέων μορφών ελέγχου για την εφαρμογή των οποίων επέρχονται αλλαγές στη δομή και λειτουργία τόσο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, όσο και των ελεγχόμενων από αυτό φορέων»* (Γεωργίου-Μπούσιος, 2021).

Σε εφαρμογή του ανωτέρω νόμου συστάθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ) και της ανατέθηκαν εξαιρετικής σημασίας αρμοδιότητες για τη χρηστή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών. Η εν λόγω υπηρεσία τέθηκε σε λειτουργία την 1.11.2012, κατόπιν της 2/70212/0004/2012 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και αποτέλεσε διάδοχο της τέως Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών με πιο ολοκληρωμένες ωστόσο αρμοδιότητες, στα θέματα ελέγχου δημοσιονομικής διαχείρισης του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Υπό αυτή την έννοια, είναι η παλαιότερη ελεγκτική υπηρεσία της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, εξαιρουμένου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2.5.1 Αποστολή, Αρμοδιότητες και Πεδίο Ελέγχου της ΓΔΔΕ

Η ΓΔΔΕ υπάγεται στο Γενικό λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής και έχει ως αποστολή τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτοί κάθε φορά ορίζονται, καθώς και την παροχή επαρκούς διαβεβαίωσης ή τη διατύπωση επιφυλάξεων για το σύνολο ή μέρος του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των δημοσιονομικών του κράτους προς τον Υπουργό Οικονομικών.

Συνεπώς, ο απώτερος σκοπός διενέργειας δημοσιονομικών ελέγχων από τη ΓΔΔΕ, είναι να διασφαλιστεί ότι η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, στο πλαίσιο της Γενικής Κυβέρνησης, που περιλαμβάνει τους φυσικούς πόρους και τους δημοσιονομικούς κινδύνους της χώρας, διέπεται από τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, δηλαδή διενεργείται με σύνεση και με γνώμονα την εξασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Περαιτέρω, η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης εξειδικεύεται (αρ. 4, παρ. 6, Ν.3492/2006)ˆ:

1. στην αρχή της οικονομικότητας, σύμφωνα με την οποία τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση των κυβερνητικών πολιτικών πρέπει να διατίθενται έγκαιρα, στην ενδεδειγμένη ποιότητα και ποσότητα, με την ελάχιστη δημοσιονομική επιβάρυνση και με τη χρήση των αναγκαίων μόνο διοικητικών πόρων
2. στην αρχή της αποδοτικότητας, σύμφωνα με την οποία πρέπει να τηρείται η βέλτιστη δυνατή σχέση μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων και
3. στην αρχή της αποτελεσματικότητας, σύμφωνα με την οποία ελέγχεται η επίτευξη των συγκεκριμένων αντικειμενικών στόχων και των αποτελεσμάτων που έχουν εκ των προτέρων οριστεί.

Οι αρμοδιότητες της Γ.Δ.Δ.Ε. όπως καθορίζονται από το άρθρο 2 του Ν.3492/2006 είναι να:

α) Ασκεί έλεγχο:

(1) στη διαχείριση του προϋπολογισμού των φορέων του άρθρου 3, προκειμένου να διαπιστωθεί ιδίως αν: αα) όλα τα ποσά τα οποία ψηφίζονται ή χορηγούνται, δαπανώνται και χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς για τους οποίους εγκρίθηκαν ή χορηγήθηκαν, ββ) κατά την πραγματοποίηση των δαπανών τηρούνται οι ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι αρχές της δημοσιονομικής δέσμευσης, της νομικής δέσμευσης και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, γγ) λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της είσπραξης των εσόδων, δδ) όλα τα έσοδα εισπράττονται και εμφανίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

(2) στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, προκειμένου να διαπιστωθεί η επάρκειά τους.

β) Λαμβάνει ή εισηγείται τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των φορέων, ώστε να συμβάλει:

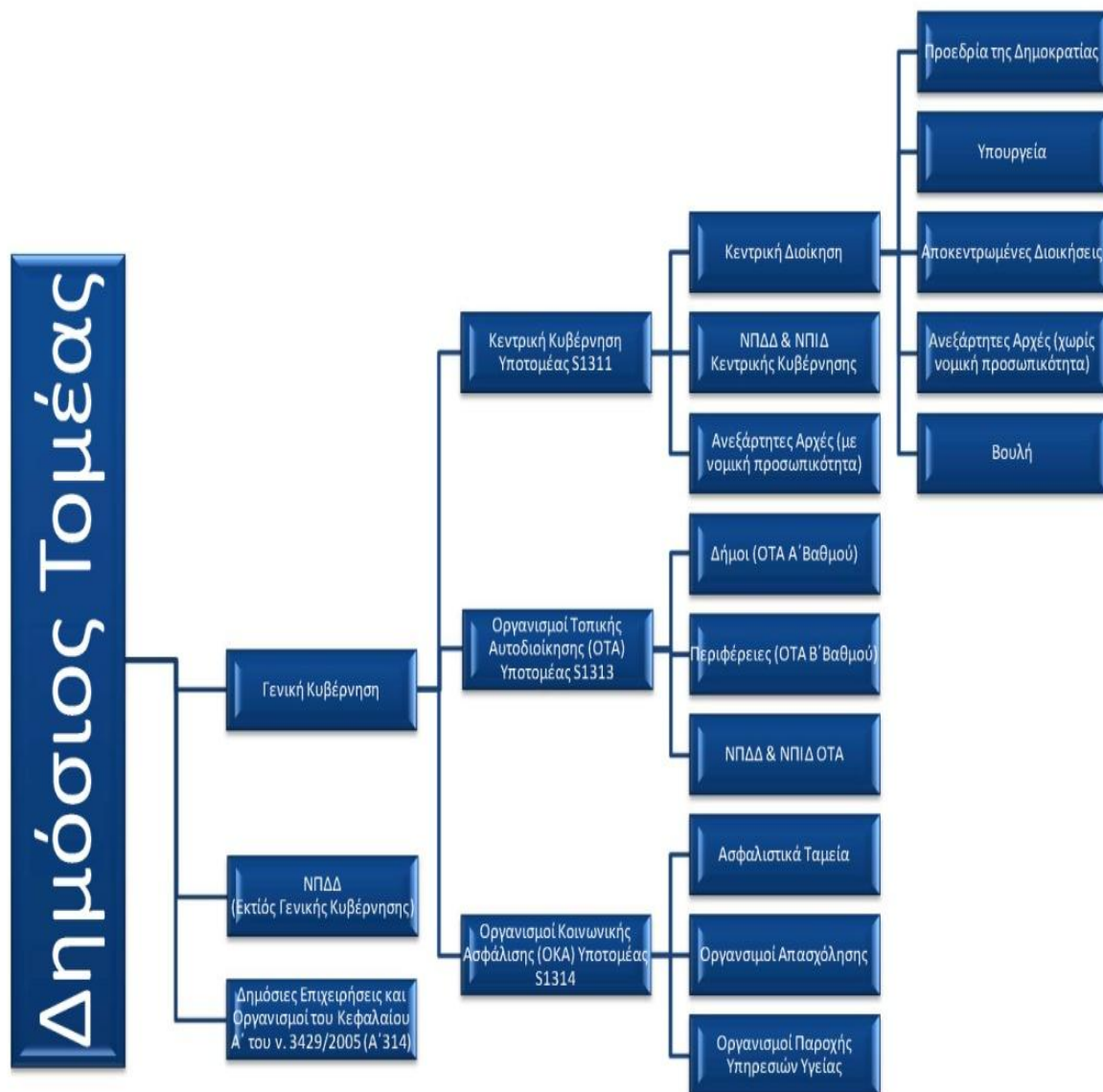
αα) στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων τους, ββ) στη σύννομη και αποτελεσματική διαχείριση των χρημάτων που δαπανούν και γγ) στην καταπολέμηση της απάτης, της δωροδοκίας, καθώς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας που είναι επιζήμια για τα οικονομικά συμφέροντά τους.

γ) Επιβάλλει τις προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο κυρώσεις.

δ) Συνεργάζεται με αντίστοιχες υπηρεσίες άλλων κρατών και ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ζητήματα σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

ε) Συντάσσει ετήσια έκθεση ελέγχου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22 του νόμου αυτού.

Το πεδίο ελέγχου της ΓΔΔΕ είναι ευρύ και περιλαμβάνει όλους τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα (Ν. 3492/2006 άρθρο 3 και 4γ), οι οποίοι έχουν οριστεί με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου υπουργού, ενώ δύναται να επεκτείνεται με απόφαση Υπουργού Οικονομικών ή του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Αρχής Διαφάνειας. Οι φορείς έχουν, συνήθως, τα εξής κοινά χαρακτηριστικά: επιχορηγούνται/χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, είτε απευθείας είτε μέσω των εποπτευόντων υπουργείων και περιλαμβάνονται στο μητρώο φορέων γενικής κυβέρνησης της ΕΛΣΤΑΤ ή και στο μητρώο υπηρεσιών και φορέων της Ελληνικής Διοίκησης του αρμόδιου για την οργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης Υπουργείου.

Πηγή: <https://el.wikipedia.org/w/index.php?curid=108594>

Διάγραμμα 2.1

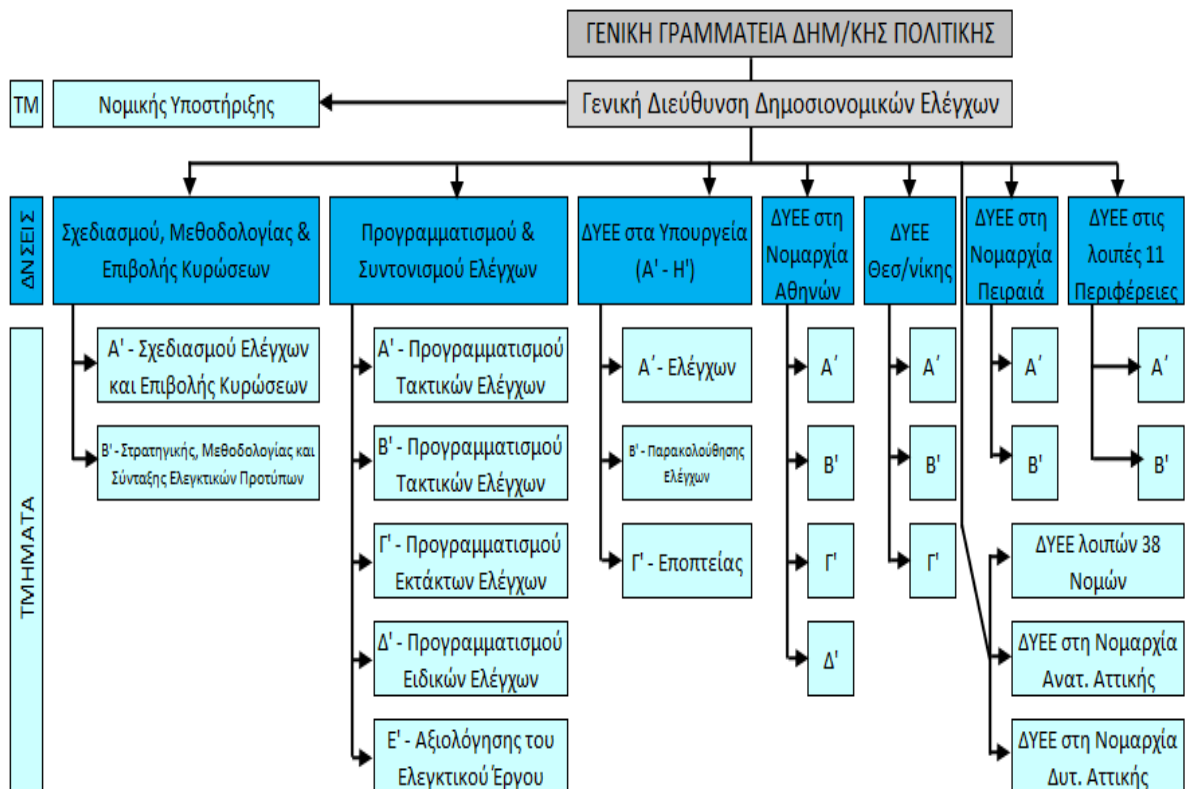
Διαγραμματική απεικόνιση του ελληνικού δημόσιου τομέα

Όπως γίνεται αντιληπτό από την ανωτέρω σχηματική απεικόνιση των φορέων που υπάγονται στη Γενική Κυβέρνηση και συνιστούν το ελεγκτικό πεδίο της ΓΔΔΕ, υπάρχει πληθώρα φορέων με διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο διοίκησης και λειτουργίας τους. Περαιτέρω, υπάρχουν φορείς που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και

φορείς που λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με όποια διαφοροποίηση αυτό συνεπάγεται στη λογιστική τους διαχείριση. Επιπλέον, τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ, των ΟΚΑ και των λοιπών φορέων της κεντρικής διοίκησης διέπονται και από διαφορετικά Κλαδικά Λογιστικά Σχέδια. Η ποικιλομορφία αυτή των ελεγχόμενων φορέων δημιουργεί πρόσθετες απαιτήσεις στη διενέργεια του ελέγχου, διότι συνεπάγεται αυξημένη γνώση και κατάρτιση των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ, προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκριθούν ικανοποιητικά σε κάθε περίπτωση ελεγχόμενου φορέα.

2.5.2 Η Δομή της ΓΔΔΕ

Η διάρθρωση των υπηρεσιών της Γ.Δ.Δ.Ε., στη σημερινή της μορφή, ρυθμίστηκε με το άρθρο 51 του Π.Δ. 142/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών», και αποτυπώνεται στο παρακάτω οργανόγραμμα:

Πηγή: Α. Παντελίδης, 2018

Διάγραμμα 2.2

Οργανόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής

Όπως γίνεται αντιληπτό από το διάγραμμα 2.2, η ΓΔΔΕ είναι μια από τις μεγαλύτερες Γενικές Διευθύνσεις του ελληνικού δημόσιου τομέα με πλήθος υποκείμενων Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων. Συγκεκριμένα, υπό την «ομπρέλα» της υπάγονται συνολικά 23 Διευθύνσεις και 41 Αυτοτελή Τμήματα. Επιπλέον, αξιοσημείωτη είναι και η γεωγραφική διασπορά των υπηρεσιών της, η οποία εκτείνεται και καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας. Το γεγονός αυτό συνιστά πρόκληση από τη μια πλευρά, για την εύρυθμη διοίκηση και λειτουργία της, την ανάληψη καθολικών δράσεων και την ομοιογένεια στην ποιότητα του έργου της, όμως από την άλλη πλευρά εξυπηρετείται αποτελεσματικότερα το ελεγκτικό της έργο μέσω της γεωγραφικής εγγύτητας ελεγκτή και ελεγχόμενου.

Οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ είναι οι εξής:

α) Αυτοτελές Τμήμα Νομικής Υποστήριξης, με αρμοδιότητα την παροχή υποστήριξης στις υπόλοιπες Διευθύνσεις για νομικά θέματα που προκύπτουν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους

β) Διεύθυνση Σχεδιασμού Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων (Δ.Σ.Μ.Ε.Κ.), με αρμοδιότητα μεταξύ άλλων, τον στρατηγικό σχεδιασμό των ελέγχων που διενεργούνται από τη Γ.Δ.Δ.Ε., την ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων για τη διενέργεια των ελέγχων και την αποτίμηση των αποτελεσμάτων τους, την επιβολή κυρώσεων (έκδοση αποφάσεων δημοσιονομικών διορθώσεων και πράξεων καταλογισμού), την εκπόνηση και έκδοση των κανονισμών λειτουργίας και διενέργειας ελέγχων, τη διαμόρφωση γνώμης αναφορικά με την ικανότητα των φορέων για ορθή δημοσιονομική διαχείριση των εθνικών πόρων μέσα από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων της Επιτροπής Συντονισμού Ελέγχων (Ε.Σ.ΕΛ.)

γ) Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Ελέγχων (Δ.Π.Σ.Ε.), με αρμοδιότητα μεταξύ άλλων, τον προγραμματισμό **i)** τακτικών και έκτακτων κατασταλτικών / διαχειριστικών ελέγχων στους φορείς του άρθρου 3 του Ν. 3492/2006, **ii)** έκτακτων ελέγχων σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, σε Ο.Τ.Α., Μ.Κ.Ο. και λοιπούς φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης κατόπιν εντολής του Υπουργού Οικονομικών ή του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή κατόπιν αιτήματος λοιπών διοικητικών φορέων, ύστερα από καταγγελίες ή αναφορές για βάσιμες υπόνοιες για ατασθαλίες ή διαχειριστικές ανωμαλίες, **iii)** ειδικών ελέγχων (τακτικών και έκτακτων ελέγχων κληροδοτημάτων και σχολαζουσών κληρονομιών), καθώς και την κατανομή των ελέγχων αυτών στις Δ.Υ.Ε.Ε.

δ) Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.). Με τη νέα οργανωτική δομή της Γ.Δ.Δ.Ε. μετά τη θέση σε ισχύ του Π.Δ. 142/2017 και το Ν.4583/2018, η ελεγκτική αρμοδιότητα ανατέθηκε σε 62 δομές εκ των οποίων οι είκοσι δύο (22) λειτουργούν σε επίπεδο Διεύθυνσης και οι σαράντα (40) σε επίπεδο Αυτοτελούς Τμήματος. Οι Δ.Υ.Ε.Ε. διενεργούν ελέγχους (τακτικούς, έκτακτους, εισαγγελικούς και ειδικούς), προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας καθώς και η ορθή διαχείριση των πόρων που έχουν στη διάθεσή τους, η επάρκεια λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου αυτών και ο εντοπισμός τυχόν φαινομένων κακοδιοίκησης, κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης, απάτης ή διαφθοράς. Επίσης οι Δ.Υ.Ε.Ε. συμμετέχουν στην παρακολούθηση και στον έλεγχο της ορθής εκτέλεσης των οικονομικών μεγεθών του προϋπολογισμού για την επίτευξη των προβλεπόμενων στόχων (μηνιαίων-τριμηνιαίων-ετήσιων), της υλοποίησης των διορθωτικών ενεργειών σε περίπτωση εμφάνισης αρνητικών αποκλίσεων από τους στόχους και της εξακρίβωσης των τυχόν δημοσιονομικών αιτιών απόκλισης από τους στόχους καθώς και την πρόταση σχετικών παρεμβάσεων. Οι Δ.Υ.Ε.Ε. διακρίνονται σε δυο κατηγορίες. Στις ΔΥΕΕ των Υπουργείων, με καθ' ύλην αρμοδιότητα ελέγχου των φορέων που υπάγονται στην εποπτεία των εκάστοτε υπουργείων και στις Περιφερειακές ΔΥΕΕ, με κατά τόπο αρμοδιότητα ελέγχου, όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που εδρεύουν εντός της περιφερειακής ενότητας που αυτές υπάγονται γεωγραφικά.

Στον πίνακα που ακολουθεί, αποτυπώνονται συνοπτικά οι αρμοδιότητες των παραπάνω υπηρεσιών της ΓΔΔΕ, για κάθε στάδιο και διαδικασία ελέγχου.

Πίνακας 2.1

Πίνακας ροής σταδίων και διαδικασιών του ελέγχου, ανά υπηρεσία της ΓΔΔΕ

Στάδια	Διαδικασίες	Δ/νση
Πριν τον έλεγχο	Εκπόνηση μεθοδολογικών εργαλείων Ανάλυση κινδύνου για επιλογή φορέων	ΔΣΜΕΚ
	Εισήγηση ετήσιου προγράμματος Κατανομή ετήσιου προγράμματος Παροχή οδηγιών και τεχνογνωσίας	ΔΠΣΕ
	Συγκρότηση ελεγκτικών ομάδων Ενημέρωση φορέων Προετοιμασία ελέγχων	ΔΥΕΕ
Έλεγχος	Διεξαγωγή ελέγχων	
Μετά τον έλεγχο	Σύνταξη προσωρινών εκθέσεων Κοινοποίηση προσωρινών εκθέσεων Εισήγηση επί αντιρρήσεων Κοινοποίηση οριστικών εκθέσεων Παρακολούθηση συμμόρφωσης φορέων	ΔΥΕΕ
	Αξιολόγηση ελεγκτικού έργου	ΔΠΣΕ
	Επιβολή κυρώσεων (καταλογισμών & διορθώσεων) Επεξεργασία και αξιολόγηση αποτελεσμάτων ελέγχων	ΔΣΜΕΚ

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ιδίας έρευνας

Όπως γίνεται ευκολότερα αντιληπτό από τον Πίνακα 2.1, οι κεντρικές Διευθύνσεις της ΓΔΔΕ, ΔΣΜΕΚ και ΔΠΣΕ, καθώς και το Τμήμα Νομικής Υποστήριξης λειτουργούν επιτελικά στο έργο της Γενικής Διεύθυνσης. Η διενέργεια των ελέγχων έχει ανατεθεί αποκλειστικά στις ΔΥΕΕ, ανά τη χώρα, και στους υπαλλήλους τους, οι οποίοι αποτελούν εξ' ορισμού τους Δημοσιονομικούς Ελεγκτές της ΓΔΔΕ, με τη συμμετοχή τους σε κλιμάκια και ομάδες ελέγχου.

2.5.3 Οι ασκούμενοι Δημοσιονομικοί Έλεγχοι από τη ΓΔΔΕ

Στις ενότητες 1.5 και 2.4 που προηγήθηκαν, διακρίναμε τόσο τα είδη των ελέγχων γενικά όσο και τα είδη του δημοσιονομικού ελέγχου ειδικά. Στην παρούσα ενότητα, θα επιχειρήσουμε να κατατάξουμε τους ασκούμενους, από τη ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών, ελέγχους σε κάθε μία από τις προαναφερόμενες κατηγορίες, βάσει των ειδικών χαρακτηριστικών τους και των κείμενων διατάξεων που ρυθμίζουν-προβλέπουν τη διενέργειά τους.

Πρώτον και κυριότερων, οι έλεγχοι της ΓΔΔΕ είναι, εξ' ορισμού, έλεγχοι δημοσιονομικοί-διαχειριστικοί διότι διενεργούνται σε φορείς που ανήκουν στο στενό ή

ευρύτερο δημόσιο τομέα, δηλαδή σε φορέα που διαχειρίζεται «δημόσιο χρήμα» και αντικείμενο τους είναι η διακρίβωση της χρηστής ή μη οικονομικής διαχείρισης. Επιπλέον ο έλεγχος ασκείται από δημόσιους υπαλλήλους, κρατικούς ελεγκτές. Ο δημοσιονομικός χαρακτήρας του ελέγχου προσδίδεται τόσο από το υποκείμενο του ελέγχου, το όργανο δηλαδή που διενεργεί τον έλεγχο (ελεγκτές κρατικοί υπάλληλοι με κρατική εντολή), όσο και από το αντικείμενο του ελέγχου, δηλαδή τον ελεγχόμενο φορέα που ανήκει στον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως κάθε φορά διαμορφώνεται από την ΕΛΣΤΑΤ. Η ιεραρχική σχέση του ελεγκτή της ΓΔΔΕ με τη δημόσια διοίκηση, εν προκειμένω με το Υπουργείο Οικονομικών, βάσει της συνταγματικής διάκρισης, προσδίδουν επιπλέον στον έλεγχο την έννοια του διοικητικού ελέγχου, σε αντιδιαστολή με αυτές του πολιτικού και δικαστικού. Περαιτέρω, ο δημοσιονομικός έλεγχος της ΓΔΔΕ είναι εξωτερικός έλεγχος διότι διενεργείται από ελεγκτές, οι οποίοι χαίρουν λειτουργικής και διοικητικής ανεξαρτησίας, δοθέντος του γεγονότος ότι δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση μεταξύ του ελεγκτή και του ελεγχόμενου φορέα.

Στην παρ. 1, του άρθρου 13, του Ν. 3492/2006 καθορίζεται ο χαρακτήρας των εν λόγω ελέγχων σε σχέση με τη διάρκεια/περιοδικότητα τους, όπου ρητά ορίζεται ότι: *«Οι δημοσιονομικοί έλεγχοι διενεργούνται με εντολή του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων και διακρίνονται σε προγραμματισμένους και έκτακτους. Οι προγραμματισμένοι έλεγχοι διενεργούνται με βάση ετήσιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Γενική Διεύθυνση με μέριμνα των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και εγκρίνεται από την ΕΣΕΛ.. Οι έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται ύστερα από καταγγελίες, δημοσιεύματα, πληροφορίες και βάσιμες υπόνοιες για δωροδοκίες, δωροληψίες, απάτες, ατασθαλίες ή διαχειριστικές ανωμαλίες ή ύστερα από αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή παραγγελία του αρμόδιου Εισαγγελέα....»*. Με την ανωτέρω διάταξη, αποκλείεται από τις αρμοδιότητες της ΓΔΔΕ η διενέργεια ελέγχων μόνιμου χαρακτήρα, σε αντιδιαστολή με τον μόνιμο εσωτερικό έλεγχο που θεσπίζεται για τους δημόσιους φορείς για πρώτη φορά, με τον ίδιο νόμο. Αναφορικά με την έκταση τους, οι έλεγχοι αυτοί (τακτικοί-έκτακτοι) μπορεί να είναι είτε γενικοί, με σκοπό να ελεγχθεί συνολικά η οικονομική διαχείριση του φορέα, ισχύει κυρίως στους τακτικούς ελέγχους, είτε ειδικοί, με σκοπό να ελεγχθεί ένας συγκεκριμένος τομέας δράσης και διαχείρισης του φορέα, ισχύει κυρίως στην περίπτωση εκτάκτων ελέγχων, που διενεργούνται κατόπιν καταγγελιών και το αντικείμενο του ελέγχου περιορίζεται στα καταγγελλόμενα.

Στην Εισαγωγή του Κανονισμού Διενέργειας Ελέγχων (ΚΔΕ) της ΓΔΔΕ, με τον οποίο και θα ασχοληθούμε διεξοδικότερα στο επόμενο κεφάλαιο, διευκρινίζεται ρητά το είδος των ασκούμενων ελέγχων, σε σχέση με το σκοπό που αυτοί εξυπηρετούν, ήτοι: *«Όπου αναφέρεται η έννοια του ελέγχου (τόσο στο ν. 3492/2006 όπως ισχύει, όσο και στο Π.Δ. 142/2017) θα πρέπει να νοείται μόνο ο εκ των υστέρων ή κατασταλτικός έλεγχος και όχι ο προληπτικός έλεγχος. Ο ελληνικός όρος «έλεγχος» περιλαμβάνει επομένως τόσο τον δημοσιονομικό έλεγχο, όσο και τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου....»*. Με τη διάταξη αυτή υπογραμμίζεται η μεταβολή που έχει επέλθει στο ισχύον δημόσιο λογιστικό (Ν.4270/2014) σε σχέση με το προγενέστερο του (Ν.2362/1995 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν.3871/2010). Έτσι με το Ν.4270/2014, οι μέχρι πρότινος Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ) του ΓΛΚ, οι οποίες ασκούσαν προληπτικό έλεγχο νομιμότητας-κανονικότητας επί των δημοσίων δαπανών, μετονομάζονται πλέον σε ΔΥΕΕ, με ελεγκτικές αρμοδιότητες, αυτές της άσκησης κατασταλτικών διαχειριστικών ελέγχων στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Τέλος, αναφορικά με την κατάταξη των δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων της ΓΔΔΕ, βάσει της διάκρισης των δημοσιονομικών ελέγχων, όπως αυτή παρουσιάστηκε στην ενότητα 2.4, παρατηρούμε ότι οι έλεγχοι της ΓΔΔΕ εκτείνονται σε όλους τους τομείς και δραστηριότητες των ελεγχόμενων φορέων και αφορά, όπως έχει ήδη αναφερθεί, στη χρηστή διαχείριση των οικονομικών τους, στην τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών, αλλά και στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των φορέων, προκειμένου να διαπιστωθεί η επάρκεια τους. Ως έλεγχος συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των φορέων νοείται ο έλεγχος, μεταξύ άλλων, της δομής του φορέα (οργανόγραμμα, καθήκοντα των εργαζομένων στο φορέα), της ύπαρξης διαδικασιών που διασφαλίζουν ότι τα έσοδα και οι δαπάνες του φορέα χρησιμοποιούνται με ενδεδειγμένο τρόπο και προς εξυπηρέτηση των σκοπών του και του κατά πόσο ο φορέας έχει αναπτύξει αποτελεσματικές διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου. Επομένως το ελεγκτικό αντικείμενο των ελέγχων της ΓΔΔΕ εκτείνεται πολύ πέρα από τον έλεγχο «νομιμότητας και κανονικότητας» των διαδικασιών πραγματοποίησης δαπανών του φορέα, δηλαδή του τυπικού ελέγχου εφαρμογής ορισμένων θεσμοθετημένων διαδικασιών εκ μέρους των οργάνων του φορέα και υπεισέρχεται σε ζητήματα που άπτονται της συνολικής αποτελεσματικής οργάνωσης και λειτουργίας του φορέα και συνολικής ορθής διαχείρισης των οικονομικών του (Γ. Γεωργίου-Θ. Μπούσιος, 2021).

Συνεπώς, οι έλεγχοι αυτοί «συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των φορέων» που αποσκοπούν στην «αποτελεσματική διαχείριση των πόρων», σχετίζονται ευθέως με την έννοια των ελέγχων απόδοσης, καθώς η βελτίωση της απόδοσης δεν σχετίζεται μόνο με τον τρόπο χρήσης συγκεκριμένων πόρων, αλλά και με τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του φορέα συνολικά, χωρίς ωστόσο να παραβλέπεται η σπουδαιότητα του ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων διαχείρισης των οργάνων του φορέα. Το βέλτιστο ελεγκτικό αποτέλεσμα επιτυγχάνεται με συνδυασμό των δύο ανωτέρω ελεγκτικών προσεγγίσεων, τόσο δηλαδή με τον έλεγχο συμμόρφωσης όσο και με τον έλεγχο απόδοσης. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τον έλεγχο από τις υπηρεσίες της ΓΔΔΕ, ελέγχεται και η επάρκεια των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου του εκάστοτε φορέα, προκύπτει ότι οι δημοσιονομικοί έλεγχοι της ΓΔΔΕ έχουν και χαρακτήρα εσωτερικού ελέγχου, με την έννοια όμως του Internal Audit, όπως αυτός περιγράφεται και στο άρθρο 4 του Ν. 3492/2006.

2.6 Τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου του INTOSAI

Για την επιτέλεση του ελεγκτικού της έργου η Γ.Δ.Δ.Ε., κατά την εφαρμογή των ελεγκτικών διαδικασιών, τόσο στη φάση του προγραμματισμού του ελέγχου όσο και στη φάση της διενέργειας, εφαρμόζει τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα ελέγχου. Σχετική προς τούτο, η αναφορά στο άρθρο 1, παρ 3β, του Ν. 3492/2006, όπου προβλέπεται ότι η ΓΔΔΕ για τη διενέργεια των δημοσιονομικών ελέγχων αρμοδιότητας της, *«χρησιμοποιεί μεθόδους και πρότυπα που εφαρμόζονται από διεθνείς ελεγκτικούς μηχανισμούς»*. Στην παρούσα ενότητα θα γίνει μια σύντομη παρουσίαση των διεθνών προτύπων ελέγχου δημόσιου τομέα (ΔΠΕΔΤ) του INTOSAI.

Το πλαίσιο προτύπων ελέγχου του INTOSAI, αποτελεί ένα τεχνικό εργαλείο εφαρμοσμένης ελεγκτικής πρακτικής που καλύπτει όλους τους τύπους ελεγκτικών έργων στο δημόσιο τομέα (ελέγχους χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, ελέγχους αποδοτικότητας, ελέγχους κανονιστικής συμμόρφωσης και ειδικούς ελέγχους), με σκοπό τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων και της διαχείρισης της ελεγκτικής δραστηριότητας στο δημόσιο τομέα σε όλα τα επίπεδα (Δρίτσας, 2015).

Το πλαίσιο των τεχνικών οδηγιών, βέλτιστων πρακτικών και προτύπων της ελεγκτικής στον δημόσιο τομέα είναι αποτέλεσμα της συστηματικής εργασίας του Διεθνούς Οργανισμού των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (International Organization of Supreme Audit Institutions ή INTOSAI), από την ίδρυσή του το 1953 μέχρι και σήμερα. Μέλη του INTOSAI είναι κυρίως τα κράτη μέλη των Ηνωμένων

Εθνών και μεταξύ αυτών και η Ελλάδα. Τα πρότυπα ελέγχου του INTOSAI, αφορούν σε ανεξάρτητους ελέγχους στον δημόσιο τομέα, οι οποίοι εκτελούνται από επίσης ανεξάρτητους ελεγκτικούς φορείς του ίδιου του δημοσίου. Την ευθύνη μελέτης και ανάπτυξης των πλαισίου των προτύπων ελέγχου στον δημόσιο τομέα την έχουν τρεις ειδικές επιτροπές του INTOSAI, η Επιτροπή Επαγγελματικών Προτύπων (Professional Standards Committee ή PSC), η Επιτροπή Διάδοσης Τεχνογνωσίας (Knowledge Sharing Committee, ή KSC) και η Επιτροπή Ανάπτυξης Ικανοτήτων (Capacity Building Committee ή CBC).

Το πλαίσιο των προτύπων και οδηγιών ελέγχου του INTOSAI διαμορφώθηκε από την Επιτροπή Επαγγελματικών Προτύπων σε μία σειρά συναντήσεων στη Νορβηγία τον Οκτώβριο του 2006, τις ΗΠΑ τον Μάιο του 2006 και το Καμερούν το Σεπτέμβριο του 2006. Το πλαίσιο συζητήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του INTOSAI και ως σχέδιο απεστάλη προς διαβούλευση σε όλα τα μέλη του. Βάσει των σχολίων που συλλέχθηκαν επί του σχεδίου ορίστηκε ειδική διάσκεψη στη Μανάμα του Μπαχρέιν τον Απρίλιο του 2007. Τα αποτελέσματα της διάσκεψης συζητήθηκαν επίσημα στη διάσκεψη του Μεξικό το Νοέμβριο του 2007.

Τα πρότυπα ελέγχου του INTOSAI, όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι σήμερα, είναι αποτέλεσμα τριών συναντήσεων-σταθμών στην ιστορία του θεσμού: 1) της Διακήρυξη της Λίμα το 1977, 2) της Διακήρυξη του Μεξικό το 2007 και 3) της Διακήρυξης της Νοτίου Αφρικής το 2010. Στόχος του INTOSAI, όπως αυτός διατυπώνεται και στο Σχέδιο Στρατηγικής του οργανισμού για την περίοδο 2005 – 2010, είναι να παρέχει στα μέλη του ένα επικαιροποιημένο πλαίσιο επαγγελματικών προτύπων, το οποίο θα είναι σχετικό με τις ανάγκες και τις δραστηριότητές τους. Στην κατεύθυνση αυτή, η Επιτροπή των Επαγγελματικών Προτύπων του INTOSAI αποφάσισε τη συνένωση όλων των υφιστάμενων μέχρι και το 2005 προτύπων και ελεγκτικών οδηγιών των μελών του INTOSAI, σε ένα ενιαίο πλαίσιο, το οποίο τιτλοφορείται ως «Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων» («International Standards of Supreme Audit Institutions» ή «ISSAIs»).

Το κοινό πλαίσιο των προτύπων και οδηγιών ελέγχου του INTOSAI έχει διαμορφωθεί βάσει τεσσάρων βασικών αρχών. Αυτές συνοπτικά είναι:

1. Το πλαίσιο περιλαμβάνει όλα τα πρότυπα και οδηγίες που εκδίδονται από το INTOSAI με σκοπό την καθοδήγηση στην εφαρμογή των επαγγελματικών προτύπων ελέγχου από τα μέλη του. Τα έγγραφα αυτά αριθμούνται και ταξινομούνται με μία συγκεκριμένη μεθοδολογία.

2. Ο τίτλος «Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων» («International Standards of Supreme Audit Institutions» ή «ISSAIs») χρησιμοποιείται ως ο κοινός τίτλος του σώματος των προτύπων και οδηγιών που είναι ευθύνη των μελών του INTOSAI. Ως εκ τούτου, κάθε έγγραφο φέρει ένα μοναδικό αριθμό.

3. Ο τίτλος «Κατευθυντήριες Οδηγίες INTOSAI για Καλή Διακυβέρνηση» (INTOSAI GOVs) χρησιμοποιείται αποκλειστικά για πρότυπα, τα οποία αφορούν σε οδηγίες προς τις διοικητικές αρχές. Τα πρότυπα αυτά λαμβάνουν μία τετραψήφια αρίθμηση νούμερο GOV (βλέπε στη συνέχεια).

4. Το πλαίσιο εστιάζει στην ιεραρχική σχέση μεταξύ των προτύπων. Ο αριθμός των ψηφίων σε κάθε νούμερο ISSAI προσδιορίζει το επίπεδο των προτύπων και την ιεραρχία.

Η ταξινόμηση των Προτύπων

Βαθμίδα 1, οι βασικές αρχές: Στη βαθμίδα αυτή περιλαμβάνεται μόνο το πρότυπο ISSAI 1. Επί του εγγράφου αυτού στην ουσία επαναδιατυπώνεται η «Διακήρυξη της Λίμα», στην οποία γίνεται λόγος για την ανάγκη συγκρότησης και λειτουργίας αποτελεσματικών Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων και παρέχονται οδηγίες για την ορθή σύνταξη των εντολών ελέγχου.

Βαθμίδα 2, περιλαμβάνει οδηγίες και προϋποθέσεις για τη λειτουργία των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων: Στη βαθμίδα αυτή περιλαμβάνονται τα πρότυπα ISSAIs 10-99 και περιγράφονται αναλυτικά οι υποχρεωτικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται αναφορικά με τη λειτουργία και τις δράσεις των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων. Ειδικότερα, στα πρότυπα αυτά παρουσιάζονται και επεξηγούνται οι βασικές αρχές και οδηγίες όπως για παράδειγμα η αρχή της ανεξαρτησίας, της διαφάνειας, της λογοδοσίας, της δεοντολογίας, της ηθικής και του ποιοτικού ελέγχου.

Βαθμίδα 3, περιλαμβάνονται οι θεμελιώδεις αρχές του ελέγχου: Στην τρίτη βαθμίδα περιλαμβάνονται τα πρότυπα ISSAIs 100-999 (τα οποία μάλιστα επικαιροποιήθηκαν το 2012). Τα πρότυπα αυτά έχουν συνταχθεί επί τη βάση των προηγούμενων δυο βαθμίδων προτύπων και αποσκοπούν στην προσέγγιση της ουσίας της ελεγκτικής πρακτικής δημόσιου τομέα. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται οι από κοινού διακηρύξεις όλων των μελών του INTOSAI, αναφορικά με τις γενικά παραδεκτές επαγγελματικές ελεγκτικές αρχές που συνεπάγονται την άσκηση ανεξάρτητων και αποτελεσματικών ελέγχων επί των φορέων και οργανισμών του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα.. Περαιτέρω, στη βαθμίδα αυτή περιέχονται οι εξής θεματικές ενότητες: α) οι βασικές αρχές διακυβέρνησης του ελεγκτικού έργου, β) τα γενικά πρότυπα διακυβέρνησης του

ελεγκτικού έργου, γ) τα πρότυπα πεδίων στη διακυβέρνηση ενός ελεγκτικού έργου και δ) τα πρότυπα αναφορών ελέγχου.

Βαθμίδα 4, περιλαμβάνει τις οδηγίες ελέγχου: αυτές οι οδηγίες αποτυπώνονται στα πρότυπα των ISSAIs 1000-5999. Ουσιαστικά μέσω αυτών ερμηνεύονται οι βασικές θεμελιώδεις αρχές και διαμορφώνεται ένα πλαίσιο λειτουργίας με περισσότερο συγκεκριμένες και λεπτομερείς εντολές, οι οποίες δύναται να αξιοποιούνται σε καθημερινή βάση κατά την άσκηση του ελεγκτικού έργου. Αυτές οι οδηγίες ελέγχου αποσκοπούν στο να παρέχεται μία βάση εφαρμογής των προτύπων και των εγχειριδίων του ελέγχου στο δημόσιο τομέα, η οποία και δύναται να χρησιμοποιείται από όλα τα μέλη του INTOSAI. Κάθε οδηγία έχει ένα καθορισμένο πεδίο εφαρμογής και μπορεί να υιοθετηθεί, όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο, προκειμένου να αντικατοπτρίζονται συνθήκες ή προδιαγραφές δικαιοδοσίας. Γενικά, στα πρότυπα ελέγχου του τέταρτου αυτού πεδίου περιέχονται οδηγίες εφαρμογής σχετικές με τη διενέργεια ελέγχων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, ελέγχων αποδοτικότητας καθώς και ελέγχων κανονιστικής συμμόρφωσης.

Το πλαίσιο των προτύπων του INTOSAI δεν περιορίζεται μόνο σε υποχρεώσεις και οδηγίες σχετικά με τους ελέγχους στο δημόσιο τομέα. Ο INTOSAI εστιάζει, σε σημαντικό βαθμό, το ενδιαφέρον της επί των ωφελειών της διακυβέρνησης του δημόσιου τομέα, στο σύστημα των εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας και στη λογιστική. Στην κατεύθυνση αυτή ο INTOSAI επεξεργάζεται και εκδίδει σχετικές οδηγίες και πρότυπα, τα οποία ορίζονται ως «Κατευθυντήριες Οδηγίες INTOSAI για Καλή Δια-κυβέρνηση» («Guidance for Good Governance» ή INTOSAI GOV). Τα πρότυπα αυτά αριθμούνται από 9000 έως και 9999, δεν προέρχονται άμεσα από τα πρότυπα ελεγκτικής και δεν αφορούν σε πρακτικές ή εντολές ελέγχου. Ωστόσο, τα INTOSAI GOV συμπεριλαμβάνονται στο σύνολο των οδηγιών και εντολών του INTOSAI και ως εκ τούτου αποτελούν και αναπόσπαστο μέρος του υπό συζήτηση πλαισίου.

Από τα επιμέρους πρότυπα των ISSAI, σημαντική συνάφεια με τον κατασταλτικό δημοσιονομικό έλεγχο, όπως ασκείται από τις υπηρεσίες της ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών και αποτελεί αντικείμενο της παρούσας εργασίας, παρουσιάζουν το 1250, που αφορά στην από πλευράς του ελεγκτή ανάγκη μελέτης του θεσμικού πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας του ελεγχόμενου φορέα, το 1300, που αναφέρεται στις απαιτούμενες διαδικασίες προετοιμασίας του ελέγχου, το 1315, που περιγράφει τη μεθοδολογία εκτίμησης του ελεγκτικού κινδύνου, και το 1530, που έχει ως αντικείμενο

την μεθοδολογία εξαγωγής ελεγκτικού δείγματος. Τα ανωτέρω Πρότυπα αφορούν στάδια της ελεγκτικής διαδικασίας, τα οποία θα αναλυθούν διεξοδικότερα στο επόμενο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας. Επιπλέον, το πρότυπο 100, στο οποίο τίθενται οι θεμελιώδεις αρχές ελέγχου δημοσίων φορέων, αποτελεί έναν χρήσιμο κώδικα δεοντολογίας για τους δημοσιονομικούς ελεγκτές, συμπληρωματικά του υφιστάμενου ισχύοντα Κώδικα Δεοντολογίας των Δημοσιονομικών Ελεγκτών της ΓΔΔΕ.

2.7 Ανακεφαλαίωση

Στο παρόν κεφάλαιο, εξετάστηκε οι έννοια του δημοσιονομικού ελέγχου στη χώρα μας, τα είδη του καθώς και οι θεσμικοί φορείς, στους οποίους έχει ανατεθεί η άσκηση του, βάσει του δημόσιου λογιστικού. Περαιτέρω, παρουσιάστηκε η δομή της ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών, η αποστολή της, οι αρμοδιότητες, το ελεγκτικό της πεδίο και τα είδη των ελέγχων που αυτή διενεργεί. Τέλος, έγινε αναφορά στα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Δημόσιου Τομέα του διεθνή οργανισμού INTOSAI και η σύνδεση τους με την εφαρμοζόμενη ελεγκτική μεθοδολογία της ΓΔΔΕ. Η μεθοδολογία αυτή καθορίζεται από τον Κανονισμό Διενέργειας Ελέγχων της ΓΔΔΕ, η οποία αποτελεί αντικείμενο μελέτης του επόμενου κεφαλαίου της παρούσας εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ
ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΓΔΔΕ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

3.1 Εισαγωγή

Διεθνείς Οργανισμοί και κρατικοί φορείς με ελεγκτικές αρμοδιότητες, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του δημοσιονομικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση του δημόσιου χρήματος, τόσο σε φορείς του στενού δημόσιου τομέα όσο και σε φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και επιπλέον στο πλαίσιο κατανόησης των παραγόντων που καθορίζουν και επηρεάζουν τον έλεγχο, έχουν σχεδιάσει μεθοδολογίες και πρότυπα, ώστε τα αποτελέσματα και ευρήματα των ελέγχων αυτών να είναι όσο το δυνατόν πιο αξιόπιστα και χρήσιμα τόσο για τους ελεγχόμενους φορείς και κάθε άλλο ενδιαφερόμενο μέρος, όσο και για τους ίδιους τους ελεγκτικούς οργανισμούς, με την απόκτηση προστιθέμενης αξίας για αυτούς.

Τα ανωτέρω πρότυπα και μεθοδολογίες ελέγχου, όπως αυτά του INTOSAI που παρουσιάστηκαν συνοπτικά στην ενότητα 2.6 της παρούσας εργασίας, αξιοποιήθηκαν από τα κράτη-μέλη των Διεθνών Ελεγκτικών Οργανισμών και εντάχθηκαν στα εσωτερικά εθνικά συστήματα δημοσιονομικού ελέγχου μέσω της έκδοσης επιμέρους κανονισμών ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό εκδόθηκε και ο Κανονισμός Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών της ΓΔΔΕ (ΚΔΕΕ) (Υ.Α. οικ.36867ΕΞ2020, ΦΕΚ Β' 1519/22-4-2020), ο οποίος εγκρίθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών, προκειμένου να περιγραφεί και να οριοθετηθεί η μεθοδολογία με την οποία εκτελείται το ελεγκτικό της έργο.

Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου, είναι να παρουσιαστεί η υφιστάμενη εφαρμοζόμενη ελεγκτική μεθοδολογία της ΓΔΔΕ, όπως αυτή έχει οριοθετηθεί με τον ανωτέρω «Κανονισμό», τα χαρακτηριστικά που διασφαλίζουν την ποιότητα του ελεγκτικού της έργου καθώς και να περιγραφούν τα επιμέρους ελεγκτικά στάδια που εφαρμόζει αυτή κατά τη διενέργεια των ελέγχων της. Επιπλέον, αναλύεται το σύστημα που εφαρμόζει η ΓΔΔΕ, στο πλαίσιο επιβολής κυρώσεων επί των ευρημάτων των ελέγχων της και παρουσιάζεται συνοπτικά το ελεγκτικό της έργο για την περίοδο 1.7.2019-30.6.2020.

3.2 Ποιότητα ελεγκτικού έργου

Η διασφάλιση της ποιότητας των ελέγχων που διενεργεί η ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών, όπως αυτές περιγράφονται στον «Κανονισμό» της, περί διενέργειας ελέγχων και ερευνών, επιτυγχάνεται μέσω (Εισαγωγή του ΚΔΕΕ):

- της περιγραφής συγκεκριμένων διαδικασιών για όλες τις ελεγκτικές εργασίες, με σκοπό την τήρηση των ισχυουσών διατάξεων και των ελεγκτικών προτύπων
- της ομοιόμορφης εκτέλεσης των εργασιών από όλους τους υπαλλήλους της ΓΔΔΕ
- της τυποποίησης όλων των βασικών εγγράφων όπως σύσταση της ελεγκτικής ομάδας, ενημέρωση του φορέα για τη διενέργεια του ελέγχου, ερωτηματολόγια ελέγχου, διαβιβαστικό έκθεσης ελέγχου κλπ
- του καθορισμού συγκεκριμένων χρόνων ολοκλήρωσης για κάθε ελεγκτική εργασία
- της ανάπτυξης και της χρήσης βάσης δεδομένων στη ΓΔΔΕ
- της τήρησης αρχείου με συγκεκριμένο περιεχόμενο και δομή για όλους τους ελέγχους
- της εφαρμογής κώδικα δεοντολογίας των δημοσιονομικών ελεγκτών
- της τακτικής προσαρμογής του Κανονισμού Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών και της βάσης δεδομένων της Γ.Δ.Δ.Ε σύμφωνα με τα προβλήματα ή τις αδυναμίες που έχουν εντοπιστεί από τη διενέργεια των ελεγκτικών της εργασιών.

3.3 Η υφιστάμενη μεθοδολογία διενέργειας ελέγχων από τη ΓΔΔΕ

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη ενότητα του κεφαλαίου αυτού, η μεθοδολογία διενέργειας ελέγχων της ΓΔΔΕ, απορρέει και ρυθμίζεται από τον Κανονισμό Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών της ΓΔΔΕ, όπως αυτός εγκρίθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Συντονισμού Ελέγχων (ΕΣΕΛ). Ο έλεγχος βάσει του εν λόγω «Κανονισμού», αφορά μόνο στις περιπτώσεις προγραμματισμένων ελέγχων, οι οποίοι και αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας εργασίας, και θα μπορούσε να διακριθεί σε τέσσερα διακριτά στάδια: 1) στην επιλογή των προς έλεγχο φορέων, 2) στη δειγματοληψία κατά τον έλεγχο, 3) στο σχεδιασμό και τη διενέργεια του ελέγχου και 4) στις διαδικασίες μετά το πέρας του ελέγχου.

3.3.1 Η επιλογή των φορέων για έλεγχο

Οι φορείς που δραστηριοποιούνται στο ελεγκτικό περιβάλλον της Γ.Δ.Δ.Ε., όπως παρουσιάστηκαν στην υποενότητα 2.5.1, κατηγοριοποιούνται σε ομάδες με κοινά χαρακτηριστικά που διέπονται από το ίδιο κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας. Για την επιλογή των προς έλεγχο φορέων χρησιμοποιείται Μοντέλο Ανάλυσης Κινδύνου. Βάσει του μοντέλου αυτού σε κάθε φορέα αντιστοιχίζονται δύο τύποι κινδύνων: 1.Ο Εγγενής Κίνδυνος (IR) που αφορά τον κίνδυνο που σχετίζεται με τη φύση και την πολυπλοκότητα των διαδικασιών του συστήματος και ταυτίζεται με την πιθανότητα επέλευσης σημαντικού σφάλματος στην απουσία εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου και 2. Ο Κίνδυνος Εσωτερικού Ελέγχου (CR) που αποτυπώνει την πιθανότητα το σύστημα εσωτερικού ελέγχου να μην εντοπίσει τα σημαντικά σφάλματα. Οι δυο τύποι κινδύνου ορίζουν από κοινού τον Κίνδυνο Επέλευσης Σημαντικού Σφάλματος (RMM) στην απουσία εξωτερικού ελέγχου, σε κάθε φορέα. Δηλαδή ο RMM κίνδυνος προκύπτει από το γινόμενο των δυο επιμέρους κινδύνων ($RMM=IR \times CR$).

Εν συνεχεία, οι φορείς ταξινομούνται, ανά ομάδα, με φθίνουσα διάταξη με βάση την τιμή του Κινδύνου Επέλευσης Σημαντικού Σφάλματος από τη Δ.Σ.Μ.Ε.Κ. και κατόπιν επιλέγονται οι πιο επικίνδυνοι από τη Δ.Π.Σ.Ε., λαμβάνοντας υπόψη τους ετήσιους στόχους και προτεραιότητες της Γ.Δ.Δ.Ε., δηλαδή εκτιμάται το πλήθος των φορέων που θα ελέγχονται κατ' έτος.

Αρχικά επιλέγεται ο πιο επικίνδυνος φορέας, στη συνέχεια, ο δεύτερος πιο επικίνδυνος, κ.ο.κ. ωστόσο καλυφθεί το πλήθος των φορέων που θα ελεγχθούν μέσα σε ένα έτος. Οι φορείς που επιλέγονται και ελέγχονται σε μία ελεγκτική περίοδο, δεν συμμετέχουν στην επιλογή του δείγματος φορέων για τις δύο αμέσως επόμενες ελεγκτικές περιόδους, εκτός και αν αυτό κριθεί σκόπιμο. Κατά την ετήσια διαδικασία επιλογής των πιο επικίνδυνων φορέων, υπάρχει η δυνατότητα η Γ.Δ.Δ.Ε να δώσει προτεραιότητα σε συγκεκριμένες κατηγορίες φορέων, αν αυτό κριθεί απαραίτητο. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα γεωγραφικής κατανομής των ελέγχων με στόχο την αντιπροσωπευτικότερη κάλυψη και διασπορά τους. Στην περίπτωση που επιλέγεται να δοθεί βαρύτητα σε κάποιους φορείς, η Γ.Δ.Δ.Ε ορίζει κάποιο ελάχιστο ποσοστό φορέων προς έλεγχο που ανήκουν στις ανωτέρω περιπτώσεις.

Οι δύο τύποι κινδύνου (IR και CR) αναλύονται, για κάθε φορέα, σε μια σειρά από παράγοντες κινδύνου. Κάθε παράγοντας κινδύνου βαθμολογείται και οι βαθμοί τους συνθέτουν τους κινδύνους IR και CR και, συνεπώς, το συνολικό κίνδυνο του φορέα

(RMM). Οι παράγοντες κινδύνου και οι βαθμοί τους αναθεωρούνται ετησίως κατά τον ετήσιο προγραμματισμό των ελέγχων της Γ.Δ.Δ.Ε.

Οι παράγοντες κινδύνου που λαμβάνονται υπόψη στο Μοντέλο Ανάλυσης Κινδύνου των φορέων είναι:

I. Παράγοντες Εγγενούς Κινδύνου (IR): Πρόκειται για παράγοντες κινδύνου οι οποίοι σχετίζονται κυρίως με το ύψος των κονδυλίων του προϋπολογισμού και την πολυπλοκότητα των δράσεων/έργων του κάθε φορέα, καθώς και την εμπειρία του στη διαχείριση του προϋπολογισμού του. Κάθε χρόνο ορίζονται k παράγοντες εγγενούς κινδύνου (IR_1, \dots, IR_k), οι οποίοι βαθμολογούνται. Για τη βαθμολόγηση του εγγενούς κινδύνου λαμβάνονται από κοινού υπόψη οι βαθμοί των παραγόντων εγγενούς κινδύνου. Ενδεικτικοί παράγοντες εγγενούς κινδύνου είναι οι εξής:

- Το πλήθος των δραστηριοτήτων/λειτουργιών στις οποίες συμμετέχει ο φορέας.
- Το είδος των δραστηριοτήτων/λειτουργιών που διαχειρίζεται ο φορέας.
- Το πλήθος των δράσεων/έργων που διαχειρίζεται ο φορέας.
- Το ύψος του προϋπολογισμού του φορέα.
- Το ύψος των επιχορηγήσεων.
- Το ύψος των εσόδων.
- Το ύψος των δαπανών.
- Το ύψος των οφειλών.
- Το ύψος των δανείων.
- Οι οργανωτικοί παράγοντες. Σταθερότητα, αριθμός προσωπικού, ρυθμός μεταβολής προσωπικού, κλπ.
- Η πολυπλοκότητα των εργασιών.
- Η αλληλεπίδραση μεταξύ των υπηρεσιών του φορέα.
- Η ύπαρξη προληπτικού ή και κατασταλτικού ελέγχου.
- Η ύπαρξη εσωτερικού ελέγχου.
- Τα ευρήματα προηγούμενων ελέγχων.

II. Παράγοντες Κινδύνου Εσωτερικού Ελέγχου (CR): Είναι οι θεμελιώδεις απαιτήσεις που αφορούν τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των φορέων. Η μη συμμόρφωση προς αυτές συνιστά κίνδυνο. Μέσω των ερωτηματολογίων των ελέγχων συστήματος, αποτιμάται η συμμόρφωση κάθε ελεγχόμενου φορέα προς τις θεμελιώδεις απαιτήσεις και έτσι αξιολογείται η λειτουργία του. Με βάση την αξιολόγηση της λειτουργίας κάθε φορέα προκύπτει η Βεβαιότητα Εσωτερικού Ελέγχου

στην οποία αντιστοιχίζεται ο Κίνδυνος Εσωτερικού Ελέγχου. Προφανώς, όσο μεγαλύτερη είναι η Βεβαιότητα, τόσο μικρότερος είναι ο Κίνδυνος Εσωτερικού Ελέγχου και αντίστροφα. Στη συνέχεια η αρχική αυτή τιμή αντικαθίσταται σταδιακά με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από τους ελέγχους.

Εκτός από τον προσδιορισμό του Κινδύνου Επέλευσης Σημαντικού Σφάλματος (RMM) ανά φορέα, για την επιλογή του φορέα προς έλεγχο λαμβάνεται υπόψη και ένα άλλο κριτήριο, αυτό της Περιοχής Κινδύνου. Περιοχή κινδύνου είναι το μέρος των χρηματοροών (εσόδων-δαπανών) του συστήματος (ομαδοποιημένοι φορείς με κοινά χαρακτηριστικά) όπου έχουν εντοπιστεί σημαντικά σφάλματα. Οι περιοχές κινδύνου προσδιορίζονται από την ανάλυση των σφαλμάτων που έχουν εντοπιστεί στους ελέγχους της Γ.Δ.Δ.Ε και των λοιπών ελεγκτικών οργάνων τόσο στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των ελεγχθέντων φορέων, όσο και στη διαχείριση του προϋπολογισμού αυτών. Οι περιοχές αυτές κινδύνου αποτελούν προτεραιότητα ελέγχου και λαμβάνονται υπόψη κατά τη σύνταξη του ετήσιου προγράμματος ελέγχων. Επιπλέον, περιοχές κινδύνου μπορούν να προκύψουν έπειτα από καταγγελία.

3.3.2 Δειγματοληψία κατά τον έλεγχο

Στις περιπτώσεις που τα μεγέθη των πληθυσμών τα οποία θα πρέπει να εξεταστούν κατά τη διενέργεια του ελέγχου είναι πολύ μεγάλα, εφαρμόζεται κατάλληλη δειγματοληπτική μέθοδος, η επιλογή της οποίας αποτελεί αρμοδιότητα της ΔΣΜΕΚ.

Η ελεγκτική δειγματοληψία είναι η τεχνική για την εξαγωγή συμπερασμάτων από μια ολόκληρη σειρά στοιχείων κατόπιν ελέγχου τυχαίου δείγματος εξ αυτών. Με τη μέθοδο αυτή, η ομάδα ελέγχου καταλήγει σε συμπεράσματα μειώνοντας ευρύτητα τον ελεγκτικό κίνδυνο. Βασικά στοιχεία της δειγματοληψίας αποτελούν:

- Ο ελεγκτικός στόχος.
- Το μέγεθος του δείγματος.
- Ο ακριβής καθορισμός των στοιχείων του πληθυσμού.
- Η αντιπροσωπευτικότητα του πληθυσμού.

Η διαδικασία της δειγματοληψίας διακρίνεται ανάλογα με το αντικείμενο του ελέγχου σε δύο κατηγορίες:

- Δειγματοληψία κατά τον Έλεγχο Διαχείρισης Προϋπολογισμού - Μη Στατιστική Δειγματοληψία: Ο προς έλεγχο πληθυσμός στην κατηγορία αυτή ορίζεται ως το σύνολο των χρηματοροών του φορέα κατά την εκάστοτε περίοδο αναφοράς. Η

εφαρμογή μη στατιστικής δειγματοληψίας ξεκινά με τον προσδιορισμό του ύψους της δαπάνης πάνω από το οποίο τα αντικείμενα θεωρούνται υψηλής δαπάνης. Ο γενικός κανόνας είναι το ύψος αυτό να ταυτίζεται με το 2% των συνολικών δαπανών του φορέα που κατά τα διεθνή πρότυπα αποτελεί το Μέγιστο Ανεκτό Σφάλμα. Η ομάδα ελέγχου εκτός από τα αντικείμενα υψηλής και χαμηλής δαπάνης μπορεί να εντοπίσει και ορισμένα άλλα αντικείμενα των οποίων οι δαπάνες είναι σημαντικά υψηλότερες των υπολειπομένων και να δημιουργήσει ένα επιπλέον στρώμα. Όλα τα αντικείμενα υψηλής δαπάνης ελέγχονται. Ο υπολειπόμενος πληθυσμός κατά κανόνα θα πρέπει να ελέγχεται σε ποσοστό όχι μικρότερο του 10%, αλλά αυτό το ποσοστό μπορεί να μεταβληθεί κατά την επαγγελματική κρίση της ομάδας ελέγχου.

- Δειγματοληψία κατά τον Έλεγχο των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου - Δειγματοληψία του Χαρακτηριστικού: Σύμφωνα με τη στατιστική μέθοδο δειγματοληψίας του χαρακτηριστικού, η οποία είναι κατάλληλη για την περίπτωση όπου τα στοιχεία είναι ποιοτικά (δηλ. Ναι/Όχι) και όχι ποσοτικά, επιλέγεται τυχαίο δείγμα μεγέθους n από τον εκάστοτε πληθυσμό, ο οποίος εξαρτάται από την ερώτηση που εξετάζεται κάθε φορά. Με βάση τις παραμέτρους που υιοθετεί η Γ.Δ.Δ.Ε., για κάθε φορέα του συστήματος λαμβάνεται ένα βασικό δείγμα 10 μονάδων (n) με τυχαίο τρόπο. Για κάθε μια από τις μονάδες του δείγματος εξετάζεται η εμφάνιση του χαρακτηριστικού στο οποίο αφορά η ερώτηση. Η απάντηση στην οποία θα καταλήξει η ομάδα ελέγχου εξαρτάται από το Ανεκτό Ποσοστό Απόκλισης και από το πλήθος των «Ναι» και «Όχι» στις αντίστοιχες μονάδες. Το Δειγματικό Ποσοστό Απόκλισης είναι ίσο με x/n όπου x είναι το πλήθος των «όχι» στα οποία κατέληξε η ομάδα ελέγχου εξετάζοντας τις μονάδες του δείγματος και n το μέγεθος του δείγματος μας (το οποίο έχει υπολογιστεί σε 10 μονάδες). Το Ανεκτό Ποσοστό Απόκλισης ορίζεται ως 15%. Αν το x/n δεν υπερβαίνει το 15% η απάντηση στην ερώτηση αυτή θα είναι «ναι».

3.3.3 Σχεδιασμός και διενέργεια του ελέγχου

Μετά την ένταξη ενός ελέγχου στον ετήσιο προγραμματισμό ελέγχων από την Ε.Σ.Ε.Λ. ακολουθεί από τη Δ.Π.Σ.Ε. η κατανομή του ελέγχου αυτού σε Δ.Υ.Ε.Ε. σύμφωνα με την καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα της. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων εντάσσονται μόνο οι προγραμματισμένοι έλεγχοι, οι οποίοι αποτελούν και αντικείμενο της παρούσας εργασίας και όχι οι έκτακτοι, οι οποίοι μπορούν να διενεργούνται και εκτός ετήσιου

προγράμματος. Το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου εκτείνεται έως την 30/6 κάθε έτους. Κατόπιν, με εισήγηση της Δ.Υ.Ε.Ε. και απόφαση του Γ.Δ.Δ.Ε. συγκροτείται η ομάδα ελέγχου, η οποία αποτελείται συνήθως από δύο με τρεις υπαλλήλους ή και περισσότερους, αναλόγως των αναγκών του ελέγχου, ένας εκ των οποίων, συνήθως ο ανώτερος βαθμολογικά ή ο αρχαιότερος, εκτελεί χρέη συντονιστή της ομάδας. Εν συνεχεία, η ομάδα ελέγχου ενημερώνει εγγράφως τον ελεγχόμενο φορέα, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από τη διενέργεια του ελέγχου, τόσο για την ημερομηνία διενέργειας του ελέγχου όσο και για τη συγκέντρωση του απαιτούμενου υλικού και τη διάθεση του απαραίτητου προσωπικού, προκειμένου η διαδικασία του ελέγχου να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομη και αποτελεσματική.

Κατά το σχεδιασμό του ελέγχου, η ελεγκτική ομάδα προετοιμάζεται για τη διενέργεια του ελέγχου ανατρέχοντας σε βασικές πηγές άντλησης πληροφοριών για τον ελεγχόμενο φορέα όπως:

- Σχετική νομοθεσία, αποφάσεις, εγκύκλιοι, κανονισμοί κ.λπ. που διέπουν το φορέα.
- Προηγούμενες εκθέσεις ελέγχου της ΓΔΔΕ, του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή λοιπών ελεγκτικών οργάνων.
- Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των κινδύνων βάσει της οποίας επιλέχθηκε ο συγκεκριμένος φορέας για έλεγχο.
- Οικονομικά στοιχεία (προϋπολογισμοί-απολογισμοί-ισολογισμοί, κ.λπ.) του προς έλεγχο φορέα.
- Τυχόν εγχειρίδια που αφορούν στον ελεγχόμενο φορέα.
- Οργανογράμματα.
- Διοικητικές αναφορές (δείκτες μέτρησης της απόδοσης, επιχειρησιακά σχέδια, κλπ).
- Ευρήματα ελέγχων Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου.
- Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο μπορεί να θεωρηθεί αναγκαίο από την ΕΟ.

Στην περίπτωση που ο έλεγχος είναι προγραμματισμένος, αυτός διενεργείται στη βάση ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο ελέγχου περιέχει όλα τα αντικείμενα του ελέγχου, δομημένα κατά τέτοιο τρόπο ώστε, μέσω της επαλήθευσης αυτών, ο ελεγκτής να αξιολογεί τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα καθώς και της διαχείρισης του προϋπολογισμού του και να αποφαίνεται για την αξιοπιστία του. Η ομάδα ελέγχου, ανάλογα με το είδος του ελέγχου, επιλέγει το

κατάλληλο ερωτηματολόγιο. Κάθε ερώτηση του ερωτηματολογίου είναι ενταγμένη σε θεματική ενότητα που αποτελεί αντικείμενο ελέγχου και είναι δυνατόν να περιλαμβάνει περισσότερα του ενός, σημεία ελέγχου. Δηλαδή, η ερώτηση ελέγχου συνίσταται στη διερεύνηση του εάν ο ελεγχόμενος φορέας συμμορφώνεται σε μια υποχρέωση η οποία ορίζεται σε διάταξη νόμου και λοιπές κανονιστικές διατάξεις. Για παράδειγμα αν η ερώτηση αφορά στην τήρηση της νομοθεσίας, από πλευράς του φορέα, στη διαδικασία των προμηθειών του, η απάντηση προκύπτει μετά από δειγματοληπτικό έλεγχο συμβάσεων προμήθειας κλπ. Η ελεγκτική ομάδα, εάν κρίνει απαραίτητο, μπορεί να προσθέσει και άλλα ερωτήματα για την υποβοήθηση του έργου της. Κάθε ερώτηση, ανάλογα με τη σημασία της όσον αφορά την απάντηση του ερωτήματος για την επαλήθευση του αντίστοιχου σημείου ελέγχου, έχει υψηλή ή χαμηλή βαρύτητα, η οποία και καθορίζεται στο ερωτηματολόγιο ελέγχου.

Στην περίπτωση που ο έλεγχος είναι έκτακτος και διενεργείται σε εκτέλεση εισαγγελικής παραγγελίας ή εντολής άλλου αρμόδιου οργάνου, δεν γίνεται χρήση του ερωτηματολογίου. Οι ελεγκτές καθορίζουν ελεύθερα το ελεγκτικό τους πλάνο και τις ελεγκτικές μεθόδους που θα εφαρμόσουν, επιλέγοντας εκείνες που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες του συγκεκριμένου ελέγχου και πάντα κατόπιν συνεννόησης με τον εντολέα του ελέγχου. Στις περιπτώσεις αυτές ο έλεγχος είναι συνήθως στοχευμένος και εστιάζει σε συγκεκριμένα πεδία της οικονομικής δραστηριότητας του φορέα που χρήζουν ελέγχου, με σκοπό τη διακρίβωση ή μη δημοσιευμάτων, καταγγελιών κλπ.

Η διενέργεια του ελέγχου ξεκινά με την μετάβαση της ελεγκτικής ομάδας στην έδρα του ελεγχόμενου φορέα. Την πρώτη μέρα του ελέγχου, ο συντονιστής της ελεγκτικής ομάδας παρουσιάζει συνοπτικά το ρόλο της Γ.Δ.Δ.Ε. και τη διαδικασία διενέργειας του ελέγχου. Στη συνέχεια απευθύνονται τα ερωτηματολόγια στους εκπροσώπους του ελεγχόμενου φορέα. Οι απαντήσεις που λαμβάνονται στα συγκεκριμένα ερωτήματα είναι της μορφής ΝΑΙ (δηλαδή συμμόρφωση προς την αντίστοιχη απαίτηση), ΟΧΙ (δηλαδή μη συμμόρφωση προς την αντίστοιχη απαίτηση) ή ΔΕΝ ελέγχεται (αν δεν υπάρχει λόγος να διερευνηθεί μια ερώτηση). Η ομάδα ελέγχου καταγράφει στο ερωτηματολόγιο τις παρατηρήσεις και τα βασικά αποδεικτικά στοιχεία που επαληθεύουν το ζητούμενο κάθε ερώτησης σχετικά με τη συμμόρφωση ή τις ελλείψεις. Για το λόγο αυτό τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να είναι επαρκή σε ποσότητα, συναφή προς τα ερωτήματα του ελέγχου και αξιόπιστα και έγκυρα ως δημόσια έγγραφα όταν αυτό απαιτείται. Σημεία ελέγχου τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως Κίνδυνοι κατά την προετοιμασία του ελέγχου, ελέγχονται με μεγαλύτερη διεξοδικότητα/ένταση, ζητώντας

περισσότερα τεκμήρια. Επιπλέον, διερευνάται η συμμόρφωση του ελεγχόμενου φορέα προς τις συστάσεις προηγούμενων ελέγχων της Γ.Δ.Δ.Ε, σε περίπτωση όπου έχει τεθεί τέτοιος στόχος ελέγχου.

Κατά την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου, η ελεγκτική ομάδα ενημερώνει προφορικά τον ελεγχόμενο φορέα για τις πρώτες εκτιμήσεις της όσον αφορά τα ευρήματα του ελέγχου και για τυχόν πρόσθετα στοιχεία που απαιτείται να της αποσταλούν εντός συγκεκριμένου χρόνου. Επίσης, θέτει υπόψη του ζητήματα που αφορούν καλές πρακτικές διαχείρισης και υποβάλλει σχετικές προτάσεις βελτίωσης του τρόπου αντιμετώπισης συγκεκριμένων προβλημάτων που έχουν προκύψει από το διενεργηθέντα έλεγχο, με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και τη συγκέντρωση των αποδεικτικών στοιχείων (τεκμηρίων), η ομάδα ελέγχου οριστικοποιεί τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, διατυπώνει ευρήματα και συστάσεις και προβαίνει στη βαθμολόγηση και αξιολόγηση του ελεγχθέντα φορέα χρησιμοποιώντας πενταβάθμια κλίμακα, με βάση τις απαντήσεις που αντιστοιχίζονται σε ερωτήσεις υψηλής βαρύτητας του ερωτηματολογίου, ως εξής:

1. Λειτουργεί καλά.
2. Λειτουργεί ικανοποιητικά. Απαιτούνται μόνο επουσιώδεις βελτιώσεις.
3. Λειτουργεί. Ωστόσο, απαιτούνται ορισμένες βελτιώσεις.
4. Λειτουργεί μερικώς. Απαιτούνται ουσιαστικές βελτιώσεις.
5. Ουσιαστικά, δε λειτουργεί.

Η βαθμολόγηση ενεργείται κατά θεματική ενότητα και στο σύνολο των θεματικών εννοιών και βασίζεται στην ελεγκτική κρίση των ελεγκτών. Αυτοί λαμβάνουν υπόψη το πλήθος των ΝΑΙ και των ΟΧΙ που έχουν καταγραφεί στις ερωτήσεις και αν εμπίπτουν στα πεδία της υψηλής βαρύτητας και την ύπαρξη και τα χαρακτηριστικά των σφαλμάτων. Σε περίπτωση εμφάνισης ουσιαστικού ευρήματος, ο φορέας δεν μπορεί να πάρει βαθμό καλύτερο από 3. Επίσης αν όλες οι θεματικές ενότητες έχουν λάβει το βαθμό 1 και 2, τότε ο φορέας δεν μπορεί να λάβει το βαθμό 3 ή χαμηλότερο. Τέλος, η συνολική βαθμολογία δεν μπορεί να είναι καλύτερη από το βαθμό που έλαβε στη θεματική ενότητα «Οικονομική διαχείριση-τήρηση νομοθεσίας και υποχρεώσεων φορέα». Αναλυτικά οι θεματικές ενότητες είναι οι εξής:

1. Ταυτότητα και πλαίσιο λειτουργίας του φορέα.
2. Οργάνωση, στελέχωση, λειτουργία και υποδομή του φορέα.
3. Οικονομική διαχείριση - τήρηση νομοθεσίας και υποχρεώσεων φορέα.

4. Τήρηση κανόνων δημοσιότητας και πληροφόρησης.

Θα πρέπει εδώ να αναφέρουμε ότι τα συμπεράσματα που διατυπώνει ο ελεγκτής για την επαρκή και αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου καθώς και της διαχείρισης προϋπολογισμού του ελεγχθέντα φορέα διατυπώνεται με τεκμηρίωση και εύλογη διασφάλιση. Δηλαδή, η γνώμη που διατυπώνεται δεν είναι απόλυτη, καθόσον ο φορέας δεν ελέγχεται στο 100% της λειτουργίας του.

3.3.4 Διαδικασίες μετά το πέρας του Ελέγχου

Μετά την ολοκλήρωση όλων των ανωτέρω σταδίων και σε προθεσμία ενός μηνός από τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου στην έδρα του ελεγχόμενου φορέα, η οποία δύναται να παραταθεί με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της ΓΔΔΕ, η ελεγκτική ομάδα συντάσσει την «Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου», στην οποία καταγράφονται αναλυτικά όλες οι ελεγκτικές διαδικασίες που εφαρμόστηκαν, τα ευρήματα τεκμηριωμένα και στοιχειοθετημένα βάσει νομοθετικών διατάξεων, τυχόν επιβαλλόμενες κυρώσεις καθώς και οι συστάσεις επί των ευρημάτων αυτών με σαφή προσδιορισμό του χρονικού πλαισίου εντός του οποίου ο ελεγχόμενος φορέας θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει τις διαδικασίες συμμόρφωσης στις συστάσεις αυτές. Οι συστάσεις γίνονται στο πλαίσιο βελτίωσης της λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του φορέα και απευθύνονται σ' αυτούς που έχουν την ευθύνη για την ανάληψη των μέτρων συμμόρφωσης. Οι κυρώσεις επί των ευρημάτων που προτείνονται από την ελεγκτική ομάδα και εξετάζονται και επιβάλλονται από την Ε.Σ.Ε.Λ., μπορεί να είναι δύο ειδών: 1. Δημοσιονομική διόρθωση που αφορά σε περικοπή επιχορήγησης στον προϋπολογισμό του φορέα και 2. Καταλογισμός του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού της δαπάνης στον αχρεωστήτως λαβώντα. Αναλυτικότερα επί των κυρώσεων του ελέγχου θα ασχοληθούμε στην επόμενη ενότητα του παρόντος κεφαλαίου.

Κατόπιν, η Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου υποβάλλεται στον προϊστάμενο της Δ.Υ.Ε.Ε., στην οποία είχε κατανεμηθεί λόγω αρμοδιότητας ο έλεγχος, προκειμένου αυτός να προβεί, εντός ενός μηνός από την υποβολή της, σε έλεγχο πληρότητας της έκθεσης. Στη συνέχεια, ο προϊστάμενος της Δ.Υ.Ε.Ε. διαβιβάζει την Προσωρινή Έκθεση στον ελεγχόμενο φορέα, προκειμένου αυτός να λάβει γνώση του περιεχομένου της και να υποβάλλει, εντός μηνός, τις τυχόν αντιρρήσεις του στην ελεγκτική ομάδα. Η ελεγκτική ομάδα αφού λάβει τις τυχόν αντιρρήσεις του φορέα, τις εξετάζει διεξοδικά και συντάσσει την «Έκθεση επί των Αντιρρήσεων» του φορέα.

Κατά τη διαδικασία εξέτασης των αντιρρήσεων, δεν υπάρχει η δυνατότητα:

- Να τροποποιηθούν από τα ελεγκτικά όργανα τα υπάρχοντα ευρήματα και συστάσεις
- Να προστεθούν από τα ελεγκτικά όργανα ή την ΕΣΕΛ επιπλέον ευρήματα ή συστάσεις
- Να μεταβληθεί επί το χείρον, από τα ελεγκτικά όργανα ή την ΕΣΕΛ, η αξιολόγηση του φορέα
- Να τροποποιηθούν από την ΕΣΕΛ ευρήματα για τα οποία δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις και δεν υπάρχουν στοιχεία συμμόρφωσης ή μεταγενέστερα γεγονότα

Η «Έκθεση επί των αντιρρήσεων» του φορέα υποβάλλεται και πάλι στον προϊστάμενο της Δ.Υ.Ε.Ε. για να κάνει τον έλεγχο πληρότητας επ' αυτής και εν συνεχεία να την εισηγηθεί στην Ε.Σ.Ε.Λ. Η τελευταία με τη σειρά της, σε τακτική συνεδρίαση, στην οποία παρευρίσκονται ο προϊστάμενος της Δ.Υ.Ε.Ε. που εισηγήθηκε την έκθεση καθώς και δύο μέλη της ελεγκτικής ομάδας που διενήργησε τον έλεγχο, αποφαινόμενοι επ' αυτής. Η Προσωρινή Έκθεση καθίσταται οριστική πλέον από την ελεγκτική ομάδα αφού τροποποιηθεί σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ε.Σ.Ε.Λ. Η Οριστική Έκθεση αποστέλλεται στον ελεγχόμενο φορέα. Αν από τον έλεγχο προκύψει δόλος ή βαριά αμέλεια σε βάρος προσώπων, η υπόθεση παραπέμπεται στον αρμόδιο εισαγγελέα για τα περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 16 του Ν. 3492/2006.

Μετά την οριστικοποίηση της έκθεσης ελέγχου, το Τμήμα Συμμόρφωσης της αρμόδιας για τον έλεγχο Δ.Υ.Ε.Ε., παρακολουθεί τη συμμόρφωση του ελεγχόμενου φορέα, στο πλαίσιο των συστάσεων που του έχουν οριστικοποιηθεί και καταγραφεί στην οριστική έκθεση. Ο έλεγχος δεν θεωρείται περαιωμένος μέχρι την πλήρη συμμόρφωση του ελεγχόμενου φορέα σε όλες τις γενόμενες συστάσεις.

Τα μέτρα που λαμβάνουν οι φορείς ώστε να συμμορφωθούν στις συστάσεις των ελέγχων αξιολογούνται ως προς:

- Την καταλληλότητά τους σε σχέση με τις συστάσεις που αναφέρονται στις εκθέσεις ελέγχου. Δηλαδή, αν τα μέτρα που ελήφθησαν είναι συμβατά με το σκοπό της κάθε σύστασης.
- Την επάρκεια της συμμόρφωσης, δηλαδή αν οι φορείς έλαβαν τα μέτρα για όλη την έκταση των προβλημάτων.
- Την έγκαιρη λήψη τους σε σχέση τις προθεσμίες συμμόρφωσης που αναφέρονται στις εκθέσεις.

Μέσω της παρακολούθησης προωθείται η ανάληψη διορθωτικών δράσεων, η υλοποίηση των οποίων, όπου τεκμηριώνεται, οδηγεί στο κλείσιμο των συστάσεων. Στην περίπτωση παρέλευσης της τεθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης των συστάσεων, η αρμόδια ΔΥΕΕ θα πρέπει να επανέρχεται με εμπειριστατωμένα έγγραφα προς το φορέα, κάνοντας λεπτομερή αναφορά σε καθεμιά από τις συστάσεις που είναι ανοιχτές και ζητώντας από αυτόν να γνωρίσει στη ΔΥΕΕ τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί. Σκοπός της επικοινωνιακής αυτής τακτικής, στην οποία εμπριέχεται διαδικασία διαλόγου, είναι να κινητοποιήσει το φορέα προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως προς τις συστάσεις. Το στάδιο της παρακολούθησης ολοκληρώνεται, για κάθε έλεγχο, με την πλήρη συμμόρφωση προς όλες τις συστάσεις της ΓΔΔΕ. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των φορέων στις συστάσεις που περιλαμβάνει η έκθεση ελέγχου, και μετά την εξάντληση των ανωτέρω επικοινωνιακών ενεργειών, η αρμόδια για την παρακολούθηση ΔΥΕΕ ενημερώνει τη ΔΣΜΕΚ και της διαβιβάζει αφενός αντίγραφα των αναγκαίων στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και αφετέρου γνώμη περί προσηκόντων πρόσθετων μέτρων.

3.4 Επιβολή κυρώσεων επί των ευρημάτων του ελέγχου

Όπως έχει γίνει ήδη αντιληπτό ο δημοσιονομικός έλεγχος είναι συνυφασμένος με τη δημόσια λογοδοσία, η οποία αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της ευνομούμενης πολιτείας και του κράτους δικαίου. Ο έλεγχος όμως από μόνος του, χωρίς την οριοθέτηση ενός συστήματος επιβολής κυρώσεων επί των ευρημάτων του, θα ήταν ατελής και δεν θα επιτελούσε αποτελεσματικά το σκοπό του, στο πλαίσιο της πρόληψης και καταστολής των φαινομένων της μη χρηστής διαχείρισης στα δημόσια οικονομικά. Η ύπαρξη ενός πλαισίου που να συνδέει την «μη νόμιμη διαχειριστική πράξη ή παράλειψη», των ασκούντων δημοσιονομική διαχείριση, με μια ορισμένη ποινή είναι υψίστης σημασίας, διότι λειτουργεί παραδειγματικά για το παρόν και αποτρεπτικά για το μέλλον.

Όπως έχει αναφερθεί και στην προηγούμενη ενότητα, επί των ευρημάτων των ελέγχων της ΓΔΔΕ και αναλόγως της σοβαρότητας τους, δύναται να επιβληθούν από αυτήν Κυρώσεις, οι οποίες επιβάλλονται είτε με τη μορφή Δημοσιονομικών Διορθώσεων είτε με τη μορφή Πράξεων Καταλογισμού. Ο τρόπος επιβολής και υλοποίησης των ανωτέρω Κυρώσεων προβλέπονται ρητά και αναλυτικά από τον «Κανονισμό Επιβολής Δημοσιονομικών Διορθώσεων» της ΓΔΔΕ, όπως αυτός

εγκρίθηκε από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών με την υπ. αριθμ. 2/40379/ΔΥΕΠ/19-4-2013 απόφαση του (ΦΕΚ Β' 1076).

3.4.1 Δημοσιονομικές Διορθώσεις – Πράξεις Καταλογισμού

Σύμφωνα με τον εν λόγω «Κανονισμό» και συγκεκριμένα στο άρθρο 2, η Δημοσιονομική Διόρθωση συνίσταται σε *«αφαίρεση ποσού από τον προϋπολογισμό του φορέα, το οποίο αντιστοιχεί στην οικονομική ζημία που προέκυψε για τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή τον προϋπολογισμό του φορέα από μεμονωμένη ή συστημική παρατυπία των οργάνων του και η επαναφορά του στον Κρατικό Προϋπολογισμό ή η διάθεσή του για άλλες δραστηριότητες του φορέα, αντιστοίχως»*. Επίσης, οριοθετείται ειδικότερα η έννοια της Κατ' Αποκοπή Δημοσιονομικής Διόρθωσης η οποία επιβάλλεται με *«αφαίρεση από τον Προϋπολογισμό του φορέα κατ' αποκοπή ποσού σε περίπτωση παρατυπιών που δεν είναι δυνατό να προσδιορισθεί επακριβώς το ποσό της προκληθείσας ζημίας ή όταν η εξ ολοκλήρου ακύρωση της παράτυπης δαπάνης θα ήταν αντίθετη με την αρχή της αναλογικότητας»*.

Συνεπώς, το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, το οποίο επιβάλλεται από τα όργανα της Γ.Δ.Δ.Ε. σε σχέση με μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες, υπολογίζεται, όπου αυτό είναι δυνατόν και εφαρμόσιμο, με βάση τις μεμονωμένες δαπάνες ή την απώλεια εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων και ισούται προς το ποσό της προκληθείσας ζημίας, ενώ όταν δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί επακριβώς το ποσό της προκληθείσας ζημίας ή όταν η εξ ολοκλήρου ακύρωση της παράτυπης δαπάνης θα ήταν δυσανάλογη, τα όργανα της Γ.Δ.Δ.Ε. επιβάλλουν δημοσιονομικές διορθώσεις κατ' αποκοπή, υπολογίζοντας τη βαρύτητα της παράβασης, όπως επίσης την έκταση και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις κάθε αδυναμίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία. Το ποσό των δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλουν τα όργανα της Γ.Δ.Δ.Ε. σε φορείς που χρηματοδοτούνται ή επιχορηγούνται από το κράτος αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της επιχορήγησης. Εάν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους που εκδόθηκε η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης, δεν καταστεί δυνατή η είσπραξη του ποσού αυτής, το ποσό αφαιρείται από τον προϋπολογισμό του φορέα του επόμενου οικονομικού έτους.

Περαιτέρω στο ίδιο άρθρο του «Κανονισμού», η Πράξη Καταλογισμού προσδιορίζεται ως *«η διοικητική πράξη με την οποία υποχρεούται ο λαβών σε επιστροφή του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού»*, του ποσού δηλαδή με τη μορφή της δαπάνης,

στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της. Εάν διαπιστώνονται ελλείμματα, πληρωμή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών ή μη νόμιμων δαπανών, φθορά ή απώλεια τίτλων, απαιτήσεων και περιουσιακών στοιχείων του ελεγχόμενου φορέα που δεν οφείλονται σε ανωτέρω βία ή απρόβλεπτα γεγονότα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πράξη 98/2001 του IV Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενεργείται ή προτείνεται καταλογισμός σε βάρος:

α) του υπευθύνου, αν από δόλο ή βαριά αμέλεια προέβη σε παράνομες πράξεις ή παραλείψεις ή συνέπραξε στην έκδοση αυτών ή στη μη τήρηση των νόμιμων διαδικασιών πραγματοποίησης της δαπάνης και σε περίπτωση θανάτου αυτού σε βάρος των κληρονόμων του.

β) του προϊσταμένου του, αν αμέλησε να ασκήσει την επιβαλλόμενη από τη θέση του εποπτεία και να αποτρέψει την πραγμάτωση της μη νόμιμης πληρωμής,

γ) του λαβόντα, αν έχει συντελέσει υπαίτια στη μη νόμιμη πληρωμή και σε κάθε περίπτωση αχρεώστητης πληρωμής, ανεξάρτητα από υπαιτιότητα αυτού,

δ) των οργάνων διοίκησης του φορέα, αν έχουν συντελέσει υπαιτίως στη μη νόμιμη πληρωμή.

Επιπλέον, για το καταλογιστέο ποσό προβλέπεται προσαύξηση με πρόστιμο δύο τοις εκατό (2%) και αν από τον έλεγχο προκύψει δόλος ή βαριά αμέλεια σε βάρος των ανωτέρω εμπλεκομένων, η υπόθεση παραπέμπεται στον αρμόδιο εισαγγελέα για τα περαιτέρω. Επίσης, σε περίπτωση καταλογισμού σε βάρος περισσότερων προσώπων, αυτά ευθύνονται αλληλεγγύως εις ολόκληρον.

3.4.2 Διαδικασία επιβολής κυρώσεων

Οι ελεγχόμενοι φορείς, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον δικαιούνται να υποβάλουν, εγγράφως, αντιρρήσεις κατά των ευρημάτων και συστάσεων της έκθεσης, όπως είδαμε και στην προηγούμενη ενότητα, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την παραλαβή αυτής. Εάν υποβληθούν αντιρρήσεις, αυτές μαζί με την έκθεση ελέγχου και όλα τα σχετικά έγγραφα εξετάζονται από την Ε.Σ.ΕΛ., η οποία, αφού ακούσει τους Δημοσιονομικούς Ελεγκτές που συνέταξαν την έκθεση, αποφασίζει για την αποδοχή ή μη των αντιρρήσεων.

Σε περίπτωση μη αποδοχής των αντιρρήσεων και, εφόσον απαιτείται επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων ή έκδοση πράξεων καταλογισμού, αυτές διενεργούνται μετά από απόφαση της Ε.Σ.ΕΛ., η οποία υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της

Γ.Δ.Δ.Ε. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση μερικής αποδοχής των αντιρρήσεων με τη διαφορά όμως ότι οι κυρώσεις επιβάλλονται επί του εναπομείναντος ποσού. Σε περίπτωση αποδοχής των αντιρρήσεων στο σύνολό τους δεν λαμβάνεται υπόψη η πρόταση επιβολής καταλογισμού ή διόρθωσης.

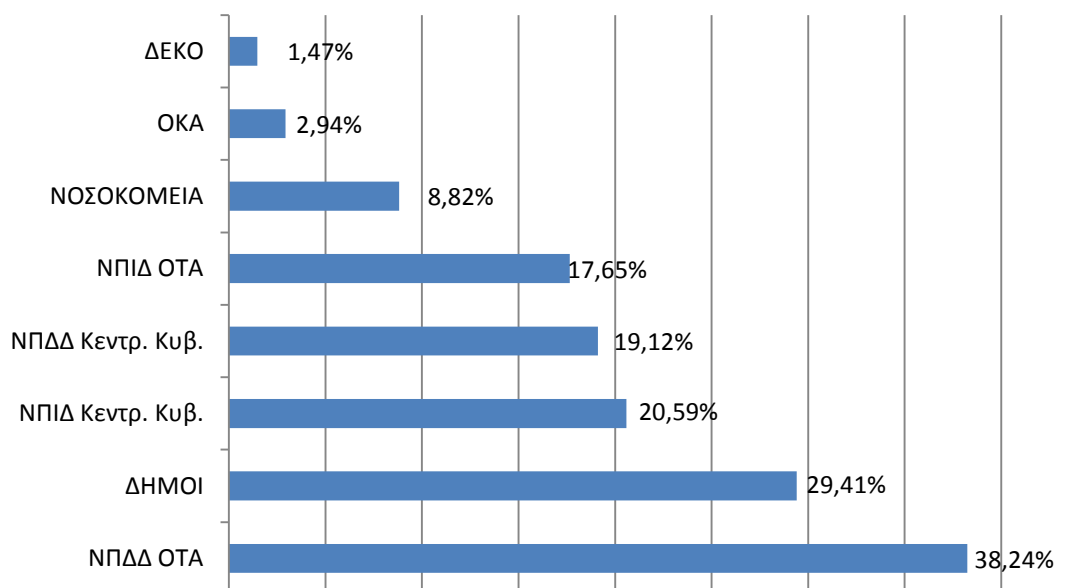
Εάν δεν υποβληθούν αντιρρήσεις εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, επιβάλλονται δημοσιονομικές διορθώσεις ή καταλογισμοί. Στην περίπτωση αυτή, η επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων ή καταλογισμών για ποσά μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου Δημοσιονομικού Ελεγκτή, για ποσά από δέκα χιλιάδες ένα μέχρι πενήντα χιλιάδες (10.001 – 50.000) ευρώ με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Προϊσταμένου Τμήματος, για ποσά από πενήντα χιλιάδες ένα μέχρι εκατό χιλιάδες (50.001 – 100.000) ευρώ με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Προϊσταμένου Διεύθυνσης και για ποσά εκατό χιλιάδων ενός (100.001) ευρώ και άνω με απόφαση του Προϊσταμένου της Γ.Δ.Δ.Ε. Τα παραπάνω ποσά δύναται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Σε περίπτωση έγγραφης διαφωνίας του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης ή καταλογισμού οργάνου με τα συμπεράσματα της έκθεσης ελέγχου, αυτή επιλύεται από την Ε.Σ.ΕΛ.. Οι αποφάσεις κοινοποιούνται στο φορέα, στον οποίο επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση και στους καταλογιζόμενους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Οι αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων και οι πράξεις καταλογισμού προσβάλλονται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις περί Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η προθεσμία άσκησης των ενδίκων μέσων κατά των αποφάσεων αυτών και η άσκησή τους δεν αναστέλλουν την εκτέλεσή τους. Αναστολή εκτέλεσης των αποφάσεων επιτρέπεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, μόνο εάν προξενείτε ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα και πιθανολογείται η ευδοκίμηση του ένδικου μέσου.

3.5 Το ελεγκτικό έργο της ΓΔΔΕ κατά την ελεγκτική περίοδο 1.7.2019-30.6.20

Για την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019 έως 30.06.2020, η οποία και αποτελεί την τελευταία ολοκληρωμένη ελεγκτική περίοδο, αποφασίστηκε από την Ε.Σ.ΕΛ. (Συνεδριάσεις 75η/2-7-2019 και 77η/30.07.2019) η διενέργεια ενενήντα τεσσάρων (94) τακτικών διαχειριστικών ελέγχων σε ισάριθμους φορείς (20 ΔΗΜΟΙ, 26 ΝΠΔΔ ΔΗΜΩΝ, 12 ΝΠΙΔ ΔΗΜΩΝ, 6 ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ, 2 ΟΚΑ, 14 ΝΠΙΔ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, 13 ΝΠΔΔ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ και 1 ΔΕΚΟ)(Ετήσια Έκθεση της ΓΔΔΕ, 2020). Στο διάγραμμα που ακολουθεί, απεικονίζονται τα ποσοστά των κατανεμημένων ελέγχων ανά κατηγορία φορέα:

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας, από ετήσια έκθεση 2020 ΓΔΔΕ

Διάγραμμα 3.1

Διαγραμματική απεικόνιση των κατανομών τακτικών ελέγχων ανά κατηγορία φορέα

Όπως γίνεται αντιληπτό, το μεγαλύτερο ποσοστιαίο μέρος των ελέγχων, οι οποίοι κατανεμήθηκαν την εν λόγω ελεγκτική περίοδο, αφορούσαν σε ΝΠΔΔ των ΟΤΑ, με ποσοστό 38,24% και έπονται αυτοί των δήμων με ποσοστό 29,41%. Συνεπώς, η ΓΔΔΕ, μέσω του ετήσιου προγραμματισμού των ελέγχων της, έδωσε ιδιαίτερο βάρος στον έλεγχο των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων. Οι ελεγχόμενοι φορείς επελέγησαν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του Ν.3492/2006, κατόπιν συνδυασμού της ανάλυσης κινδύνου και των στρατηγικών στόχων της Γ.Δ.Δ.Ε. για γεωγραφική κάλυψη όλης της επικράτειας, ώστε να επιτευχθεί η ενεργοποίηση όλων των Δ.Υ.Ε.Ε. με την εξής μεθοδολογία: κατηγοροποίηση των φορέων σε 9 ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά και βαθμολόγησή τους στη βάση 5 κριτηρίων εγγενούς κινδύνου (Risks): Συνολικά Έσοδα – Επιχορηγήσεις – Συνολικές Δαπάνες – Δαπάνες Μισθοδοσίας – Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις.

Κατά την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019 έως 30.06.2020, αν και κατανεμήθηκαν ενενήντα τέσσερις (94) τακτικοί έλεγχοι στις Δ.Υ.Ε.Ε., διενεργήθηκαν τελικά μόνο τριάντα επτά (37), ήτοι ποσοστό 39,4%, λόγω του έκτακτου γεγονότος της πανδημίας

του κορωνοϊού που προέκυψε, και είχε ως αποτέλεσμα την προσωρινή διακοπή του ελεγκτικού έργου.

Από τους διενεργηθέντες ελέγχους της ελεγκτικής περιόδου 01.07.2019 – 30.06.2020 έχουν οριστικοποιηθεί τα αποτελέσματα δέκα τριών (13) τακτικών ελέγχων. Επίσης, κατά την ίδια χρονική περίοδο οριστικοποιήθηκαν, είτε μετά την εξέταση των αντιρρήσεων από την Ε.Σ.ΕΛ. είτε μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας για την υποβολή των αντιρρήσεων, τα αποτελέσματα τριάντα εννέα (39) τακτικών ελέγχων οι οποίοι πραγματοποιήθηκαν από 01.01.2018 έως 30.06.2019, ήτοι κατά την προηγούμενη ελεγκτική περίοδο.

Οι Φορείς, οι οποίοι ελέχθησαν κατά την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019 έως 30.06.2020, αξιολογήθηκαν ως προς τη λειτουργία του συστήματός τους και με βάση τη σημαντικότητα των ευρημάτων έλαβαν βαθμολογία όπως αυτή παρατίθεται παρακάτω. Η βαθμολογία έχει τεθεί σύμφωνα με την ακόλουθη 4-βάθμια κλίμακα:

- 1: Λειτουργεί καλά. Απαιτούνται μόνο επουσιώδεις βελτιώσεις
- 2: Λειτουργεί, όμως απαιτούνται κάποιες βελτιώσεις
- 3: Λειτουργεί μερικώς. Απαιτούνται ουσιαστικές βελτιώσεις
- 4: Ουσιαστικά δε λειτουργεί

Σύμφωνα με τα στοιχεία, όπως αυτά δημοσιεύτηκαν στην Ετήσια Έκθεση της ΓΔΔΕ για το έτος 2020, παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας με τη βαθμολογία που έλαβαν οι ελεγχόμενοι φορείς, των οποίων οι εκθέσεις αποτελεσμάτων ελέγχου οριστικοποιήθηκαν κατά την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019 - 30.06.2020.

Πίνακας 3.1

Πίνακας βαθμολογίας ελεγχθέντων φορέων για την ελεγκτική περίοδο 1.7.2019-30.6.2020

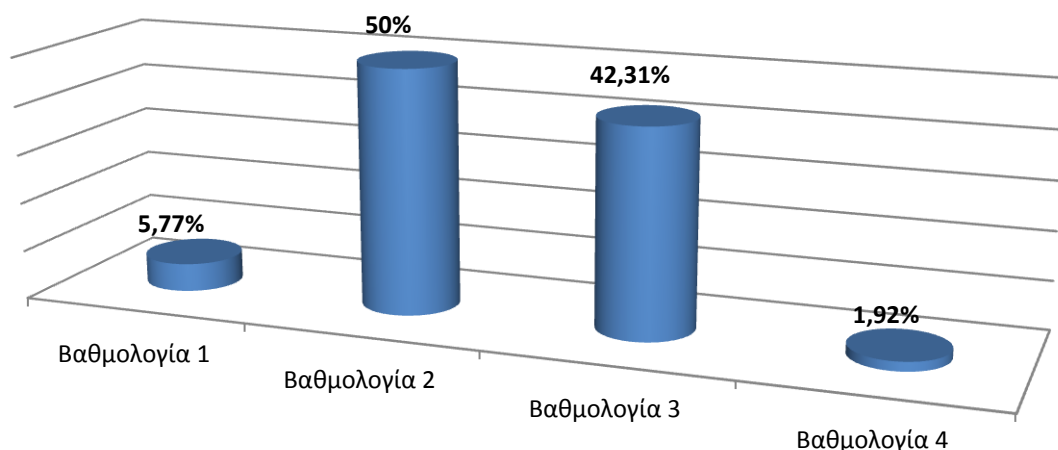
α/α	Επωνυμία Ελεγχόμενου φορέα	Βαθμολογία
1	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ -ΔΗΜΗΤΡΑ	2
2	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	3
3	ΔΗΜΟΣ ΡΟΔΟΥ	2
4	ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ « ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ»	3
5	ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ ΑΘΗΝΑ (ΔΕΡΑ)	2
6	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ (ΟΠΑΚΜ) ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ	2

7	ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	2
8	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΔΗΜΟΥ ΝΙΚΑΙΑΣ-ΑΓΙΟΥ Ι.ΡΕΝΤΗ	2
9	ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2
10	ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ - ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΑΕ-ΑΠΕ-ΜΠΕ ΑΕ	3
11	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΘΕΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΔΕΠΘΕ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3
12	3Η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (Υ.ΠΕ)) ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3
13	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΕΑΠΟΛΗΣ-ΣΥΚΕΩΝ (ΚΕΥΝΣ) ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3
14	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	3
15	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ & ΠΑΙΔΕΙΑΣ Δ. ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ	3
16	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ (Ο.ΒΡΕ.Π.Ο.Μ.) ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2
17	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	3
18	ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (ΚΑΠΗ) ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3
19	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ (ΔΕΠΠΑΘ)	3
20	ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2
21	ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ	2
22	ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ	3
23	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΖΙΤΣΑΣ	4
24	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	3
25	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	2
26	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	2
27	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ «ΑΜΑΡΥΣΙΑ ΑΡΤΕΜΙΣ» (Ο.ΚΟΙ.ΠΑ.ΔΑ)	2
28	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	3
29	ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ (Ε.ΛΟ.Α.Α)	2
30	ΔΗΜΟΣ ΒΥΡΩΝΟΣ	3
31	ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	2
32	ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ»	3
33	ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΑΕΜΥ Α.Ε.)	2

34	ΣΙΒΙΤΑΝΙΔΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΩΝ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ	1
35	ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	2
36	7Η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (Υ.Π.Ε) ΚΡΗΤΗΣ	3
37	ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΔΗΜΟΥ ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ	2
38	ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ – ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ	2
39	ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ	2
40	ΓΕΝΙΚΟ ΠΑΝΑΡΚΑΔΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ»	2
41	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ	2
42	ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	1
43	ΕΛΚΕ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ	2
44	ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2
45	ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	1
46	ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ	2
47	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	3
48	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΔΗΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ	3
49	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΛΛΑΣ (ΔΗΚΕΠΑΠ)	3
50	ΔΗΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	2
51	ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»	3
52	ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	3

Πηγή: <https://www.minfin.gr/web/31351/enemerotiko-yliko>

Στο διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζονται τα ποσοστά της βαθμολογίας που έλαβαν οι ανωτέρω ελεγχθέντες φορείς, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων και συγκεκριμένα το 92,31%, αθροιστικά, έλαβαν βαθμολογία 2 και 3. Ειδικότερα, το 50% αυτών, έλαβε βαθμολογία 1 και το 42,31% βαθμολογία 2. Το εναπομείναν 7,69% των ελεγχόμενων φορέων, βαθμολογήθηκε στις ακραίες τιμές του βαθμολογικού πλαισίου. Βαθμολογία 1 έλαβε το 5,77% αυτών ενώ βαθμολογία 4, μόλις το 1,92%.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας, από την ετήσια έκθεση 2020 της ΓΔΔΕ

Διάγραμμα 3.2

Διαγραμματική απεικόνιση ποσοστών βαθμολογίας ελεγχόμενων φορέων

Περαιτέρω, στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται τα ποσοστά των ευρημάτων των διενεργούμενων ελέγχων την επίμαχη περίοδο, ανά θεματική ενότητα και βάσει της διάκρισης τους σε ουσιαστικά και μη ουσιαστικά:

Πίνακας 3.2

Ποσοστά ουσιαστικών και μη ουσιαστικών ευρημάτων ανά θεματική ενότητα

Οικ. διαχείριση-τήρηση νομοθεσίας και υποχρεώσεων	Μη Ουσιαστικό	46,03%	77,41%
	Ουσιαστικό	77,41%	
Οργάνωση, στελέχωση, λειτουργία και υποδομή	Μη Ουσιαστικό	5,44%	13,18%
	Ουσιαστικό	7,74%	
Ταυτότητα και Πλαίσιο Λειτουργίας	Μη Ουσιαστικό	1,46%	3,35%
	Ουσιαστικό	1,88%	
Τήρηση κανόνων δημοσιότητας και πληροφόρησης	Μη Ουσιαστικό	3,77%	6,07%
	Ουσιαστικό	2,30%	

Πηγή: <https://www.minfin.gr/web/31351/enemerotiko-yliko>

Από την ανωτέρω παρουσίαση των στοιχείων προκύπτει, ότι ένα μεγάλο ποσοστό των φορέων του ελεγχθέντος δείγματος παρουσιάζει σοβαρότατες λειτουργικές αδυναμίες κυρίως στην οικονομική διαχείριση αυτών, καταδεικνύοντας σοβαρό πρόβλημα στη δυνατότητα ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους και της επίτευξης των στόχων.

Ανάλογα με τα ευρήματα (ουσιαστικά και μη) που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο των ανωτέρω ελέγχων απευθύνθηκαν οι αντίστοιχες συστάσεις προς τους ελεγχόμενους

φορείς. Στα πλαίσια των ανωτέρω ελέγχων η πλειονότητα των συστάσεων εντοπίστηκε στη θεματική ενότητα «Οικονομική Διαχείριση - Τήρηση Νομοθεσίας και Υποχρεώσεων του Φορέα» (ποσοστό 79,25%), όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 3.3

Συστάσεις ελέγχων ανά θεματική ενότητα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Συστάσεις	Ποσοστό
1. Ταυτότητα & πλαίσιο λειτουργίας	18	3,22%
2. Οργάνωση, στελέχωση & λειτουργία	68	12,16%
3. Οικονομική διαχείριση – τήρηση νομοθεσίας & υποχρεώσεων	443	79,25%
4. Τήρηση κανόνων δημοσιότητας & πληροφόρησης	30	5,37%
ΣΥΝΟΛΑ	559	100,00%

Πηγή: <https://www.minfin.gr/web/31351/enemerotiko-yliko>

Σημειωτέον ότι, επί των περιπτώσεων εκείνων επί των οποίων διαπιστώθηκαν ενέργειες ή παραλείψεις κατά παρέκκλιση διατάξεων νόμων, οι οποίες οδήγησαν σε πρόκληση οικονομικών ζημιών στον κρατικό προϋπολογισμό ή στους προϋπολογισμούς των φορέων ή σε όσες επί των περιπτώσεων εντοπίστηκαν τυχόν καταβολές αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, απευθύνθηκαν συστάσεις και επιβλήθηκαν δημοσιονομικές κυρώσεις. Οι κυρώσεις αυτές ήταν της μορφής δημοσιονομικών διορθώσεων σε βάρος του π/υ των φορέων και πράξεων καταλογισμού σε βάρος συγκεκριμένων προσώπων. Ειδοποιός διαφορά για την επιβολή της μιας ή της άλλης κύρωσης αποτέλεσε το είδος των ευρημάτων και το κατά πόσο αυτά συνιστούν ουσιαστικό έλλειμμα, δηλαδή ζημία στην περιουσία του φορέα ή απλά τυπικό έλλειμμα, δηλαδή παρέκκλιση διατάξεων κείμενης νομοθεσίας.

Η Διεύθυνση Σχεδιασμού, Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων (Δ.Σ.Μ.Ε.Κ.) κατά την ελεγκτική περίοδο 01.07.2019-30.06.2020 προέβη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 137 του Ν.4537/15-5-2018 (ΦΕΚ Α΄81), σε διοικητική παρακολούθηση των συστάσεων των τακτικών ελέγχων που είχαν διενεργηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του Π.Δ.142/2017. Στο πλαίσιο της διοικητικής παρακολούθησης των ανωτέρω ελέγχων προκύπτει ότι έχει υλοποιηθεί περίπου το 56,77% του συνόλου των συστάσεων (συστάσεις για τις οποίες κρίνεται ότι υπήρξαν από τους ελεγχόμενους φορείς ενέργειες επαρκούς συμμόρφωσης προς τις συστάσεις των ελέγχων), ενώ έχει υλοποιηθεί μερικώς και βρίσκεται υπό παρακολούθηση το 9,73% των συστάσεων. Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι οι ελεγχόμενοι φορείς ανταποκρίθηκαν θετικά και προέβησαν σε ενέργειες συμμόρφωσης στις συστάσεις των ελέγχων σε ποσοστό 66,50%.

Στα πλαίσια της λειτουργίας της Διεύθυνσης Σχεδιασμού, Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων (Δ.Σ.Μ.Ε.Κ.) σε εφαρμογή του Π.Δ.142/2017 εκδόθηκαν αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων σε συνέχεια των αντίστοιχων συστάσεων των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί από τη Γ.Δ.Δ.Ε. για τους κάτωθι φορείς:

Πίνακας 3.4

Ποσά δημοσιονομικών διορθώσεων

ΦΟΡΕΑΣ	ΠΟΣΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	23.889,03
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ	12.942,12
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	26.884,44
ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	13.620,00
ΣΥΝΟΛΟ	77.335,59

Πηγή: <https://www.minfin.gr/web/31351/enemerotiko-yliko>

Τέλος, κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου 01.07.2019 έως 30.06.2020:

- ο Εκδόθηκαν από την Δ.Π.Σ.Ε. εξήντα (60) αποφάσεις κατανομής ελέγχων στις Δ.Υ.Ε.Ε. από τις οποίες οι πενήντα (50) αποφάσεις αφορούσαν ελέγχους κατόπιν εισαγγελικών παραγγελιών και οι υπόλοιπες δέκα (10) λοιπούς έκτακτους διαχειριστικούς ελέγχους.
- ο Εκδόθηκαν είκοσι εννέα (29) αποφάσεις σύστασης ελεγκτικής ομάδας, από τις οποίες οι είκοσι τέσσερις (24) αφορούσαν εισαγγελικούς ελέγχους και οι πέντε (5) λοιπούς έκτακτους διαχειριστικούς ελέγχους.
- ο Ολοκληρώθηκαν δέκα οκτώ (18) έλεγχοι, εκ των οποίων οι δέκα επτά (17) αφορούσαν ελέγχους κατόπιν εισαγγελικών παραγγελιών και ο ένας (1) αφορούσε έκτακτο διαχειριστικό έλεγχο στο «Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημητρίου Τσάτσου.

3.6 Ανακεφαλαίωση

Με την ολοκλήρωση του παρόντος κεφαλαίου, έχει επιτευχθεί να παρουσιαστεί σε σημαντικό βαθμό το υφιστάμενο πλαίσιο διενέργειας δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων της ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών. Περιγράφηκαν τα χαρακτηριστικά εκείνα που διασφαλίζουν την ποιότητα του ελεγκτικού έργου της ΓΔΔΕ, αναλύθηκαν τα στάδια διενέργειας του ελέγχου και το πλαίσιο επιβολής κυρώσεων επί των ευρημάτων του ελέγχου, σε βάρος των προϋπολογισμών των ελεγχόμενων φορέων ή των εμπλεκόμενων προσώπων. Τέλος, παρατέθηκαν στοιχεία σχετικά με το ελεγκτικό

έργο της ΓΔΔΕ, κατά την τελευταία ολοκληρωμένη ελεγκτική περίοδο και παρουσιάστηκαν στατιστικά στοιχεία βαθμολογιών φορέων, ευρημάτων του ελέγχου ανά θεματική ενότητα και επιβολής κυρώσεων επί των ευρημάτων αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΡΕΥΝΑ

4.1 Εισαγωγή

Στα κεφάλαια που προηγήθηκαν, προσεγγίστηκε θεωρητικά το βασικό αντικείμενο της παρούσας εργασίας. Μέσω της μελέτης δημοσιευμένων άρθρων, εργασιών, βιβλίων, νομοθετικών διατάξεων, αντληθέντων τόσο από καταλόγους βιβλιοθηκών όσο και από το διαδίκτυο, αναλύθηκε η έννοια του ελέγχου και δη του δημοσιονομικού με όλα τα βασικά θέματα και γνωρίσματα που τον πλαισιώνουν. Ειδικότερα δε, παρουσιάστηκε το υφιστάμενο πλαίσιο διενέργειας δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων από τη ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών σε φορείς του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Το παρόν τέταρτο κεφάλαιο, έχει σκοπό να μας εισάγει στο εμπειρικό κομμάτι της εργασίας, δηλαδή στην πρωτογενή έρευνα που διενεργήθηκε στο πλαίσιο εξαγωγής ορισμένων βασικών συμπερασμάτων αναφορικά με τους ανωτέρω ελέγχους.

4.2 Σκοπός της Έρευνας

Η παρούσα ερευνητική εργασία έχει ως σκοπό την αξιολόγηση του υφιστάμενου συστήματος διενέργειας δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων από τη ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών. Ειδικότερα, μελετήθηκαν οι απόψεις των υπαλλήλων της ανωτέρω ελεγκτικής υπηρεσίας, δημοσιονομικών ελεγκτών, αναφορικά με τις ενδεχόμενες δυνάμεις και αδυναμίες του εφαρμοζόμενου ελεγκτικού πλαισίου, την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που αυτή διενεργεί, τα τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ελεγκτές στην εκτέλεση του ελεγκτικού τους έργου καθώς και πιθανές δράσεις που αυτοί κρίνουν σκόπιμο να αναληφθούν στο πλαίσιο βελτίωσης του παραγόμενου ελεγκτικού τους έργου.

Η εν λόγω έρευνα κρίνεται ιδιαιτέρως σημαντική και χρήσιμη, διότι το θεσμικό-νομικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια των ελέγχων, όπως αυτοί ασκούνται σήμερα από τη ΓΔΔΕ, είναι πολύ πρόσφατο, με έτος πρώτης εφαρμογής το 2013, και αποτελεί εκσυγχρονισμό και προσαρμογή των εγχώριων δημοσιονομικών ελέγχων σε διεθνή πρότυπα και πρακτικές του ελέγχου του δημόσιου τομέα. Συνεπώς, δύναται να αποτελέσει πηγή ανατροφοδότησης και άντλησης αξιολογικών στοιχείων τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον. Επιπρόσθετα, η αξία της παρούσας έρευνας ενισχύεται και από το γεγονός ότι οι πληροφορίες αντλούνται από τους άμεσα εμπλεκόμενους στις

ελεγκτικές διαδικασίες, δημοσιονομικούς ελεγκτές, οι οποίοι είναι οι πλέον κατάλληλοι, λόγω της επαγγελματικής τους ιδιότητας, να εντοπίσουν τυχόν αδυναμίες και αστοχίες του συστήματος καθώς και τομείς που χρήζουν βελτιώσεων και αναθεωρήσεων.

4.3 Μεθοδολογία της έρευνας

Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας, για τη διεξαγωγή της πρωτογενούς έρευνας έχει επιλεγεί η ποσοτική προσέγγιση με τη χρήση ειδικού δομημένου ερωτηματολογίου με ερωτήσεις κλειστού τύπου. Οι ερωτήσεις αυτές είτε είναι ονομαστικές (nominal) με τη δυνατότητα επιλογής μίας μόνο απάντησης, εκ των περισσοτέρων παρατιθέμενων επιλογών, είτε είναι με κλίμακες απόστασης (interval scales) της μορφής Likert 1-5 και 1-7, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο. Με τον τρόπο αυτό συγκεντρώνονται πληροφορίες και δεδομένα τα αποτελέσματα των οποίων μπορούν να απεικονιστούν με τη μορφή αριθμητικών στοιχείων εξασφαλίζοντας αμεροληψία, αντικειμενικότητα και αξιοπιστία, στοιχεία που αποτέλεσαν κύριο μέλημα της παρούσας έρευνας. Επίσης ένα άλλο βασικό πλεονέκτημα της ποσοτικής μεθόδου είναι η ευκολία στην εξαγωγή αποτελεσμάτων με τη χρήση στατιστικών εργαλείων. Εν προκειμένω, για τη στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα SPSS. Αρχικά, ορίστηκαν οι κατάλληλες μεταβλητές, οι οποίες εν συνεχεία παραμετροποιήθηκαν, έγινε η καταχώριση των δεδομένων στο πρόγραμμα και ακολούθησε η ανάλυση τους.

Επί του ερωτηματολογίου και ειδικότερα στο προοίμιο αυτού, παρατίθονταν πληροφορίες για το θέμα της έρευνας και το σκοπό διενέργειας της ενώ επί του διαβιβαστικού του εγγράφου επισημαίνονταν η αυστηρή τήρηση, από πλευράς του συντάκτη, τόσο της ανωνυμίας όσο και της εμπιστευτικότητας των στοιχείων που θα καταγράφονταν σ' αυτό. Πριν το διαμοιρασμό του και προκειμένου να εντοπιστούν εγκαίρως τυχόν ασάφειες, λάθη και παραλήψεις στη διατύπωση κυρίως των επιμέρους ερωτημάτων του, με κίνδυνο να σημειωθούν παρερμηνείες και παρανοήσεις, πραγματοποιήθηκε δοκιμαστική έρευνα σε μια μικρή ομάδα πέντε ατόμων του ίδιου δείγματος.

Για τη σύνταξη του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε η εφαρμογή Google Forms και σε πρώτη φάση απεστάλη στα υπηρεσιακά emails των υπαλλήλων της Γ.Δ.Δ.Ε., μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τόσο σ' αυτούς που υπηρετούν στις κεντρικές

υπηρεσίες όσο και στις περιφερειακές. Πριν από την αποστολή του, ο γράφων προέβει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαραίτητη σχετική άδεια. Σε δεύτερη φάση και προκειμένου να ενισχυθεί ο αριθμός των συμμετεχόντων υπαλλήλων και το μέγεθος του δείγματος, το ερωτηματολόγιο απεστάλη εκ νέου, μέσω εφαρμογής κοινωνικής δικτύωσης, σε υπάρχουσα ομάδα χρηστών με την επωνυμία «Δημοσιονομικοί ΔΥΕΕ & ΓΛΚ», με την επισήμανση να συμπληρωθεί μόνο από υπαλλήλους της ΓΔΔΕ.

Το σύνολο των υπαλλήλων στους οποίους απευθύνθηκε το ερωτηματολόγιο, ανέρχεται σε περίπου πεντακόσια (500) άτομα, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση τοποθέτησης τους στην ΓΔΔΕ κατά το Φεβρουάριο του 2018 (Υ.Α.2/12580/13-2-2018). Μικρές αποκλίσεις στο μέγεθος του πληθυσμού ενδέχεται να υφίστανται σήμερα από μετέπειτα μετατάξεις, αποσπάσεις, προσλήψεις, αποχωρήσεις υπαλλήλων χωρίς να αναμένεται αυτές να επηρεάσουν σημαντικά το μέγεθος του. Από το ανωτέρω σύνολο των πεντακοσίων περίπου υπαλλήλων, ελήφθησαν εκατόν τέσσερις (104) απαντήσεις, οι οποίες αντιστοιχούν περίπου στο 21% του συνόλου, ποσοστό που κρίνεται ικανοποιητικό, δοθέντος του γεγονότος ότι η έρευνα διεξήχθη από 4 Απριλίου έως 31 Μαΐου 2021 σε συνθήκες αυξημένης παροχής τηλεργασίας λόγω covid-19.

Το ερωτηματολόγιο συντάχθηκε στη βάση υπάρχοντος ερωτηματολογίου και συγκεκριμένα, της κυρίας Ελένης Χρυσίλης, απόφοιτης του ΜΠΣ «Δημόσια Οικονομική και Πολιτική» του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, στο πλαίσιο διενέργειας διπλωματικής εργασίας με θέμα: «Η Δράση και η Αποτελεσματικότητα των Ελεγκτικών Μηχανισμών των Δημοσίων Δαπανών στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2009-2014», με επιβλέπων καθηγητή τον κύριο Παπαηλία Θεόδωρο (Χρυσίλη, 2017). Ωστόσο, το εν λόγω ερωτηματολόγιο αναπροσαρμόστηκε σε αρκετά μεγάλο βαθμό προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της παρούσας έρευνας και των ερωτημάτων που τίθενται για διερεύνηση. Κάποιες ερωτήσεις παραλείφθηκαν, κάποιες νέες προστέθηκαν από τον γράφοντα και κάποιες επαναδιατυπώθηκαν ή τροποποιήθηκαν σε επιμέρους σημεία τους.

Το ερωτηματολόγιο διακρίνεται θεματικά σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρατίθενται ερωτήσεις που αφορούν στα γενικά στοιχεία των ερωτηθέντων όπως το φύλλο, ηλικία, επίπεδο σπουδών, χρόνια προϋπηρεσίας κλπ, στη δεύτερη ενότητα τίθενται ερωτήματα αναφορικά με τις πιθανές δυνάμεις και αδυναμίες του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου και την αποτελεσματικότητα των ασκούμενων ελέγχων ενώ στην

τρίτη ενότητα εξετάζονται τυχόν προβλήματα κατά τον έλεγχο και προτεινόμενες δράσεις για την βελτιστοποίηση της ποιότητας του ελεγκτικού έργου της ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών. Τέλος, πέντε (5) εκ των ερωτήσεων απευθύνονται αποκλειστικά σε υπαλλήλους, οι οποίοι έχουν εμπειρία διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων και για το λόγο αυτό υπάρχει σχετική επισήμανση κάτωθεν έκαστης τέτοιας ερώτησης.

4.4 Ερευνητικά Ερωτήματα

Με την παρούσα έρευνα, μέσω της καταγραφής και ανάλυσης των απόψεων των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών, επιχειρείται η προσέγγιση των παρακάτω ερευνητικών ερωτημάτων:

- Πώς αξιολογείται το υφιστάμενο πλαίσιο διενέργειας δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων από τη ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών, ποιες θεωρείται ότι αποτελούν τις πιθανές δυνάμεις και αδυναμίες του πλαισίου αυτού;
- Ανταποκρίνονται οι ασκούμενοι δημοσιονομικοί-διαχειριστικοί έλεγχοι της Γ.Δ.Δ.Ε. στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής;
- Ποια είναι η συμβολή των δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων της ΓΔΔΕ στον περιορισμό της διαφθοράς, στην εξοικονόμηση δημόσιων πόρων και γενικά στη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης στη διοίκηση των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα;
- Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι δημοσιονομικοί ελεγκτές της ΓΔΔΕ κατά την άσκηση του ελεγκτικού τους έργου;
- Αντιλαμβάνονται οι εκπρόσωποι (υπάλληλοι-προϊστάμενοι) των ελεγχόμενων φορέων τις θετικές προεκτάσεις του ελέγχου τόσο για τους ίδιους όσο και για τους φορείς που υπηρετούν ή διατηρούν αρνητική στάση απέναντι στον έλεγχο;
- Ποιες δράσεις πρέπει να υιοθετήσει η ΓΔΔΕ στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων που διενεργεί;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας, η οποία έλαβε χώρα με την αποστολή δομημένου ερωτηματολογίου στους υπαλλήλους, δημοσιονομικούς ελεγκτές της ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών. Στην πρώτη ενότητα του κεφαλαίου θα εξαχθούν αποτελέσματα, μέσω της χρήσης μέτρων περιγραφικής στατιστικής, καταναμημένα σε τρεις υποενότητες, σύμφωνα με τη διάθρωση των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου, ήτοι: α) αποτελέσματα που αφορούν σε γενικά και δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων, β) αποτελέσματα αναφορικά με την αξιολόγηση του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ και της αποτελεσματικότητας των διενεργούμενων από αυτήν ελέγχων και γ) τα ενδεχόμενα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δημοσιονομικοί ελεγκτές της ΓΔΔΕ κατά την διενέργεια του ελέγχου, η στάση των ελεγχόμενων απέναντι στον έλεγχο καθώς και οι προτεινόμενες δράσεις που πρέπει να αναπτύξει η ΓΔΔΕ, στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού της έργου. Τέλος, στην δεύτερη ενότητα θα παρουσιαστούν οι προκύπτουσες συσχετίσεις μεταξύ επιλεγμένων ζευγών ερωτήσεων.

5.2 Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας με μέτρα περιγραφικής στατιστικής

Στην εν λόγω ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας, όπως αυτά εξήχθησαν από το δείγμα του πληθυσμού, τόσο αναφορικά με το προφίλ των συμμετεχόντων όσο και με τις κύριες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου. Με τη χρήση πινάκων και διαγραμμάτων, θα αποτυπωθούν οι απαντήσεις των συμμετεχόντων, σε κάθε ερώτηση, εκφρασμένες σε μεγέθη σχετικών και απόλυτων συχνοτήτων.

5.2.1 Γενικά και δημογραφικά αποτελέσματα της έρευνας

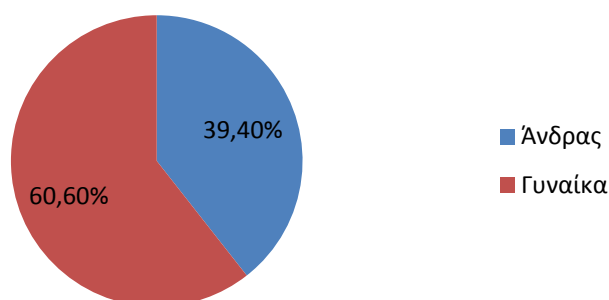
Ερώτηση 1: Φύλο

Πίνακας 5.1

Φύλλο συμμετεχόντων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Γυναίκα	63	60,6	60,6	60,6
Valid Άνδρας	41	39,4	39,4	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.1

Φύλο συμμετεχόντων

Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα καταλαμβάνουν οι γυναίκες, δημοσιονομικοί ελεγκτές της ΓΔΔΕ, με 60,60% και το υπόλοιπο 39,40% οι άνδρες. Τα ανωτέρω ποσοστά, σε απόλυτα νούμερα ισοδυναμούν σε 63 απαντήσεις γυναικών έναντι 41 ανδρών.

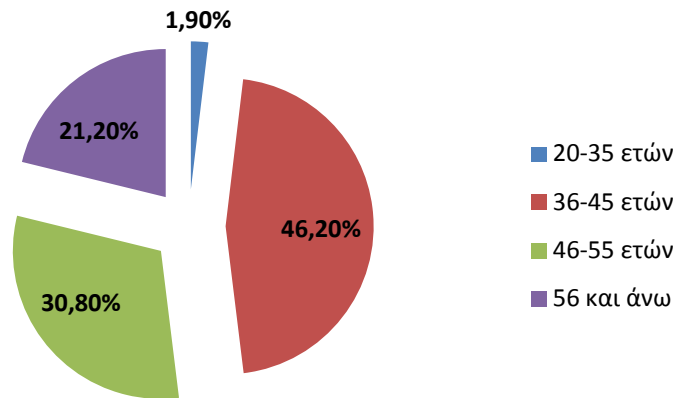
Ερώτηση 2: Ηλικία

Πίνακας 5.2

Ηλικίες συμμετεχόντων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
20 – 35 ετών	2	1,9	1,9	1,9
36 – 45 ετών	48	46,2	46,2	48,1
Valid 46 – 55 ετών	32	30,8	30,8	78,8
56 και άνω	22	21,2	21,2	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.2

Ηλικίες συμμετεχόντων

Αναφορικά με την ηλικία των συμμετεχόντων, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 5.2 και στο Διάγραμμα 5.2, μόλις το 1,9% αυτών (συχνότητα 2) ανήκει στην ηλικιακή ομάδα των 20-35 ετών. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων εντοπίζεται σε ηλικίες μεταξύ 36-45 ετών, με ποσοστό 46,2% (συχνότητα 48) και ακολουθούν οι ηλικίες 46-45 με 30,8% (συχνότητα 32). Τέλος οι συμμετέχοντες με ηλικίες 56 και άνω καταλαμβάνουν ποσοστό 21,22% του δείγματος (συχνότητα 22).

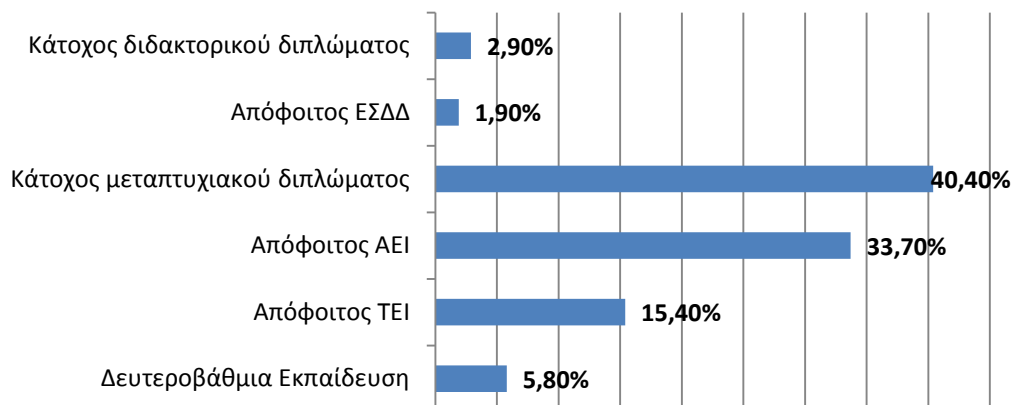
Ερώτηση 3: Επίπεδο εκπαίδευσης

Πίνακας 5.3

Επίπεδο εκπαίδευσης συμμετεχόντων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	6	5,8	5,8	5,8
Κάτοχος Πτυχίου ΤΕΙ	16	15,4	15,4	21,2
Κάτοχος Πτυχίου ΑΕΙ	35	33,7	33,7	54,8
Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος	42	40,4	40,4	95,2
Απόφοιτος Σχολής Δημόσιας Διοίκησης	2	1,9	1,9	97,1
Κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος	3	2,9	2,9	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.3

Επίπεδο εκπαίδευσης συμμετεχόντων

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι Κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος με ποσοστό 40,4% αποτελούν την πλειοψηφία του δείγματος. Ακολουθούν οι Απόφοιτοι ΑΕΙ με ποσοστό 33,7%, οι Κάτοχοι πτυχίου ΤΕΙ με 15,4%, οι Απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με 5,8%, οι Κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος με 2,9% και τέλος οι Απόφοιτοι της ΕΣΔΔ με ποσοστό μόλις 1,9%.(συχνότητες 42, 35, 16, 6, 3 & 2 αντίστοιχα).

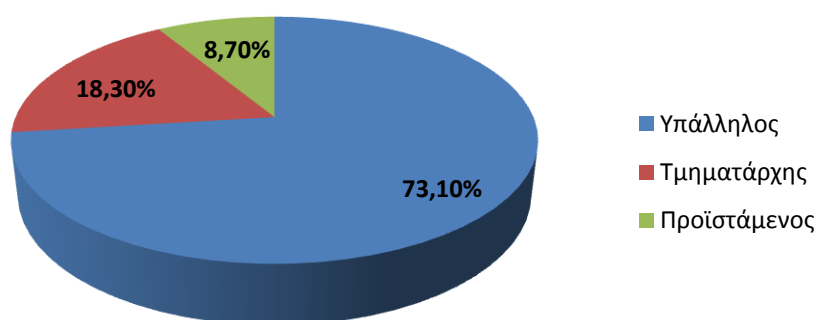
Ερώτηση 4: Κύρια απασχόληση

Πίνακας 5.4

Κύρια απασχόληση συμμετεχόντων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Υπάλληλος	76	73,1	73,1
	Τμηματάρχης	19	18,3	91,3
	Προιστάμενος	9	8,7	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.4

Κόρια απασχόληση συμμετεχόντων

Η συντριπτική πλειοψηφία του δείγματος, είναι υπάλληλοι-δημοσιονομικοί ελεγκτές της ΓΔΔΕ με ποσοστό 73,1% (συχνότητα 76). Το 18,3% (συχνότητα 19) κατέχουν θέση τμηματάρχη ενώ μόλις το 8,7% (συχνότητα 9) εκτελούν χρέη προϊσταμένου σε επίπεδο διεύθυνσης.

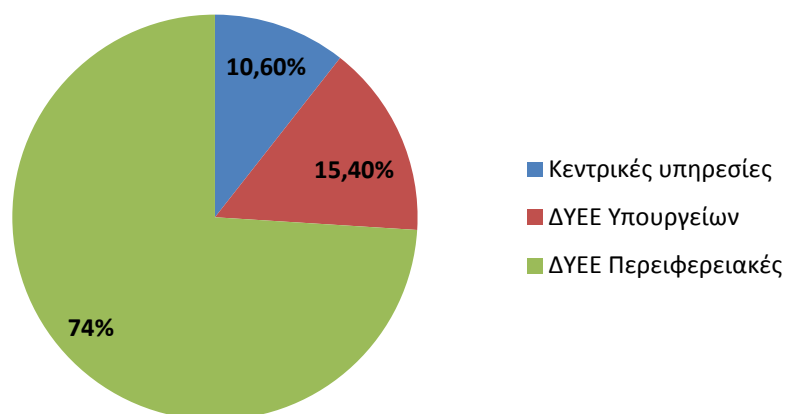
Ερώτηση 5: Υπηρεσία απασχόλησης

Πίνακας 5.5

Υπηρεσία απασχόλησης συμμετεχόντων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Δ.Υ.Ε..Ε. τέως Νομαρχίας	77	74,0	74,0	74,0
Δ.Υ.Ε..Ε. τέως Υπουργείων	16	15,4	15,4	89,4
Valid Κεντρική Επιτελική Υπηρεσία της Γ.Δ.Δ.Ε	11	10,6	10,6	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.5

Υπηρεσία απασχόλησης συμμετεχόντων

Σε σχέση με την υπηρεσία απασχόλησης, διαπιστώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος απαρτίζεται από συμμετέχοντες που υπηρετούν στις περιφερειακές ΔΥΕΕ με ποσοστό 74% (συχνότητα 77), έπονται αυτοί που ανήκουν οργανικά στις ΔΥΕΕ Υπουργείων με ποσοστό 15,4% (συχνότητα 16) ενώ τέλος οι υπηρετούντες στις κεντρικές υπηρεσίες της ΓΔΔΕ κατέχουν το 10,6% (συχνότητα 11) του δείγματος.

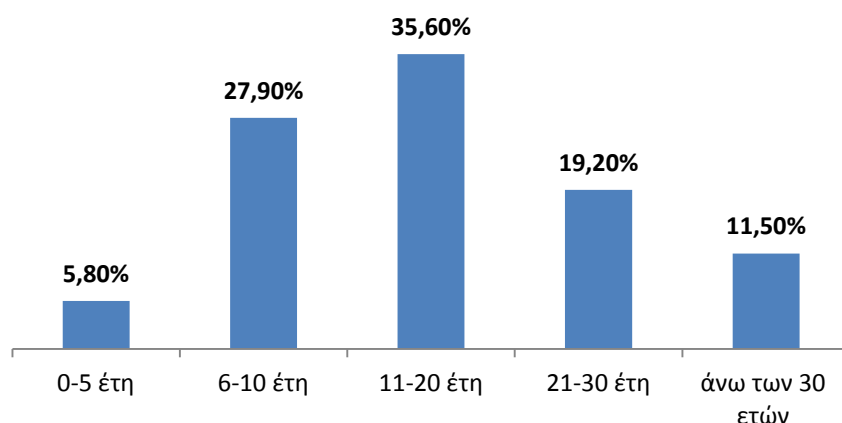
Ερώτηση 6: Έτη προϋπηρεσίας

Πίνακας 5.6

Έτη προϋπηρεσίας συμμετεχόντων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
0-5 ετη	6	5,8	5,8	5,8
6-10 έτη	29	27,9	27,9	33,7
11-20 έτη	37	35,6	35,6	69,2
21-30 έτη	20	19,2	19,2	88,5
πάνω από 30 έτη	12	11,5	11,5	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.6

Έτη προϋπηρεσίας συμμετεχόντων

Από το Διάγραμμα 5.6 και τον Πίνακα 5.6, είναι εμφανές ότι υπάρχει σχετικά μεγάλη διασπορά των συμμετεχόντων σε σχέση με τα έτη προϋπηρεσίας τους. Το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχουν οι υπάλληλοι με προϋπηρεσία μεταξύ 11-20 ετών, 35,6% του δείγματος (συχνότητα 37), αμέσως μετά ακολουθούν οι έχοντες προϋπηρεσία 6 έως 10 έτη με ποσοστό 27,9% (συχνότητα 29) και οι μεταξύ 21 και 30 ετών με ποσοστό 19,2% (συχνότητα 20). Τα μικρότερο ποσοστό συμμετεχόντων, καταλαμβάνουν οι υπάλληλοι με έτη προϋπηρεσίας που ανήκουν στις ακραίες τιμές των απαντήσεων. Συγκεκριμένα, μόλις το 5,8% (συχνότητα 6) του δείγματος έχει προϋπηρεσία μικρότερη και ίση των 5 ετών ενώ το 11,5% αυτού (συχνότητα 12) έχει προϋπηρεσία άνω των 30 ετών.

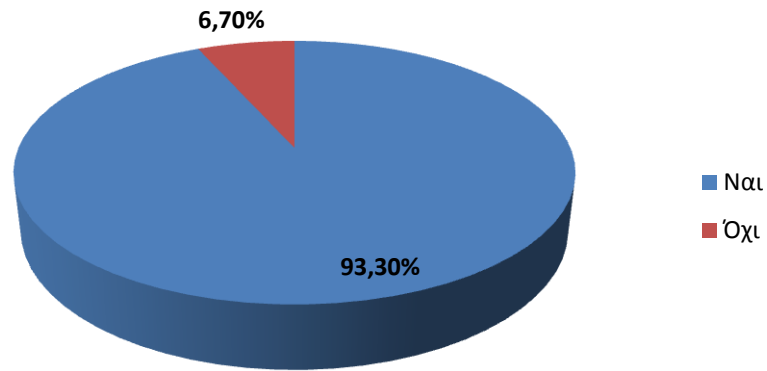
Ερώτηση 7: Έχετε συμμετάσχει, ως μέλος ελεγκτικής ομάδας, σε διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου;

Πίνακας 5.7

Συμμετοχή στη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	97	93,3	93,3	93,3
Valid Όχι	7	6,7	6,7	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.7

Συμμετοχή στη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου

Όπως γίνεται αντιληπτό από το παραπάνω διάγραμμα, η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων, με ποσοστό 93,3% (συχνότητα 97), έχει συμμετάσχει ως μέλος στη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου της ΓΔΔΕ και μόνο το 6,7% (συχνότητα 7) δεν έχει τη σχετική εμπειρία.

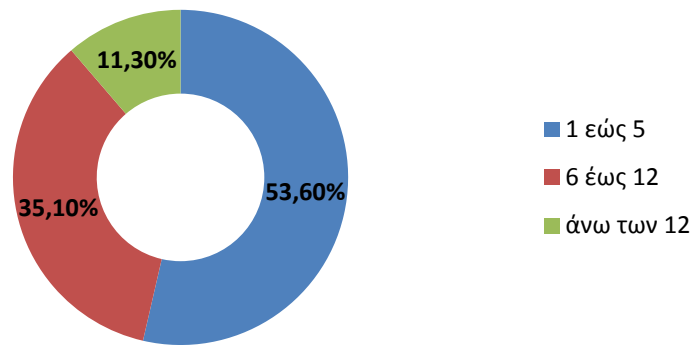
Ερώτηση 8: Εάν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει;

Πίνακας 5.8

Αριθμός διενεργούμενων ελέγχων συμμετεχόντων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1-5	52	53,6	53,6	53,6
6-12	34	35,1	35,1	88,7
άνω των 12	11	11,3	11,3	100,0
Total	97	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.8

Αριθμός διενεργούμενων ελέγχων συμμετεχόντων

Η παρούσα ερώτηση τελεί σε συνάρτηση με την προηγούμενη, καθώς καλούνται να απαντήσουν μόνο όσοι είχαν απαντήσει θετικά στην ερώτηση 7. Ωστόσο, προέκυψαν 98 απαντήσεις έναντι των 97 προβλεπόμενων. Για την επίλυση του εν λόγω ζητήματος και προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος να ληφθεί υπόψη στα αποτελέσματα, απάντηση συμμετέχοντος που δεν πληροί τα κριτήρια της ερώτησης, έγινε χρήση φίλτρου στο SPSS και η μη προβλεπόμενη απάντηση εξαιρέθηκε. Συνεπώς, οι έγκυρες απαντήσεις διαμόρφωσαν τα εξής ποσοστά: 53,6% (συχνότητα 52) των συμμετεχόντων, που αποτελούν και την πλειοψηφία, απάντησαν ότι συμμετείχαν ως μέλη στη διενέργεια 1 έως 5 ελέγχων, 35,1% (συχνότητα 34) ότι συμμετείχαν σε 6 έως 12 και τέλος 11,3% (συχνότητα 11) σε άνω των 12 ελέγχων.

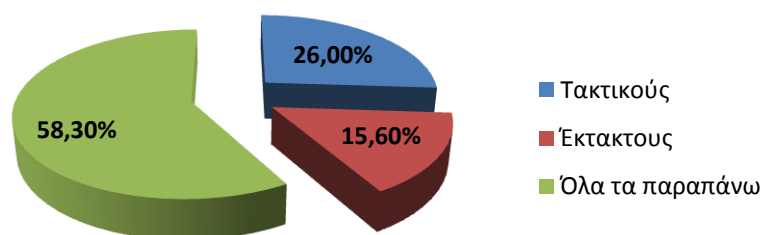
Ερώτηση 9: Εάν ναι, σε ποια από τα παρακάτω είδη διαχειριστικών ελέγχων έχετε συμμετάσχει;

Πίνακας 5.9

Είδος διενεργούμενων ελέγχων συμμετεχόντων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Τακτικούς	25	25,8	26,0
	Έκτακτους	15	15,5	41,7
	Όλα τα παραπάνω	56	57,7	100,0
	Total	96	99,0	100,0
Missing	System	1	1,0	
Total		97	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.9

Είδος διενεργούμενων ελέγχων συμμετεχόντων

Ομοίως με την προηγούμενη ερώτηση και η παρούσα τελεί σε συνάρτηση με την ερώτηση 7 και συνεπώς το σύνολο των αναμενόμενων απαντήσεων ανέρχεται σε ενενήντα επτά (97). Όμως οι ληφθείσες απαντήσεις είναι 98, ωστόσο παρατηρήθηκε ότι μια εξ' αυτών δεν πληρούσε τον τεθέντα περιορισμό και με τη χρήση των φίλτρων στο SPSS, εξαιρέθηκε ενώ ένας συμμετέχων που όφειλε να απαντήσει, δεν απάντησε. Ως εκ τούτου, οι έγκυρες απαντήσεις του δείγματος στην ερώτηση αυτή ανήλθαν σε 96.

Σε σχέση με τον αριθμό συμμετοχών σε διενεργούμενους ελέγχους, η πλειοψηφία του δείγματος με ποσοστό 58,3% (συχνότητα 56) έχει επιλέξει την απάντηση «όλα τα παραπάνω», δηλαδή πως έχει συμμετάσχει και σε τακτικούς και σε έκτακτους ελέγχους. Ακολουθεί η απάντηση σε «τακτικούς» ελέγχους με ποσοστό 26,00% (συχνότητα 25) και τέλος η απάντηση σε «έκτακτους» με ποσοστό 15,00% (συχνότητα 15).

5.2.2 Δυνάμεις-Αδυναμίες Ελεγκτικού Πλαισίου & Αποτελεσματικότητα

Διαχειριστικών Ελέγχων

Ερώτηση 10: Παρακαλούμε, σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας της με της ακόλουθες προτάσεις, οι οποίες εκφράζουν τα ενδεχόμενα πλεονεκτήματα του υφιστάμενου πλαισίου διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων, βάζοντας X στο αντίστοιχο τετράγωνο.

Με την παρούσα ερώτηση τέθηκαν προς αξιολόγηση, από της υπαλλήλους της ΓΔΔΕ, τα κάτωθι ενδεχόμενα πλεονεκτήματα του υφιστάμενου πλαισίου διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων της ΓΔΔΕ:

1. Συμβολή στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος και στην εξοικονόμηση δημόσιων πόρων

2. Μεταφορά τεχνογνωσίας προς τους ελεγχόμενους φορείς για την ορθή διαχείριση του π/υ τους
3. Διενέργεια στοχευμένων επιτόπιων ελέγχων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος, με βάση το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου της ΓΔΔΕ
4. Η επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων στους ελεγχόμενους φορείς και οι καταλογισμοί, περιορίζουν τα φαινόμενα κακοδιαχείρισης και διαφθοράς στη δημοσιονομική διαχείριση
5. Ο έλεγχος λειτουργεί αποτρεπτικά και αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την επανάληψη παρόμοιων παρατυπιών/παραβάσεων
6. Η εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών ελέγχου, μέσω του Κανονισμού Ελέγχων, συμβάλει στην ποιότητα του ελεγκτικού έργου
7. Η ύπαρξη μηχανισμού παρακολούθησης-συμμόρφωσης στις συστάσεις του ελέγχου, οδηγεί σε πιο άμεση προσαρμογή του ελεγχόμενου φορέα στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο
8. Τα ευρήματα του ελέγχου αποτελούν εργαλείο ενίσχυσης της λογοδοσίας και της διαφάνειας στη δημόσια διαχείριση
9. Υψηλό επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ

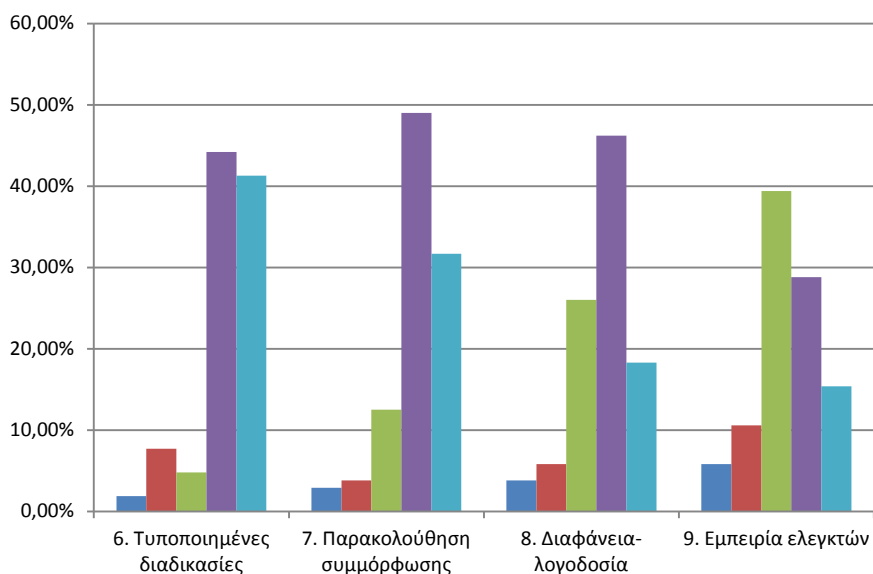
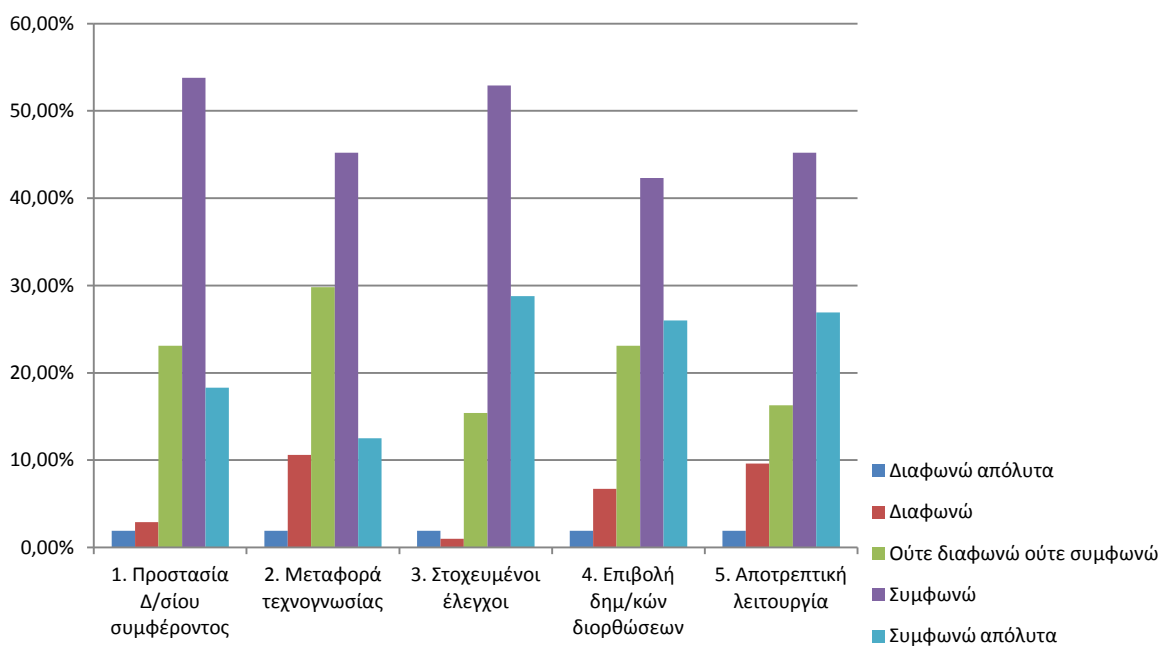
Πίνακας 5.10

Πλεονεκτήματα ελεγκτικού πλαισίου

1. Προστασία δημοσίου συμφέροντος		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	διαφωνώ απόλυτα	2	1,9	1,9	1,9
	Διαφωνώ	3	2,9	2,9	4,8
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	24	23,1	23,1	27,9
Valid	συμφωνώ	56	53,8	53,8	81,7
	συμφωνώ απόλυτα	19	18,3	18,3	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
2. Μεταφορά Τεχνογνωσίας					
	διαφωνώ απόλυτα	2	1,9	1,9	1,9
	διαφωνώ	11	10,6	10,6	12,5
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	31	29,8	29,8	42,3
Valid	συμφωνώ	47	45,2	45,2	87,5
	συμφωνώ απόλυτα	13	12,5	12,5	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
3. Στοχευμένοι έλεγχοι					
	διαφωνώ απόλυτα	2	1,9	1,9	1,9
	διαφωνώ	1	1,0	1,0	2,9
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	16	15,4	15,4	18,3
Valid	συμφωνώ	55	52,9	52,9	71,2
	συμφωνώ απόλυτα	30	28,8	28,8	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
4. Επιβολή Δημ/κώ Διορθώσεων					
	διαφωνώ απόλυτα	2	1,9	1,9	1,9
	διαφωνώ	7	6,7	6,7	8,7
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	24	23,1	23,1	31,7
Valid	συμφωνώ	44	42,3	42,3	74,0
	συμφωνώ απόλυτα	27	26,0	26,0	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
5. Αποτρεπτική λειτουργία					
	διαφωνώ απόλυτα	2	1,9	1,9	1,9
	διαφωνώ	10	9,6	9,6	11,5
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	17	16,3	16,3	27,9
Valid	συμφωνώ	47	45,2	45,2	73,1
	συμφωνώ απόλυτα	28	26,9	26,9	100,0
	Total	104	100,0	100,0	

6. Τυποποιημένες διαδικασίες		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	διαφωνώ απόλυτα	2	1,9	1,9	1,9
	διαφωνώ	8	7,7	7,7	9,6
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	5	4,8	4,8	14,4
Valid	συμφωνώ	46	44,2	44,2	58,7
	συμφωνώ απόλυτα	43	41,3	41,3	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
7. Παρακολούθησης συμμόρφωσης					
	διαφωνώ απόλυτα	3	2,9	2,9	2,9
	διαφωνώ	4	3,8	3,8	6,7
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	13	12,5	12,5	19,2
Valid	συμφωνώ	51	49,0	49,0	68,3
	συμφωνώ απόλυτα	33	31,7	31,7	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
8. Διαφάνεια-Λογοδοσία					
	διαφωνώ απόλυτα	4	3,8	3,8	3,8
	διαφωνώ	6	5,8	5,8	9,6
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	27	26,0	26,0	35,6
Valid	συμφωνώ	48	46,2	46,2	81,7
	συμφωνώ απόλυτα	19	18,3	18,3	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
9. Εμπειρία ελεγκτών					
	διαφωνώ απόλυτα	6	5,8	5,8	5,8
	διαφωνώ	11	10,6	10,6	16,3
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	41	39,4	39,4	55,8
Valid	συμφωνώ	30	28,8	28,8	84,6
	συμφωνώ απόλυτα	16	15,4	15,4	100,0
	Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.10

Πλεονεκτήματα ελεγκτικού πλαισίου

Όπως παρατηρείται στο παραπάνω διάγραμμα, το σύνολο των τεθέντων, μέσω του ερωτηματολογίου, προτεινόμενων πλεονεκτημάτων του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ, κρίνεται θετικά, με εξαίρεση το υπ. αριθμ. 9 που αφορά στο «Υψηλό επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ». Η αποδοχή ή μη των εν λόγω πλεονεκτημάτων προσδιορίζεται από το ποσοστιαίο ύψος των θετικών απαντήσεων, σύμφωνα με την τεθείσα κλίμακα ταξινόμησης, οι οποίες

αποτελούν το άθροισμα των θετικών απαντήσεων «Συμφωνώ» και «Συμφωνώ απόλυτα». Επιπλέον, βάσει αυτού του αθροίσματος, των θετικών απαντήσεων, προκύπτει και ο πίνακας κατάταξης των πλεονεκτημάτων αυτών, όπως αυτός παρατίθεται στη συνέχεια:

Πίνακας 5.11

Κατάταξη πλεονεκτημάτων του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ

Σειρά	Περιγραφή	% Συμφωνώ (συχνότητα)	% Συμφωνώ απόλυτα (συχνότητα)	Άθροισμα θετικών απαντήσεων	Αποδοχή
1	6. Η εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών ελέγχου, μέσω του Κανονισμού Ελέγχων, συμβάλει στην ποιότητα του ελεγκτικού έργου	44,2 (46)	41,4 (43)	85,6 (89)	ΝΑΙ
2	3. Διενέργεια στοχευμένων επιτόπιων ελέγχων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος, με βάση το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου της ΓΔΔΕ	52,9 (55)	28,8 (30)	81,7 (85)	ΝΑΙ
3	7. Η ύπαρξη μηχανισμού παρακολούθησης-συμμόρφωσης στις συστάσεις του ελέγχου, οδηγεί σε πιο άμεση προσαρμογή του ελεγχόμενου φορέα στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο	49 (51)	31,7 (33)	80,7 (84)	ΝΑΙ
4	1. Συμβολή στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος και στην εξοικονόμηση δημόσιων πόρων	53,8 (56)	18,3 (19)	72,1 (75)	ΝΑΙ
5	5. Ο έλεγχος λειτουργεί αποτρεπτικά και αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την επανάληψη παρόμοιων παρατυπιών/παραβάσεων	45,2 (47)	26,9 (28)	72,1 (75)	ΝΑΙ
6	4. Η επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων στους ελεγχόμενους φορείς και οι καταλογισμοί, περιορίζουν τα φαινόμενα	42,3 (44)	26 (27)	68,3 (71)	ΝΑΙ

	κακοδιαχείρισης και διαφθοράς στη δημοσιονομική διαχείριση				
7	8. Τα ευρήματα του ελέγχου αποτελούν εργαλείο ενίσχυσης της λογοδοσίας και της διαφάνειας στη δημόσια διαχείριση	46,2 (48)	18,2 (19)	64,4 (67)	ΝΑΙ
8	2. Μεταφορά τεχνογνωσίας προς τους ελεγχόμενους φορείς για την ορθή διαχείριση του π/υ τους	45,2 (47)	12,5 (13)	57,7 (60)	ΝΑΙ
9	9. Υψηλό επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ	28,8 (30)	15,4 (16)	44,2 (46)	ΟΧΙ

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Όπως γίνεται αντιληπτό τόσο από το Διάγραμμα 5.10 όσο και από τον Πίνακα 5.11, οι συμμετέχοντες έκριναν ότι το σημαντικότερο πλεονέκτημα του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών είναι το γεγονός πως αυτή εφαρμόζει, μέσω της θέσπισης «Κανονισμού διενέργειας Ελέγχων», τυποποιημένες ελεγκτικές εργασίες, οι οποίες διασφαλίζουν την ποιότητα και ομοιογένεια του ελεγκτικού της έργου.

Τα επόμενα στη σειρά σημαντικότερα πλεονεκτήματα, με ποσοστό συμφωνίας άνω του 80%, είναι η διενέργεια στοχευμένων επιτόπιων ελέγχων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος, με βάση το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου της ΓΔΔΕ και η ύπαρξη μηχανισμού παρακολούθησης-συμμόρφωσης στις συστάσεις του ελέγχου, που οδηγεί σε πιο άμεση προσαρμογή του ελεγχόμενου φορέα στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο.

Μεταξύ των πλεονεκτημάτων 1 και 5, σημειώθηκε ισοβαθμία στο σύνολο των θετικών απαντήσεων (72,1% με συχνότητα 75) και για την κατάταξη τους λήφθηκε υπόψη το ποσοστιαίο άθροισμα των απαντήσεων, που δηλώνουν ρητώς αρνητική θέση («Διαφωνώ απόλυτα» και «Διαφωνώ»). Κατά συνέπεια το πλεονέκτημα 1 κατατάχθηκε πάνω από το 5, διότι είχε μικρότερο άθροισμα ξεκάθαρα αρνητικών απαντήσεων 4,8% (συχνότητα 5) έναντι του 11,5% (συχνότητα 12) του πλεονεκτήματος 5 (για την υπόλοιπη κατάταξη βλέπε πίνακα 5.11).

Τέλος, το ενδεχόμενο πλεονέκτημα υπ. αριθμ. 9, «Υψηλό επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ», απορρίπτεται διότι μόνο το 44,2% των ερωτηθέντων (συχνότητα 46) εκφράστηκε θετικά ενώ το υπόλοιπο 55,8% (συχνότητα 58) είτε εκφράστηκε αρνητικά επιλέγοντας «Διαφωνώ απόλυτα» και

«Διαφωνώ» με ποσοστά 5,8% και 10,6%, αντίστοιχα, είτε δεν πήρε θέση επιλέγοντας «Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ» με ποσοστό 39,4%.

Ερώτηση 11: Παρακαλούμε, σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας της με της ακόλουθες προτάσεις, οι οποίες εκφράζουν πιθανές αδυναμίες του υφιστάμενου πλαισίου διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων, βάζοντας X στο αντίστοιχο τετράγωνο.

Με την παρούσα ερώτηση τέθηκαν προς αξιολόγηση, από της υπαλλήλους της ΓΔΔΕ, οι κάτωθι ενδεχόμενες αδυναμίες του υφιστάμενου πλαισίου διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων της ΓΔΔΕ:

1. Δαιδαλώδες νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ελεγχόμενων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα
2. Περιορισμένη στρατηγική διαχείρισης ανθρώπινων πόρων της ΓΔΔΕ
3. Δυσκολία ανταπόκρισης της υπάρχουσας διάρθρωσης των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ της απαιτήσεις του ελέγχου
4. Ελλιπής συνεργασία με τους εγχώριους και διεθνείς ελεγκτικούς μηχανισμούς
5. Χαμηλός βαθμός συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων
6. Έλλειψη κατάλληλου εξοπλισμού και υποδομών
7. Υποστελέχωση υπηρεσιών της ΓΔΔΕ
8. Η γεωγραφική διασπορά των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ
9. Η ηλικιακή διάρθρωση των υπαλλήλων-δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ
10. Αυστηρά χρονικά περιθώρια κατά τη διενέργεια του ελέγχου
11. Αυστηρές ελεγκτικές διαδικασίες που περιορίζουν την κρίση του ελεγκτή

Πίνακας 5.12

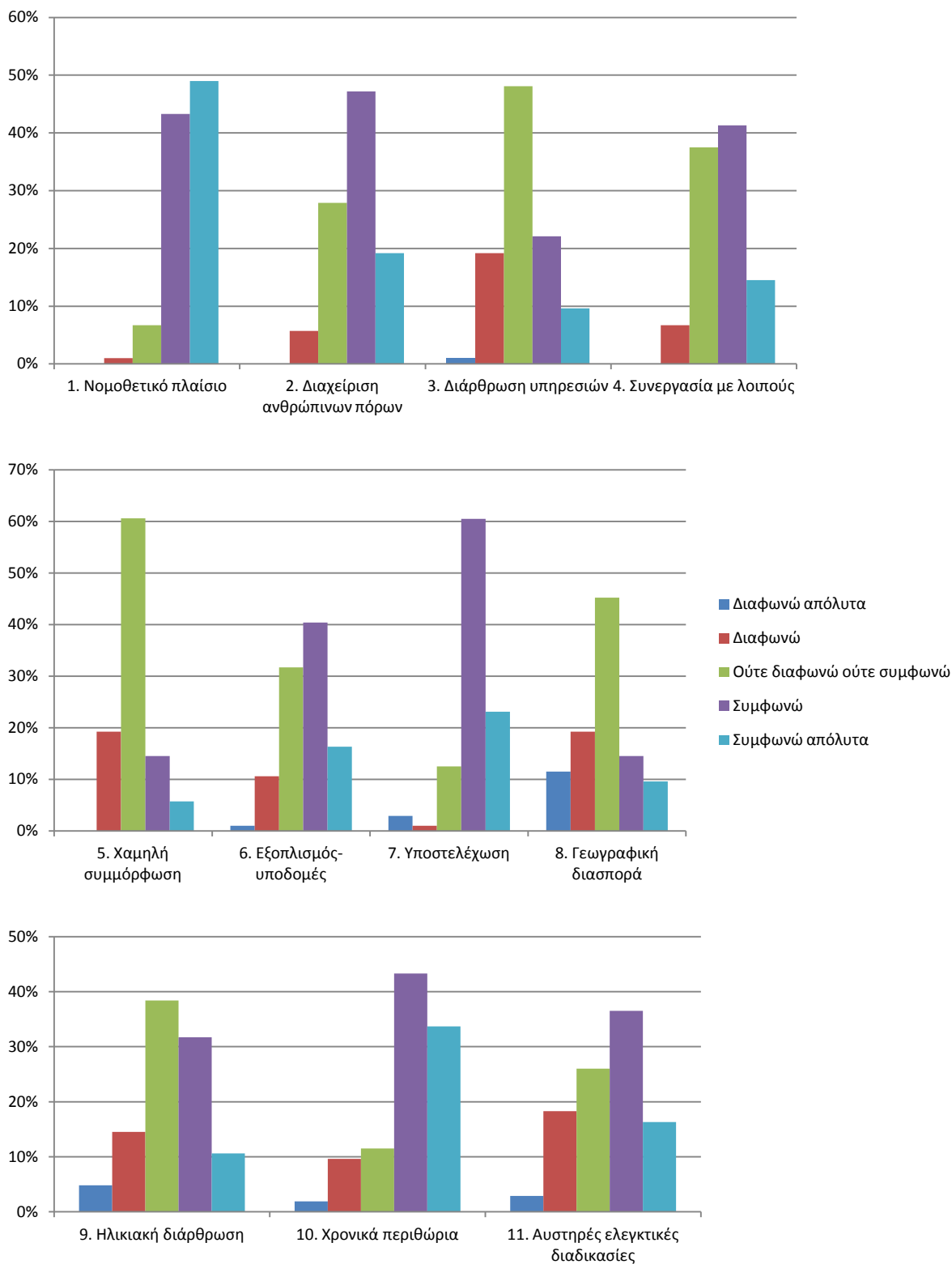
Αδυναμίες ελεγκτικού πλαισίου

1. Νομοθετικό πλαίσιο	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
διαφωνώ	1	1,0	1,0	1,0
ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	7	6,7	6,7	7,7
Valid συμφωνώ	45	43,3	43,3	51,0
συμφωνώ απόλυτα	51	49,0	49,0	100,0
Total	104	100,0	100,0	

2. Διαχείριση ανθρώπινων πόρων		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	διαφωνώ	6	5,8	5,8	5,8
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	29	27,9	27,9	33,7
	συμφωνώ	49	47,1	47,1	80,8
	συμφωνώ απόλυτα	20	19,2	19,2	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
3. Διάρθρωση υπηρεσιών					
Valid	διαφωνώ απόλυτα	1	1,0	1,0	1,0
	διαφωνώ	20	19,2	19,2	20,2
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	50	48,1	48,1	68,3
	συμφωνώ	23	22,1	22,1	90,4
	συμφωνώ απόλυτα	10	9,6	9,6	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
4. Συνεργασία με λοιπούς					
Valid	διαφωνώ	7	6,7	6,7	6,7
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	39	37,5	37,5	44,2
	συμφωνώ	43	41,3	41,3	85,6
	συμφωνώ απόλυτα	15	14,4	14,4	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
5. Χαμηλή συμμόρφωση					
Valid	διαφωνώ	20	19,2	19,2	19,2
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	63	60,6	60,6	79,8
	συμφωνώ	15	14,4	14,4	94,2
	συμφωνώ απόλυτα	6	5,8	5,8	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
6. Εξοπλισμός-Υποδομές					
Valid	διαφωνώ απόλυτα	1	1,0	1,0	1,0
	διαφωνώ	11	10,6	10,6	11,5
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	33	31,7	31,7	43,3
	συμφωνώ	42	40,4	40,4	83,7
	συμφωνώ απόλυτα	17	16,3	16,3	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
7. Υποστελέχωση					
Valid	διαφωνώ απόλυτα	3	2,9	2,9	2,9
	διαφωνώ	1	1,0	1,0	3,8
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	13	12,5	12,5	16,3

	συμφωνώ	63	60,6	60,6	76,9
	συμφωνώ απόλυτα	24	23,1	23,1	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
	8. Γεωγραφική διασπορά	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	διαφωνώ απόλυτα	12	11,5	11,5	11,5
	διαφωνώ	20	19,2	19,2	30,8
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	47	45,2	45,2	76,0
Valid	συμφωνώ	15	14,4	14,4	90,4
	συμφωνώ απόλυτα	10	9,6	9,6	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
	9. Ηλικιακή διάρθρωση				
	διαφωνώ απόλυτα	5	4,8	4,8	4,8
	διαφωνώ	15	14,4	14,4	19,2
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	40	38,5	38,5	57,7
Valid	συμφωνώ	33	31,7	31,7	89,4
	συμφωνώ απόλυτα	11	10,6	10,6	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
	10. Χρονικά περιθώρια				
	διαφωνώ απόλυτα	2	1,9	1,9	1,9
	διαφωνώ	10	9,6	9,6	11,5
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	12	11,5	11,5	23,1
Valid	συμφωνώ	45	43,3	43,3	66,3
	συμφωνώ απόλυτα	35	33,7	33,7	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
	11. Αυστηρές ελεγκτικές διαδικασίες				
	διαφωνώ απόλυτα	3	2,9	2,9	2,9
	διαφωνώ	19	18,3	18,3	21,2
	ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	27	26,0	26,0	47,1
Valid	συμφωνώ	38	36,5	36,5	83,7
	συμφωνώ απόλυτα	17	16,3	16,3	100,0
	Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.11

Αδυναμίες ελεγκτικού πλαισίου

Όπως παρατηρείται στο παραπάνω διάγραμμα, από το σύνολο των τεθουσών, μέσω του ερωτηματολογίου, προτεινόμενων αδυναμιών του υφιστάμενου ελεγκτικού

πλαίσιου της ΓΔΔΕ, οι πλειονότητα αυτών γίνονται αποδεκτές και ορισμένες απορρίπτονται. Ομοίως με την ερώτηση 10, η αποδοχή ή μη των εν λόγω ενδεχόμενων αδυναμιών προσδιορίζεται από το ποσοστιαίο ύψος των θετικών απαντήσεων, σύμφωνα με την τεθείσα κλίμακα ταξινόμησης, οι οποίες αποτελούν το άθροισμα των θετικών απαντήσεων «Συμφωνώ» και «Συμφωνώ απόλυτα». Επιπλέον, βάσει αυτού του αθροίσματος, των θετικών απαντήσεων, προκύπτει και ο πίνακας κατάταξης των αδυναμιών αυτών, όπως αυτός παρατίθεται στη συνέχεια:

Πίνακας 5.13

Κατάταξη αδυναμιών του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ

Σειρά	Περιγραφή	% Συμφωνώ (συχνότητα)	% Συμφωνώ απόλυτα (συχνότητα)	Άθροισμα θετικών απαντήσεων	Αποδοχή
1	1. Δαιδαλώδες νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ελεγχόμενων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα	43,3 (45)	49 (51)	92,3 (96)	ΝΑΙ
2	7. Υποστελέχωση υπηρεσιών της ΓΔΔΕ	60,5 (63)	23,1 (24)	83,6 (87)	ΝΑΙ
3	10. Αυστηρά χρονικά περιθώρια κατά τη διενέργεια του ελέγχου	43,3 (45)	33,7 (35)	77 (80)	ΝΑΙ
4	2. Περιορισμένη στρατηγική διαχείρισης ανθρώπινων πόρων της ΓΔΔΕ	47,2 (49)	19,2 (20)	66,4 (69)	ΝΑΙ
5	6. Έλλειψη κατάλληλου εξοπλισμού και υποδομών	40,4 (42)	16,3 (17)	56,7 (59)	ΝΑΙ
6	4. Ελλιπής συνεργασία με τους εγχώριους και διεθνείς ελεγκτικούς μηχανισμούς	41,3 (43)	14,5 (15)	55,8 (58)	ΝΑΙ
7	11. Αυστηρά καθορισμένες διαδικασίες ελέγχου που περιορίζουν την κρίση του ελεγκτή	36,5 (38)	16,3 (17)	52,8 (55)	ΝΑΙ
8	9. Η ηλικιακή διάρθρωση των υπαλλήλων-δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ	31,7 (33)	10,6 (11)	42,3 (44)	ΟΧΙ
9	3. Δυσκολία ανταπόκρισης της	22,1 (23)	9,6 (10)	31,7 (33)	ΟΧΙ

	υπάρχουσας διάρθρωσης των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ της απαιτήσεις του ελέγχου				
10	8. Η γεωγραφική διασπορά των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ	14,5 (15)	9,6 (10)	24,10 (25)	ΟΧΙ
11	5. Χαμηλός βαθμός συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων	14,5 (15)	5,7 (6)	20,2 (21)	ΟΧΙ

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Από τα στοιχεία του Πίνακα 5.13, είναι εμφανές ότι οι συμμετέχοντες στην έρευνα έκριναν με συντριπτικό ποσοστό συμφωνίας 92,3% (άθροισμα: Συμφωνώ και Συμφωνώ απόλυτα), το οποίο αντιστοιχεί σε ενενήντα έξι (96) απαντήσεις εκ του συνόλου των εκατόν τεσσάρων (104), ως σοβαρότερο μειονέκτημα-αδυναμία του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ, το «Δαιδαλώδες νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ελεγχόμενων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα». Αμέσως μετά ακολουθεί με διαφορά και αθροιστικό ποσοστό συμφωνίας 83,6% (συχνότητα 87) η «Υποστελέχωση υπηρεσιών της ΓΔΔΕ» και με 77% (συχνότητα 80) τα «Αυστηρά χρονικά περιθώρια κατά τη διενέργεια του ελέγχου» (για την υπόλοιπη σειρά κατάταξης, βλέπε Πίνακα 5.13).

Περαιτέρω, από τις έντεκα (11) συνολικά ενδεχόμενες αδυναμίες που παρατέθηκαν στο υποβληθέν ερωτηματολόγιο της παρούσας έρευνας, επτά (7) αξιολογήθηκαν με «Σύμφωνη» και «Απόλυτα σύμφωνη» γνώμη, καταγράφοντας ποσοστό άνω του 50%, και γίνονται αποδεκτές, ενώ τέσσερις εξ' αυτών απορρίπτονται διότι δεν συγκέντρωσαν το πλειοψηφικό ποσοστό σύμφωνης γνώμης. Συνεπώς, δεν προκύπτει να αποτελούν αδυναμίες του ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ, κατά σειρά αντίστροφης κατάταξης σε σχέση με τις σύμφωνες γνώμες που έλαβαν, κατά την άποψη των συμμετεχόντων, ο χαμηλός βαθμός συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων, η γεωγραφική διασπορά των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ, η δυσκολία ανταπόκρισης της υπάρχουσας διάρθρωσης των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ στις απαιτήσεις του ελέγχου και η ηλικιακή διάρθρωση των υπαλλήλων-δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ. Ωστόσο, στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι στο αποτέλεσμα αυτό συνέβαλαν λιγότερο οι απαντήσεις με έκφραση γνώμης «Διαφωνώ απόλυτα» και «Διαφωνώ» και περισσότερο οι απαντήσεις «Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ», αφού η τελευταία αυτή επιλογή απάντησης

καταγράφηκε με ποσοστά 60,6%, 45,2%, 48,1% και 38,4% στις παραπάνω ενδεχόμενες αδυναμίες, αντίστοιχα.

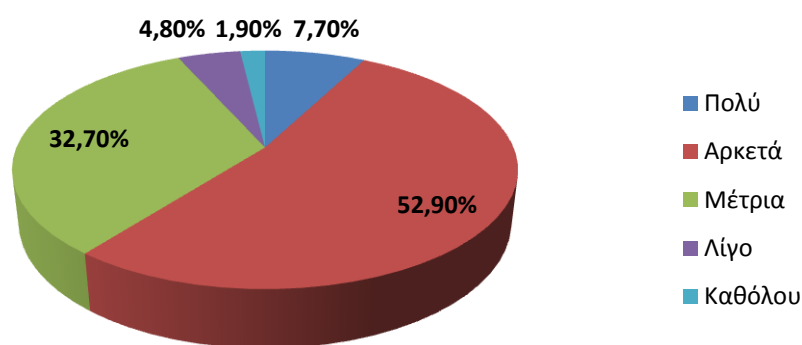
Ερώτηση 12: Παρακαλούμε αξιολογείστε κατά πόσο οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, της διενεργούνται από τη ΓΔΔΕ, ανταποκρίνονται της απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής;

Πίνακας 5.14

Η ανταπόκριση των ελέγχων της ΓΔΔΕ στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	2	1,9	1,9	1,9
Λίγο	5	4,8	4,8	6,7
Μέτρια	34	32,7	32,7	39,4
Αρκετά	55	52,9	52,9	92,3
Πολύ	8	7,7	7,7	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.12

Η ανταπόκριση των ελέγχων της ΓΔΔΕ στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής

Στην ερώτηση αυτή, η πλειονότητα των συμμετεχόντων με ποσοστό 52,9% (συχνότητα 55) έκριναν ως αρκετά ικανοποιητική την ανταπόκριση των διενεργούμενων ελέγχων της ΓΔΔΕ, στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής. Δεύτερη σε ποσοστό καταγράφεται η απάντηση «Μέτρια» με 32,7% (συχνότητα 34) και τρίτη η απάντηση «Πολύ» με 7.7% (συχνότητα 8). Μικρότερο ποσοστό σημείωσαν οι αρνητικές απαντήσεις «Λίγο» και «Καθόλου» με ποσοστά 4,8% και 1,9%, αντίστοιχα (συχνότητες 5 και 2). Συνεπώς οι έλεγχοι της ΓΔΔΕ κρίνονται ευνοϊκά σε σχέση με τις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής αφού το άθροισμα των θετικών απαντήσεων «Μέτρια» και «Πολύ» ανέρχονται σε ποσοστό 60,6% (συχνότητα 63).

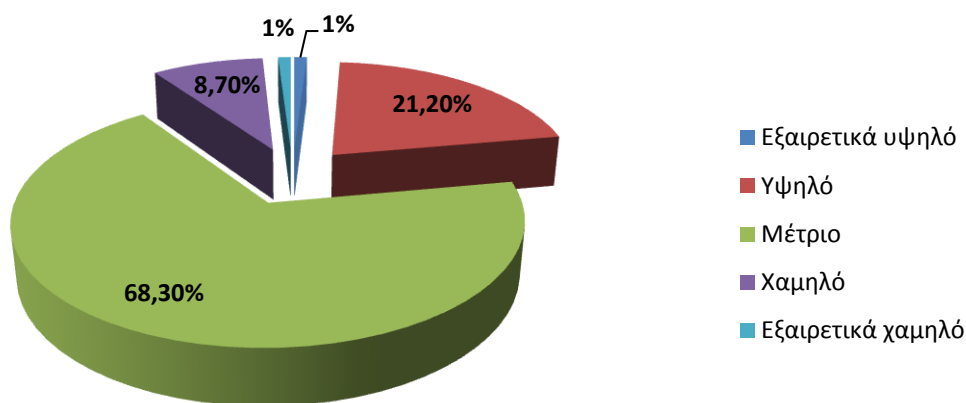
Ερώτηση 13: Παρακαλούμε συμπληρώστε το επίπεδο αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων διαχειριστικών ελέγχων, της ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, αναφορικά με την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και περιορισμού της διαφθοράς;

Πίνακας 5.15

Η αποτελεσματικότητα των ελέγχων τη ΓΔΔΕ αναφορικά με την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και τον περιορισμό της διαφθοράς

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Εξαιρετικά χαμηλό	1	1,0	1,0	1,0
Χαμηλό	9	8,7	8,7	9,6
Μέτριο	71	68,3	68,3	77,9
Υψηλό	22	21,2	21,2	99,0
Εξαιρετικά Υψηλό	1	1,0	1,0	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.13

Η αποτελεσματικότητα των ελέγχων τη ΓΔΔΕ αναφορικά με την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και τον περιορισμό της διαφθοράς

Από τις απαντήσεις των συμμετεχόντων, όπως εμφανίζονται σχηματικά στο παραπάνω διάγραμμα, διαπιστώνεται ότι η αποτελεσματικότητα των ελέγχων της ΓΔΔΕ στο πλαίσιο εξοικονόμησης δημοσίων πόρων και περιορισμού της διαφθοράς χαρακτηρίζεται κυρίως ως μέτρια, με ποσοστό 68,3% και συχνότητα 71. Δεύτερη μεταξύ των επιλογών κατατάσσεται η απάντηση «Υψηλό» με ποσοστό 21,2% και συχνότητα 22. Εν συνεχεία ακολουθεί η απάντηση «Χαμηλό» με 8,7% (συχνότητα 9) ενώ μόλις το 2% των συμμετεχόντων (συχνότητα 2) αθροιστικά, επιλέγουν τις ακραίες τιμές της κλίμακας «Εξαιρετικά υψηλό» και «Εξαιρετικά χαμηλό» με έκαστο ποσοστό 1%.

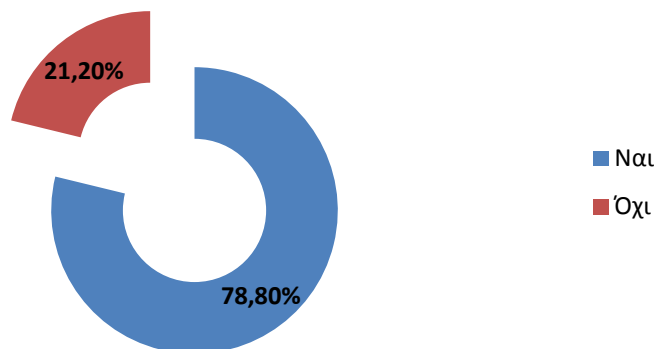
Ερώτηση 14: Παρακαλούμε απαντήστε αν οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, είναι αποτελεσματικοί στη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης;

Πίνακας 5.16

Η αποτελεσματικότητα των ελέγχων της ΓΔΔΕ αναφορικά με τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	82	78,8	78,8	78,8
Valid Όχι	22	21,2	21,2	100,0
Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.14

Η αποτελεσματικότητα των ελέγχων της ΓΔΔΕ αναφορικά με τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

Με την παρούσα ερώτηση, αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των ελέγχων της ΓΔΔΕ σε γενικότερο πλαίσιο σε σχέση με την ερώτηση 13 και συγκεκριμένα στο πλαίσιο διασφάλισης της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης στη διοίκηση των φορέων του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Η κατά πολύ επικρατούσα άποψη, με ποσοστό 78,8% (συχνότητα 82), είναι ότι οι έλεγχοι είναι αποτελεσματικοί στη διασφάλιση της χρηστής διοίκησης και μόλις το 21,2% (συχνότητα 22) την έκρινε αρνητικά.

5.2.3 Προβλήματα κατά τη διενέργεια του ελέγχου και προτεινόμενες δράσεις στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού έργου της ΓΔΔΕ

Ερώτηση 15: Με βάση την εμπειρία σας, σε ποιο από τα παρακάτω θέματα αντιμετωπίζετε συχνότερα προβλήματα κατά τη διενέργεια ενός διαχειριστικού ελέγχου;

Στην ερώτηση αυτή, ζητήθηκε να απαντήσουν μόνο όσοι είχαν απαντήσει θετικά στην ερώτηση 7, δηλαδή μόνο όσοι έχουν συμμετάσχει ως μέλη στη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου της ΓΔΔΕ και για το λόγο αυτό υπήρχε σχετική επισήμανση εκατέρωθεν της ερώτησης. Συνεπώς, αναμένοντο ενενήντα επτά απαντήσεις (97) όσες και οι θετικές απαντήσεις στην ερώτηση 7. Ωστόσο, από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτουν ενενήντα οκτώ (98) απαντήσεις. Όμως παρατηρήθηκε ότι μια εξ' αυτών δεν πληρούσε τον τεθέντα περιορισμό και με τη χρήση των φίλτρων στο SPSS,

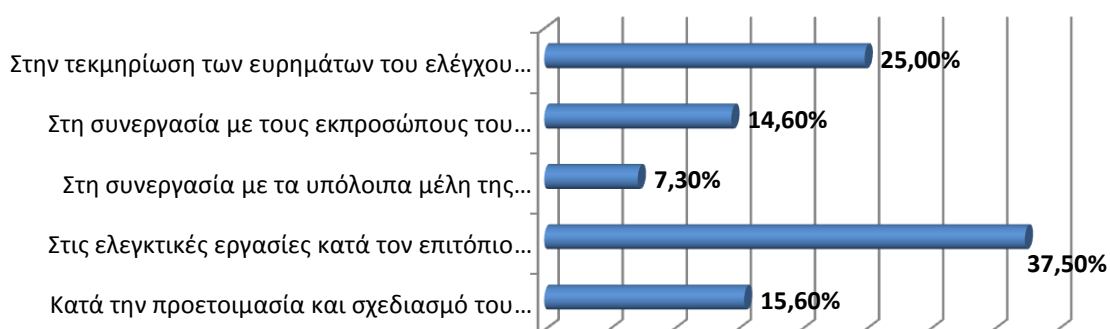
εξαιρέθηκε ενώ ένας συμμετέχων που όφειλε να απαντήσει, δεν απάντησε. Ως εκ τούτου, οι έγκυρες απαντήσεις του δείγματος στην ερώτηση αυτή ανήλθαν σε 96, οι οποίες και αποτυπώνονται στον Πίνακα 5.17:

Πίνακας 5.17

Συχνότερα προβλήματα κατά τη διενέργεια του ελέγχου

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Στην τεκμηρίωση των ευρημάτων του ελέγχου και στη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου	24	24,7	25,0	25,0
Στις ελεγκτικές εργασίες κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην έδρα του ελεγχόμενου φορέα	36	37,1	37,5	62,5
Στη συνεργασία με τους εκπροσώπους του ελεγχόμενου φορέα	14	14,4	14,6	77,1
Κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό του ελέγχου	15	15,5	15,6	92,7
Στη συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη της ελεγκτικής ομάδας	7	7,2	7,3	100,0
Total	96	99,0	100,0	
Missing System	1	1,0		
Total	97	100,0		

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.15

Συχνότερα προβλήματα κατά τη διενέργεια του ελέγχου

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι απόψεις των συμμετεχόντων δίστανται αναφορικά με τα συχνότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ίδιοι κατά τη διενέργεια του ελέγχου. Ωστόσο, πρώτη επιλογή τους προκύπτει να είναι η απάντηση «Στις ελεγκτικές εργασίες κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην έδρα του ελεγχόμενου φορέα», με ποσοστό 37,5% (συχνότητα 36) και ακολουθεί με σχετική διαφορά η απάντηση «Στην τεκμηρίωση των ευρημάτων του ελέγχου και στη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου» με ποσοστό 25,00% (συχνότητα 24). Ως τρίτο σε βαθμό συχνότητας πρόβλημα, καταγράφεται η απάντηση «Κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό του ελέγχου» με 15,6% (συχνότητα 15). Τα προβλήματα στη συνεργασία με τους εκπροσώπους του ελεγχόμενου φορέα και με τα υπόλοιπα μέλη της ελεγκτικής ομάδας κατατάσσονται σε σειρά 4 και 5, αντίστοιχα, με ποσοστά 14,6% και 7,3% (συχνότητες 14 & 7). Συνεπώς, δύναται να συμπεράνουμε ότι τα συχνότερα προβλήματα εστιάζονται κυρίως στις ελεγκτικές διεργασίες και λιγότερο στις σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων στον έλεγχο.

Ερώτηση 16: Ο ελεγχόμενος φορέας ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στις απαιτήσεις του διαχειριστικού ελέγχου;

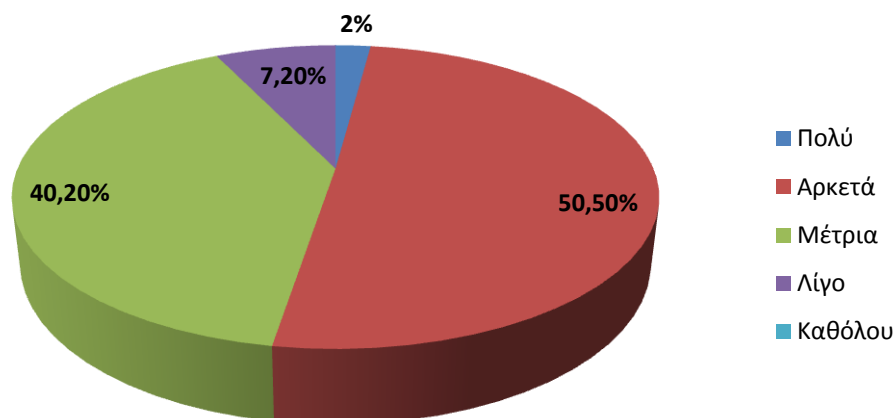
Στην ερώτηση αυτή, σε σχέση με τον τιθέμενο περιορισμό και τις αναμενόμενες απαντήσεις, ισχύουν όσα έχουν περιγραφεί στην προηγούμενη ερώτηση με τη διαφορά ότι οι ληφθείσες απαντήσεις ανήλθαν σε ενενήντα εννέα (99) έναντι των προβλεπόμενων ενενήντα επτά (97). Όπως και στις προηγούμενες όμοιες περιπτώσεις, με τη χρήση φίλτρου στο SPSS, οι δυο μη έγκυρες απαντήσεις εξαιρέθηκαν από τα αποτελέσματα.

Πίνακας 5.18

Ανταπόκριση ελεγχόμενου φορέα στις απαιτήσεις του ελέγχου

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Λίγο	7	7,2	7,2	7,2
Αρκετά	49	50,5	50,5	57,7
Valid Μέτρια	39	40,2	40,2	97,9
Πολύ	2	2,1	2,1	100,0
Total	97	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.16

Ανταπόκριση ελεγχόμενου φορέα στις απαιτήσεις του ελέγχου

Το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων έκρινε ότι οι ελεγχόμενοι φορείς ανταποκρίνονται «Αρκετά» στις απαιτήσεις του ελέγχου με ποσοστό 50,5% (συχνότητα 49). Επίσης μεγάλο μέρος αυτών επέλεξαν την απάντηση «Μέτρια» με ποσοστό 40,2% (συχνότητα 39) και έπονται οι απαντήσεις «Λίγο» και «Πολύ» με 7,2% και 2,1%, αντίστοιχα (συχνότητες 7 & 2). Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός πως κανένας εκ των συμμετεχόντων δεν απάντησε «Καθόλου».

Από τα παραπάνω δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη αθροιστικά τα ποσοστά των θετικών απαντήσεων «Πολύ» και «Αρκετά» ($50,5\% + 2,1\% = 52,6\%$), δύναται να εξαχθεί το συμπέρασμα, ότι οι συμμετέχοντες έκριναν σχετικά θετικά την ανταπόκριση των φορέων στις απαιτήσεις του ελέγχου

Ερώτηση 17: Οι εκπρόσωποι του ελεγχόμενου φορέα, διοίκηση-υπάλληλοι, αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα ύπαρξης διαχειριστικών ελέγχων και τις θετικές προεκτάσεις του ελέγχου τόσο για το φορέα όσο και για τους ίδιους;

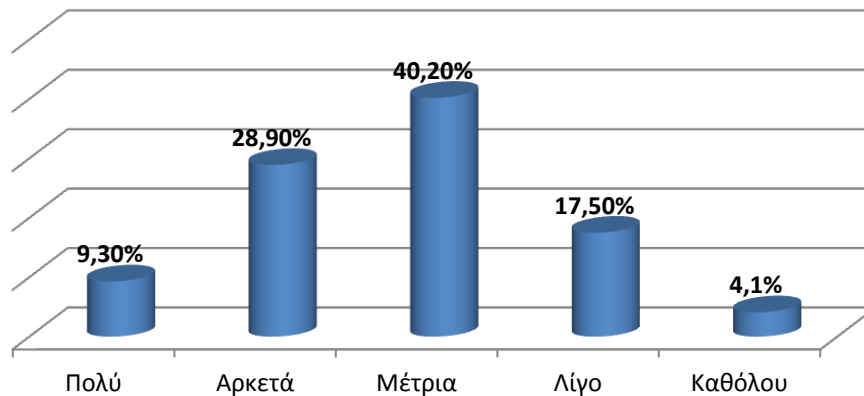
Και στην ερώτηση αυτή όπως και στις προηγούμενες δυο, τέθηκε ο ίδιος περιορισμός. Τελικά, σε σύνολο ενενήντα επτά (97) αναμενόμενων απαντήσεων εντοπίστηκαν ενενήντα εννέα (99) απαντήσεις. Οι δύο απαντήσεις που δεν ικανοποιούν τον τεθέντα περιορισμό, έχουν εξαιρεθεί με τη χρήση φίλτρου και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 5.19

Η αντίληψη των εκπροσώπων του φορέα αναφορικά με την αναγκαιότητα και τις θετικές προεκτάσεις του ελέγχου

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	4	4,1	4,1	4,1
Λίγο	17	17,5	17,5	21,6
Αρκετά	28	28,9	28,9	50,5
Μέτρια	39	40,2	40,2	90,7
Πολύ	9	9,3	9,3	100,0
Total	97	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.17

Η αντίληψη των εκπροσώπων του φορέα αναφορικά με την αναγκαιότητα και τις θετικές προεκτάσεις του ελέγχου

Σύμφωνα με τις ληφθείσες απαντήσεις, το 40,2% (συχνότητα 39) των συμμετεχόντων στην έρευνα απάντησαν ότι οι εκπρόσωποι του ελεγχόμενου φορέα αντιλαμβάνονται «Μέτρια» την αναγκαιότητα διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων και τις θετικές προεκτάσεις αυτού στους ίδιους και στο φορέα τους. Η αμέσως επόμενη επιλογή είναι η απάντηση «Αρκετά» με ποσοστό 28,9% (συχνότητα 28) και ακολουθεί η απάντηση «Λίγο» με ποσοστό 17,5% (συχνότητα 17). Οι ακραίες επιλογές της κλίμακας απαντήσεων, «Πολύ» και «Καθόλου» έχουν συγκεντρώσει τα μικρότερα ποσοστά και συγκεκριμένα 9,3% (συχνότητα 9) και 4,1% (συχνότητα 4).

Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω στοιχεία διαπιστώνεται ότι οι συμμετέχοντες κρίνουν ως ουδέτερη τη στάση των εκπροσώπων του ελεγχόμενου

φορέα απέναντι στον έλεγχο. Το εν λόγω συμπέρασμα βασίζεται στο γεγονός ότι τόσο το άθροισμα των θετικών απαντήσεων «Πολύ» και «Αρκετά», όσο και το άθροισμα των αρνητικών «Λίγο» και «Καθόλου», υπολείπονται του ποσοστού 40,2% της ουδέτερης απάντησης «Αρκετά».

Ερώτηση 18: Ποιες από τις παρακάτω δράσεις θεωρείτε ότι πρέπει να υιοθετηθούν από τη Γ.Δ.Δ.Ε., στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των διαχειριστικών ελέγχων που διενεργεί;

Προτεινόμενες δράσεις:

1. Τακτική επιμόρφωση των δημοσιονομικών ελεγκτών, μέσω στοχευμένων σεμιναρίων σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων
2. Συνεργασία με άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και σύσταση μικτών κλιμακίων ελέγχου
3. Αποδέσμευση των δημοσιονομικών ελεγκτών της Γ.Δ.Δ.Ε. από άλλα παράλληλα διοικητικά και ελεγκτικά καθήκοντα
4. Εξειδίκευση των δημοσιονομικών ελεγκτών ανά είδος ελέγχου και ανά κατηγορία ελεγχόμενου φορέα
5. Ενίσχυση της Γ.Δ.Δ.Ε. με επαρκές και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό
6. Βελτίωση του υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος της Γ.Δ.Δ.Ε. και των υποδομών και υπηρεσιών της
7. Σύνδεση της ελεγκτικής αποζημίωσης με το βαθμό δυσκολίας και τις απαιτήσεις του ελέγχου

Ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες στην έρευνα να ταξινομήσουν, από το 1 έως το 7 τις παραπάνω δράσεις, βάσει της σημαντικότητας τους, σύμφωνα με τα παρακάτω: 1=καθόλου σημαντική, 2=σχεδόν καθόλου σημαντική, 3=λιγότερο σημαντική, 4=αρκετά σημαντική, 5=σημαντική, 6=πολύ σημαντική, 7=η πλέον σημαντική δράση. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν αποτυπώνονται στον Πίνακα 5.20:

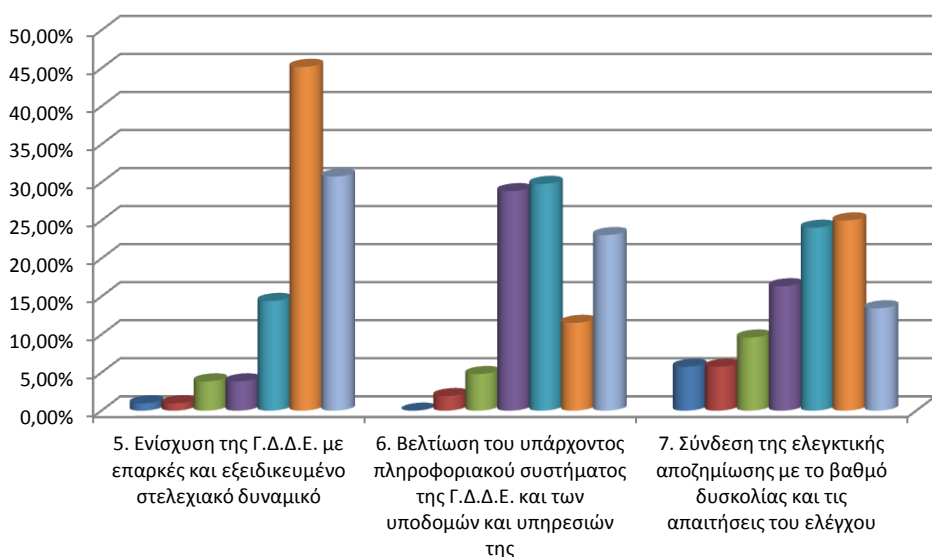
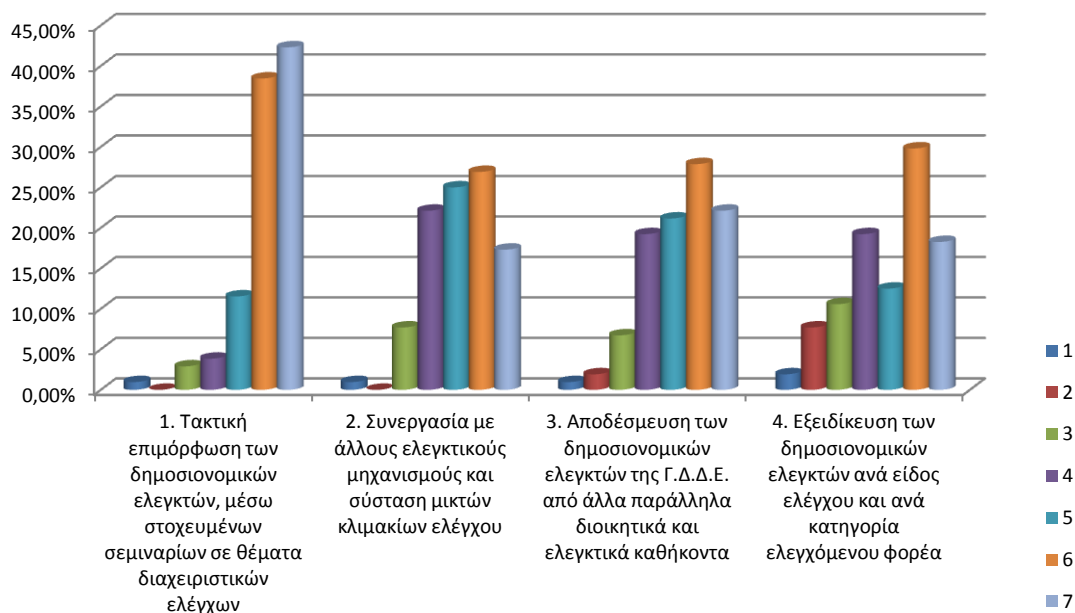
Πίνακας 5.20

**Προτεινόμενες δράσεις στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού έργου της
ΓΑΔΕ**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1. Τακτική επιμόρφωση των δημοσιονομικών ελεγκτών, μέσω στοχευμένων σεμιναρίων σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων				
	Καθόλου σημαντική	1	1,0	1,0
	Λιγότερο σημαντική	3	2,9	3,8
	Αρκετά σημαντική	4	3,8	7,7
Valid	Σημαντική	12	11,5	19,2
	Πολύ σημαντική	40	38,5	57,7
	Πλέον σημαντική	44	42,3	100,0
	Total	104	100,0	
2. Συνεργασία με άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και σύσταση μικτών κλιμακίων ελέγχου				
	Καθόλου σημαντική	1	1,0	1,0
	Λιγότερο σημαντική	8	7,7	8,7
	Αρκετά σημαντική	23	22,1	30,8
Valid	Σημαντική	26	25,0	55,8
	Πολύ σημαντική	28	26,9	82,7
	Πλέον σημαντική	18	17,3	100,0
	Total	104	100,0	
3. Αποδέσμευση των δημοσιονομικών ελεγκτών της Γ.Δ.Δ.Ε. από άλλα παράλληλα διοικητικά και ελεγκτικά καθήκοντα				
	Καθόλου σημαντική	1	1,0	1,0
	Σχεδόν καθόλου σημαντική	2	1,9	2,9
	Λιγότερο σημαντική	7	6,7	9,6
Valid	Αρκετά σημαντική	20	19,2	28,8
	Σημαντική	22	21,2	50,0
	Πολύ σημαντική	29	27,9	77,9
	Πλέον σημαντική	23	22,1	100,0
	Total	104	100,0	
4. Εξειδίκευση των δημοσιονομικών ελεγκτών ανά είδος ελέγχου και ανά κατηγορία ελεγχόμενου φορέα				
	Καθόλου σημαντική	2	1,9	1,9
Valid	Σχεδόν καθόλου σημαντική	8	7,7	9,6
	Λιγότερο σημαντική	11	10,6	20,2

	Αρκετά σημαντική	20	19,2	19,2	39,4
	Σημαντική	13	12,5	12,5	51,9
	Πολύ σημαντική	31	29,8	29,8	81,7
	Πλέον σημαντική	19	18,3	18,3	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
	5. Ενίσχυση της Γ.Δ.Δ.Ε. με επαρκές και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	Καθόλου σημαντική	1	1,0	1,0	1,0
	Σχεδόν καθόλου σημαντική	1	1,0	1,0	1,9
	Λιγότερο σημαντική	4	3,8	3,8	5,8
Valid	Αρκετά σημαντική	4	3,8	3,8	9,6
	Σημαντική	15	14,4	14,4	24,0
	Πολύ σημαντική	47	45,2	45,2	69,2
	Πλέον σημαντική	32	30,8	30,8	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
	6. Βελτίωση του υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος της Γ.Δ.Δ.Ε. και των υποδομών και υπηρεσιών της				
	Σχεδόν καθόλου σημαντική	2	1,9	1,9	1,9
	Λιγότερο σημαντική	5	4,8	4,8	6,7
	Αρκετά σημαντική	30	28,8	28,8	35,6
Valid	Σημαντική	31	29,8	29,8	65,4
	Πολύ σημαντική	12	11,5	11,5	76,9
	Πλέον σημαντική	24	23,1	23,1	100,0
	Total	104	100,0	100,0	
	7. Σύνδεση της ελεγκτικής αποζημίωσης με το βαθμό δυσκολίας και τις απαιτήσεις του ελέγχου				
	Καθόλου σημαντική	6	5,8	5,8	5,8
	Σχεδόν καθόλου σημαντική	6	5,8	5,8	11,5
	Λιγότερο σημαντική	10	9,6	9,6	21,2
Valid	Αρκετά σημαντική	17	16,3	16,3	37,5
	Σημαντική	25	24,0	24,0	61,5
	Πολύ σημαντική	26	25,0	25,0	86,5
	Πλέον σημαντική	14	13,5	13,5	100,0
	Total	104	100,0	100,0	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Διάγραμμα 5.18

Προτεινόμενες δράσεις στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού έργου της ΓΔΔΕ

Από τα αποτελέσματα της έρευνας, όπως αυτά αποτυπώνονται στο Διάγραμμα 5.18, προκύπτει η κατάταξη των δράσεων, οι οποίες προτείνονται από τους συμμετέχοντες στην ΓΔΔΕ, στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού της έργου. Η σειρά κατάταξης τους δύναται να προσδιοριστεί με δύο τρόπους: α) είτε λαμβάνοντας υπόψη το άθροισμα των θετικότερων απαντήσεων (Σημαντική + Πολύ σημαντική + Η πλέον σημαντική δράση), βάσει της ορισθείσας στο ερωτηματολόγιο κλίμακας

σημαντικότητας, β) είτε λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα ποσοστά που έλαβαν οι προτεινόμενες δράσεις στην απάντηση «Η πλέον σημαντική δράση».

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η κατάταξη των δράσεων με τον α' τρόπο, δηλαδή βάσει του αθροίσματος των θετικών απαντήσεων (Σημαντική + Πολύ σημαντική + Η πλέον σημαντική δράση) που αυτές συγκέντρωσαν, ως εξής:

Πίνακας 5.21

Κατάταξη προτεινόμενων δράσεων βάσει του συνόλου των τριών θετικότερων απαντήσεων της κλίμακας σημαντικότητας

Σειρά	Προτεινόμενη δράση	% Σημαντική (συχνότητα)	% Πολύ σημαντική (συχνότητα)	% Η πλέον Σημαντική (συχνότητα)	Άθροισμα
1	1. Τακτική επιμόρφωση των δημοσιονομικών ελεγκτών, μέσω στοχευμένων σεμιναρίων σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων	11,54 (12)	38,45 (40)	42,30 (44)	92,29 (96)
2	5.Ενίσχυση της Γ.Δ.Δ.Ε. με επαρκές και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό	14,42 (15)	45,19 (47)	30,77 (32)	90,38 (94)
3	3.Αποδέσμευση των δημοσιονομικών ελεγκτών της Γ.Δ.Δ.Ε. από άλλα παράλληλα διοικητικά και ελεγκτικά καθήκοντα	21,16 (22)	27,88 (29)	22,12 (23)	71,16 (74)
4	2.Συνεργασία με άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και σύσταση μικτών κλιμακίων ελέγχου	25 (26)	26,91 (28)	17,31 (18)	69,22 (72)
5	6.Βελτίωση του υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος της Γ.Δ.Δ.Ε. και των υποδομών και υπηρεσιών της	29,8 (31)	11,54 (12)	23,08 (24)	64,42 (67)
6	7.Σύνδεση της ελεγκτικής αποζημίωσης με το βαθμό δυσκολίας και τις απαιτήσεις του ελέγχου	24,04 (25)	25 (26)	13,46 (14)	62,5 (65)

7	4.Εξειδίκευση των δημοσιονομικών ελεγκτών ανά είδος ελέγχου και ανά κατηγορία ελεγχόμενου φορέα	12,5 (13)	29,81 (31)	18,26 (19)	60,57 (63)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η κατάταξη των δράσεων με τον β' τρόπο, δηλαδή βάσει του ποσοστού των απαντήσεων «Η πλέον σημαντική δράση», που αυτές συγκέντρωσαν, ως εξής:

Πίνακας 5.22

Κατάταξη προτεινόμενων δράσεων βάσει του ποσοστού των απαντήσεων «Η πλέον σημαντική δράση»

Σειρά	Προτεινόμενη δράση	% Η πλέον Σημαντική δράση (συχνότητα)
1	1. Τακτική επιμόρφωση των δημοσιονομικών ελεγκτών, μέσω στοχευμένων σεμιναρίων σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων	42,30 (44)
2	5.Ενίσχυση της Γ.Δ.Δ.Ε. με επαρκές και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό	30,77 (32)
3	6.Βελτίωση του υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος της Γ.Δ.Δ.Ε. και των υποδομών και υπηρεσιών της	23,08 (24)
4	3.Αποδέσμευση των δημοσιονομικών ελεγκτών της Γ.Δ.Δ.Ε. από άλλα παράλληλα διοικητικά και ελεγκτικά καθήκοντα	22,12 (23)
5	4.Εξειδίκευση των δημοσιονομικών ελεγκτών ανά είδος ελέγχου και ανά κατηγορία ελεγχόμενου φορέα	18,26 (19)
6	2.Συνεργασία με άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και σύσταση μικτών κλιμακίων ελέγχου	17,31 (18)
7	7.Σύνδεση της ελεγκτικής αποζημίωσης με το βαθμό δυσκολίας και τις απαιτήσεις του ελέγχου	13,46 (14)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Από τη συγκριτική παρατήρηση των Πινάκων 5.21 και 5.22, διαπιστώνεται ότι η κατάταξη των δυο πρώτων κατά σειρά προτεινόμενων δράσεων, είναι κοινή και στους δυο πίνακες. Πρώτη δράση προκρίνεται, με αθροιστικό ποσοστό των τριών θετικότερων απαντήσεων 92,29% (συχνότητα 96), η «Τακτική επιμόρφωση των

δημοσιονομικών ελεγκτών, μέσω στοχευμένων σεμιναρίων σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων» και δεύτερη με ποσοστό 90,38% (συχνότητα 94), η «Ενίσχυση της ΓΔΔΕ με επαρκές και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό». Οι δυο δράσεις καταγράφουν ποσοστά απαντήσεων «Η πλέον σημαντική δράση» 42,3% (συχνότητα 44) και 30,77% (32), αντίστοιχα. Συμπερασματικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι και οι δυο ανωτέρω δράσεις εστιάζουν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, στην ενίσχυση της κατάρτισης, της εξειδίκευσης και της γνώσης των υπαλλήλων της ΓΔΔΕ, δηλαδή στο ανθρώπινο δυναμικό, ως μέσο για την βελτίωση του παραγόμενου ελεγκτικού έργου.

Περαιτέρω, από τη θέση τρία και μετά τα αποτελέσματα κατάταξης, όπως αποτυπώνονται στους δύο πίνακες, διαφοροποιούνται. Με κριτήριο το άθροισμα των υψηλότερων τριών επιπέδων σημαντικότητας προκρίνονται κατά σειρά οι προτεινόμενες δράσεις με αριθμ. 3, 2, 6, 7 και 4 ενώ με κριτήριο την επιλογή των συμμετεχόντων ως «Η πλέον σημαντική δράση», προκρίνονται οι δράσεις με αριθμ. 6, 3, 4, 2, & 7. Ειδικότερη αναφορά, κρίνεται απαραίτητο να γίνει για τη δράση υπ. αριθμ. 3 «Αποδέσμευση των δημοσιονομικών ελεγκτών της Γ.Δ.Δ.Ε. από άλλα παράλληλα διοικητικά και ελεγκτικά καθήκοντα», η οποία βρίσκεται σχετικά ψηλά και στους δυο πίνακες κατάταξης. Τρίτη στην πρώτη περίπτωση και τέταρτη στη δεύτερη.

Τέλος, θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε το γεγονός ότι, όλες ανεξαιρέτως οι προτεινόμενες δράσεις κρίθηκαν συνολικά ως σημαντικές από τους συμμετέχοντες αφού συγκέντρωσαν ποσοστιαίο άθροισμα απαντήσεων «Σημαντική», «Πολύ σημαντική» και «Η πλέον σημαντική δράση» από 60,57% και άνω.

5.3 Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας με μέτρα επαγωγικής στατιστικής

Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας με μέτρα επαγωγικής στατιστικής, αφορούν τον εντοπισμό και την ανάλυση των τυχών συσχετίσεων που προκύπτουν μεταξύ των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου, όπως αυτές απαντήθηκαν από τους συμμετέχοντες. Προκειμένου αυτό να καταστεί εφικτό, χρησιμοποιείται ο συντελεστής συσχέτισης r του Pearson, μέσω της εφαρμογής του λογισμικού SPSS.

Ο ανωτέρω συντελεστής συσχέτισης, ανήκει στην κατηγορία των σταθμισμένων δεικτών και οι τιμές του κυμαίνονται από -1 έως 1, ήτοι:

- Η τιμή -1 δηλώνει απόλυτη αρνητική συσχέτιση
- Η τιμή 1 δηλώνει απόλυτη θετική συσχέτιση

Συνεπώς, και στις δύο ακραίες τιμές υπάρχει απόλυτη συσχέτιση των δύο μεταβλητών. «Όταν η μια μεταβλητή μεγαλώνει και η άλλη μικραίνει, ο συντελεστής

είναι αρνητικός. Όταν η μια μεταβλητή μεγαλώνει και η αύξηση των τιμών της συνοδεύεται από αύξηση των τιμών της άλλης τότε ο συντελεστής συσχέτισης είναι θετικός. Όταν ο συντελεστής συσχέτισης παίρνει τιμή 0, δεν υπάρχει γραμμική συσχέτιση των δυο μεταβλητών. (Ζαφειρόπουλος, 2015).

Η παρούσα ενότητα, χωρίζεται σε δυο υποενότητες. Στην πρώτη υποενότητα παρουσιάζονται και αναλύονται οι συσχετίσεις που προκύπτουν μεταξύ των στοιχείων του προφίλ των συμμετεχόντων με ερωτήσεις του κυρίου μέρους του ερωτηματολογίου ενώ η δεύτερη αφορά σε λοιπές συσχετίσεις που έγιναν επιλεκτικά, δοθέντος του γεγονότος ότι, ο αριθμός των πιθανών συνδυασμών είναι πολύ μεγάλος και ξεπερνά τα όρια του παρόντος πονήματος.

Τα αποτελέσματα και οι συντελεστές συσχέτισης, για όλους τους συνδυασμούς ερωτήσεων, παρατίθενται σε μορφή πινάκων στο Παράρτημα Β της έκθεσης.

5.3.1 Συσχετίσεις στοιχείων του προφίλ των συμμετεχόντων με το κύριο μέρος του ερωτηματολογίου

Ως προς το Φύλο

- Σημαντική αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 8: *«Αν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει;»*, από την οποία προκύπτει ότι οι γυναίκες έχουν μεγαλύτερη εμπειρία στη διενέργεια ελέγχων διότι έχουν συμμετάσχει σε περισσότερους.
- Ήπια αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 18.1: Προτεινόμενες δράσεις - *«Τακτική επιμόρφωση των δημοσιονομικών ελεγκτών, μέσω στοχευμένων σεμιναρίων σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων»*, από την οποία προκύπτει ότι οι γυναίκες αξιολόγησαν τη σημαντικότητα της εν λόγω δράσης, λιγότερο θετικά από τους άνδρες.

Ως προς την Ηλικία

- Ήπια αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 10.6: Πλεονεκτήματα του ελεγκτικού πλαισίου - *«Η εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών ελέγχου, μέσω του Κανονισμού ελέγχων, συμβάλει στην ποιότητα του ελεγκτικού έργου»*, από την οποία προκύπτει ότι όσο αυξάνει η ηλικία των συμμετεχόντων τόσο λιγότερο θετικά αξιολογούν το εν λόγω πλεονέκτημα.
- Ήπια αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 11.9: Αδυναμίες του ελεγκτικού πλαισίου - *«Η ηλικιακή διάθρωση των υπαλλήλων-δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ»*, που υποδηλώνει ότι όσο αυξάνει η ηλικία των συμμετεχόντων τόσο

λιγότερο θετικά αξιολογούν την εν λόγω αδυναμία ή εναλλακτικά, οι μεγαλύτεροι σε ηλικία συμμετέχοντες δεν θεωρούν ότι η ηλικιακή διάρθρωση των υπαλλήλων της ΓΔΔΕ αποτελεί σημαντική αδυναμία του ελεγκτικού πλαισίου.

Ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης

- Σημαντική αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 7: «Έχετε συμμετάσχει, ως μέλος ελεγκτικής ομάδας, σε διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου;», που υποδηλώνει ότι όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης των συμμετεχόντων τόσο αυξάνεται η συμμετοχή στην διενέργεια ελέγχου.
- Ήπια θετική συσχέτιση με την ερώτηση 12: «Παρακαλούμε αξιολογήστε κατά πόσο οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως διενεργούνται από τη ΓΔΔΕ, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής;», όσο μεγαλύτερο το επίπεδο εκπαίδευσης τόσο θετικότερα κρίνεται η ανταπόκριση.
- Ήπια θετική συσχέτιση με την ερώτηση 18.2: Προτεινόμενες δράσεις – «Συνεργασία με άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και σύσταση μικτών κλιμακίων ελέγχου». Καθώς αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης, αυξάνεται και η άποψη για τη σημαντικότητα της εν λόγω δράσης.

Ως προς την Κύρια Απασχόληση

- Ήπια θετική συσχέτιση με την ερώτηση 9: «Εάν ναι, σε ποια από τα παρακάτω είδη διαχειριστικών ελέγχων έχετε συμμετάσχει;», που υποδηλώνει ότι οι υψηλότεροι στην ιεραρχία, μεταξύ υπαλλήλου, τμηματάρχη και προϊσταμένου, τείνουν να έχουν συμμετάσχει και στα δυο είδη ελέγχων (τακτικούς και έκτακτους).

Ως προς την Υπηρεσία Απασχόλησης

- Ήπια θετική συσχέτιση με την ερώτηση 8: «Εάν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει;», γεγονός που υποδηλώνει πως οι υπάλληλοι των περιφερειακών ΔΥΕΕ, τείνουν να απαντούν ότι έχουν συμμετάσχει σε μεγαλύτερο αριθμό ελέγχων.
- Σημαντική αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 10.2: Πλεονεκτήματα ελεγκτικού πλαισίου – «Μεταφορά τεχνογνωσίας προς τους ελεγχόμενους φορείς για την ορθή διαχείριση του π/υ τους», που σημαίνει ότι οι υπάλληλοι των περιφερειακών ΔΥΕΕ αξιολογούν ως λιγότερο σημαντικό το παραπάνω πλεονέκτημα του ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ.

- Σημαντική αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 10.3: Πλεονεκτήματα ελεγκτικού πλαισίου – *«Διενέργεια στοχευμένων επιτόπιων ελέγχων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος, με βάση το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου της ΓΔΔΕ»*, η οποία εξηγείται ομοίως με την παραπάνω.
- Ήπια αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 10.8: Πλεονεκτήματα ελεγκτικού πλαισίου – *«Τα ευρήματα του ελέγχου αποτελούν εργαλείο ενίσχυσης της λογοδοσίας και της διαφάνειας στη δημόσια διαχείριση»*, ομοίως με παραπάνω.
- Σημαντική αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 10.9: Πλεονεκτήματα ελεγκτικού πλαισίου – *«Υψηλό επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ»*, ομοίως με παραπάνω.
- Ήπια αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 18.6: Προτεινόμενες δράσεις – *«Βελτίωση του υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος της Γ.Δ.Δ.Ε. και των υποδομών και υπηρεσιών της»*, που σημαίνει ότι οι υπάλληλοι των περιφερειακών ΔΥΕΕ αξιολογούν ως λιγότερο σημαντική την εν λόγω δράση.

Ως προς τα Έτη Προϋπηρεσίας

- Σημαντικά αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 11.9: Αδυναμίες του ελεγκτικού πλαισίου – *«Η ηλιακή διάρθρωση των υπαλλήλων-δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ»*, που υποδηλώνει ότι όσο αυξάνουν τα έτη προϋπηρεσίας τόσο λιγότερο αποδεκτή είναι η ανωτέρω αδυναμία του ελεγκτικού πλαισίου.
- Ήπια αρνητική συσχέτιση με την ερώτηση 18.5: Προτεινόμενες δράσεις – *«Ενίσχυση της Γ.Δ.Δ.Ε. με επαρκές και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό»*, που σημαίνει ότι οι αρχαιότεροι υπάλληλοι αξιολογούν ως λιγότερο σημαντική την παραπάνω δράση.

Με την παράθεση των παραπάνω αποτελεσμάτων, εξαντλήθηκαν όλες οι δυνατές συσχετίσεις των γενικών στοιχείων του προφίλ των συμμετεχόντων με το κύριο μέρος του ερωτηματολογίου.

5.3.2 Λοιπές Συσχετίσεις

Κατόπιν, επιλεκτικών συσχετίσεων μεταξύ ζευγών ερωτήσεων του κυρίου μέρους του ερωτηματολογίου, προέκυψαν αποτελέσματα συσχέτισης, όπως αυτά παρατίθενται μετά το τέλος της παρούσας εργασίας, στο Παράρτημα Β. Στην τρέχουσα υποενότητα, επιλέχθηκαν και παρουσιάζονται οι σημαντικότερες εξ' αυτών.

Προέκυψε σημαντική αρνητική συσχέτιση μεταξύ της ερώτησης 7: *«Έχετε συμμετάσχει, ως μέλος ελεγκτικής ομάδας, σε διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου;»* με την

ερώτηση 10.6. Πλεονεκτήματα ελεγκτικού πλαισίου – «*Η εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών ελέγχου, μέσω του Κανονισμού Ελέγχων, συμβάλει στην ποιότητα του ελεγκτικού έργου*», γεγονός που υποδηλώνει ότι οι υπάλληλοι που έχουν συμμετάσχει σε ελέγχους, αξιολογούν περισσότερο θετικά το παραπάνω πλεονέκτημα σε σχέση μ' αυτούς που δεν έχουν.

Υπάρχει σημαντική θετική συσχέτιση μεταξύ της ερώτησης 8: «*Εάν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει;*», με την ερώτηση 9: «*Εάν ναι, σε ποια από τα παρακάτω είδη διαχειριστικών ελέγχων έχετε συμμετάσχει;*». Η εν λόγω συσχέτιση, θα μπορούσαμε να πούμε πώς είναι λογική και αναμενόμενη, διότι δείχνει πως αυτοί που απαντούν συμμετοχή σε περισσότερους ελέγχους, τείνουν να απαντούν και συμμετοχή σε όλα τα είδη του ελέγχου.

Επίσης, υπάρχει σημαντική θετική συσχέτιση μεταξύ της ερώτησης 8: «*Εάν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει;*», με την ερώτηση 12: «*Παρακαλούμε αξιολογείτε κατά πόσο οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως διενεργούνται από τη ΓΔΔΕ, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής;*». Από τη συσχέτιση αυτή προκύπτει το συμπέρασμα ότι, όσο περισσότερους ελέγχους έχουν διενεργήσει οι συμμετέχοντες, τόσο περισσότερο θετικά κρίνουν την ανταπόκριση των ελέγχων αυτών, στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής.

Περαιτέρω, σημαντική θετική συσχέτιση καταγράφεται μεταξύ της ερώτησης 11.1: Αδυναμίες του ελεγκτικού πλαισίου της ΓΔΔΕ – «*Δαιδαλώδες νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ελεγχόμενων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα*» με την ερώτηση 10.7: Πλεονεκτήματα του ελεγκτικού πλαισίου – «*Η ύπαρξη μηχανισμού παρακολούθησης συμμόρφωσης στις συστάσεις του ελέγχου, οδηγεί σε πιο άμεση προσαρμογή του ελεγχόμενου φορέα στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο*», που ερμηνεύεται ότι όσο αυξάνει ο βαθμός συμφωνίας με την παραπάνω αδυναμία, τόσο αυξάνει και βαθμός συμφωνίας με το εν λόγω πλεονέκτημα.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι συσχετίσεις της ερώτησης 12, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, με τις ερωτήσεις 13: «*Παρακαλούμε συμπληρώστε το επίπεδο αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων διαχειριστικών ελέγχων, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, αναφορικά με την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και περιορισμού της διαφθοράς*» και 14: «*Παρακαλούμε απαντήστε αν οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, είναι αποτελεσματικοί στη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης;*». Με την μεν ερώτηση 13, η ερώτηση 12 συσχετίζεται

σημαντικά θετικά ενώ με τη δε ερώτηση 14, σημαντικά αρνητικά. Δηλαδή, όσο περισσότερο πιστεύουν οι συμμετέχοντες ότι οι έλεγχοι, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής, τόσο επίσης περισσότερο πιστεύουν ότι είναι αποτελεσματικοί στην εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και περιορισμού της διαφθοράς και τείνουν να συμφωνούν ότι είναι αποτελεσματικοί στη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Τα παραπάνω αποτελέσματα συσχέτισεων της ερώτησης 12 με τις ερωτήσεις 13 και 14, επιβεβαιώνονται και από το αποτέλεσμα συσχέτισης της ερώτησης 13 με τη 14. Οι δυο αυτές ερωτήσεις παρουσιάζουν μεταξύ τους σημαντικά αρνητική συσχέτιση. Συνεπώς, οι συμμετέχοντες που συμφωνούν περισσότερο με την ερώτηση 13 τείνουν να επιλέγουν τη θετική απάντηση (ΝΑΙ) και στην ερώτηση 14. Εναλλακτικά, θα μπορούσαμε να συμπεράνουμε ότι αυτοί που θεωρούν ότι οι έλεγχοι της ΓΔΔΕ είναι πολύ αποτελεσματικοί στην εξοικονόμηση πόρων και περιορισμού της διαφθοράς, θεωρούν επίσης ότι αποτελεσματικοί στην διασφάλιση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Τέλος, εντοπίζεται σημαντικά θετική συσχέτιση μεταξύ της ερώτησης 11.7: Αδυναμίες του ελεγκτικού πλαισίου – «Υποστελέχωση υπηρεσιών της ΓΔΔΕ» με την ερώτηση 18.5: Προτεινόμενες δράσεις – «Ενίσχυση της Γ.Δ.Δ.Ε. με επαρκές και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό». Και αυτή η συσχέτιση κρίνεται λογική και αναμενόμενη, αφού μας δείχνει ότι όσοι αξιολόγησαν θετικά την παραπάνω αδυναμία, τείνουν να θεωρούν σημαντική και τη σχετική προτεινόμενη δράση.

5.4 Ανακεφαλαίωση

Με την ολοκλήρωση του τρέχοντος κεφαλαίου, έχει ολοκληρωθεί η παρουσίαση και ανάλυση των αποτελεσμάτων της παρούσας έρευνας. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν μέτρα και σταθμά περιγραφικής στατιστικής που αποτυπώθηκαν, προκειμένου να γίνουν πιο παραστατικά, σε πίνακες και διαγράμματα, καθώς και συντελεστές συσχέτισης για το μέρος της επαγωγικής στατιστικής. Αντλήθηκαν χρήσιμα στοιχεία και πληροφορίες, τα οποία θα αποτελέσουν τη βάση για την εξαγωγή συμπερασμάτων και διατύπωση προτάσεων, τα οποία θα παρουσιαστούν στο επόμενο κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

6.1 Συμπεράσματα

Η άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής και ειδικότερα ο τρόπος διαχείριση των δημόσιων οικονομικών αποτελούν βασικές συνιστώσες του κράτους δικαίου και της δημοκρατικής πολιτείας. Η «δίκαια» κατανομή-διανομή των περιορισμένων δημόσιων πόρων, μεταξύ των πολιτών, με τη μορφή δημόσιων δαπανών για την υγεία, την εκπαίδευση, την ασφάλεια κλπ, ενισχύουν την κοινωνική συνοχή και την αρμονική συμβίωση, μεταξύ των διάφορων κοινωνικών ομάδων και εδραιώνουν κουλτούρα προάσπισης του δημοσίου συμφέροντος, συστατικά απαραίτητα για την περαιτέρω ανάπτυξη και ευημερία.

Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του Υπουργείου Οικονομικών είναι μεγίστης σημασίας, τόσο ως φορέας υλοποίησης της εφαρμοζόμενης δημοσιονομικής πολιτικής της εκάστοτε κυβέρνησης όσο και ως θεματοφύλακας των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης στην οικονομική διοίκηση του κράτους και των επιμέρους φορέων του, είτε αυτοί ανήκουν στο στενό είτε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Για το σκοπό αυτό, η από πλευράς του, θεσμοθέτηση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού συστήματος δημοσιονομικού ελέγχου που θα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις και στις ανάγκες της σύγχρονης δημόσιας διακυβέρνησης, υπηρετώντας τις αξίες της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της οικονομικότητας, της λογοδοσίας και της διαφάνειας κρίνεται όχι μόνο απαραίτητη αλλά και επιβεβλημένη.

Το έτος 2006, αποτέλεσε έτος σταθμό για την εξέλιξη του δημοσιονομικού ελέγχου στη χώρα μας. Με το Ν. 3492/2006 *«Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις»*, για πρώτη φορά τέθηκαν οι βάσεις για τη διενέργεια ελέγχων δημοσίων φορέων στο πλαίσιο εφαρμογής διεθνών προτύπων ελέγχου δημοσίου τομέα. Επί της ουσίας, καταγράφεται μια πρώτη προσπάθεια εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης του δημοσιονομικού ελεγκτικού μηχανισμού, καλύπτοντας πεδία ελέγχου, όπως τα νομικά πρόσωπα (ΝΠ) του κράτους και των φορέων του, στα οποία μέχρι τότε υπήρχε σοβαρή υστέρηση. Επίσης, στον ίδιο νόμο προβλέφθηκε η σύσταση της ΓΔΔΕ, υπηρεσίας υπαγόμενης στο ΓΛΚ του Υπουργείου Οικονομικών, επιφορτισμένη με τη διενέργεια των ανωτέρω ελέγχων. Ωστόσο, η σύσταση και λειτουργία της, ξεκίνησε το 2012 παρακινούμενη σε μεγάλο

βαθμό και από τους εποπτεύοντες τότε, λόγω της οικονομικής κρίσης, ξένους εποπτικούς μηχανισμούς, ενώ το 2013 θεσπίστηκε και ο «Κανονισμός» διενέργειας των ελέγχων της, επί τη βάσει σε πολλά σημεία του, των διεθνών προτύπων του INTOSAI. Ο εν λόγω «Κανονισμός», επικαιροποιήθηκε το 2020 και αποτελεί βασικό στοιχείο του υφιστάμενου πλαισίου διενέργειας δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων από τη ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο αποτελεί και αντικείμενο της παρούσας έρευνας.

Συνεπώς, με την παρούσα έρευνα επιχειρήθηκε, από τους ίδιους τους ελεγκτές της ΓΔΔΕ, η αξιολόγηση του υφιστάμενου πλαισίου διενέργειας δημοσιονομικών-διαχειριστικών ελέγχων της ΓΔΔΕ και η αποτελεσματικότητα των ελέγχων αυτών στην ενίσχυση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης στη διοίκηση των φορέων του δημοσίου, ο εντοπισμός προβλημάτων και δυσκολιών που τυχόν ανακύπτουν κατά τη διενέργεια του ελέγχου, η στάση των ελεγχόμενων απέναντι στον έλεγχο και τέλος η ανάδειξη προτεινόμενων δράσεων που πρέπει να αναλάβει η ΓΔΔΕ, στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού της έργου.

Από τα αποτελέσματα της έρευνας διαπιστώνεται ότι, οι δημοσιονομικοί ελεγκτές της ΓΔΔΕ, αντιλαμβάνονται θετικά και αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου και τις θετικές προεκτάσεις που έχει η εφαρμογή του για τη δημόσια οικονομική σφαίρα. Αποδέχονται, σχεδόν στο σύνολο τους, το γεγονός ότι μέσω του «Κανονισμού ελέγχων» και των τυποποιημένων ελεγκτικών διαδικασιών που αυτός οριοθετεί, ενισχύεται η ποιότητα και η ομοιογένεια του ελεγκτικού τους έργου. Επίσης, η δυνατότητα στόχευσης, μέσω του ετήσιου προγράμματος ελέγχων, σε συγκεκριμένες ομάδες φορέων που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο, εξυπηρετεί αμεσότερα το γενικότερο σκοπό των ελέγχων ενώ η ύπαρξη μηχανισμού συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων στα ευρήματα του ελέγχου, οδηγεί τους φορείς σε μια ταχύτερη προσαρμογή στις δημοσιονομικές επιταγές, όπως αυτές ρυθμίζονται από νομοθετικές διατάξεις. Περαιτέρω, πιστεύουν ότι το υφιστάμενο ελεγκτικό πλαίσιο συμβάλει στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος και οι έλεγχοι σε προγραμματισμένη τακτική βάση λειτουργούν αποτρεπτικά στην εμφάνιση φαινομένων κακοδιαχείρισης και διαφθοράς στο μέλλον. Αρκετά θετικά κρίνεται, η δυνατότητα επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων σε βάρος π/υ φορέων και προσώπων, ως εργαλείο περιορισμού της διαφθοράς, ενώ επιπλέον γίνεται αποδεκτό ότι το υφιστάμενο ελεγκτικό πλαίσιο συμβάλει στην μεταφορά τεχνογνωσίας στους φορείς σε θέματα οικονομικής διαχείρισης και εξυπηρετεί τη διαφάνεια και τη λογοδοσία. Όμως, σε

αντίθεση με τα παραπάνω δεν θεωρούν ως πλεονέκτημα του υφιστάμενου πλαισίου τη γνώση και την εμπειρία τους σε θέματα διενέργειας ελέγχων, αποτέλεσμα που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένα βαθμό αναμενόμενο, δοθέντος του γεγονότος ότι η συντριπτική πλειοψηφία αυτών διενεργεί ελέγχους μόλις από το 2018.

Στον αντίποδα των όσων έχουν αναφερθεί παραπάνω, καταγράφονται οι απόψεις των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ, αναφορικά με τις αδυναμίες του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου. Από το σύνολο των έντεκα ενδεχόμενων αδυναμιών, όπως αυτές παρατέθηκαν στο ερωτηματολόγιο, προκύπτει ότι μόνο επτά (7) κρίθηκαν θετικά από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων. Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες έκριναν ως βασικότερη αδυναμία του υφιστάμενου ελεγκτικού πλαισίου διενέργειας ελέγχων από τη ΓΔΔΕ, το γενικότερο δαιδαλώδες νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία και διαχείριση των ελεγχόμενων φορέων, γεγονός που δυσχεραίνει το έργο των ελεγκτών και ακολουθεί αυτή της υποστελέχωσης των υπηρεσιών της. Σε σχέση με τα χρονικά περιθώρια διενέργειας του ελέγχου, οι περισσότεροι συμφώνησαν ότι αυτά είναι αυστηρά περιορισμένα και επιπλέον ότι δεν είναι ικανοποιητική η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων της ΓΔΔΕ. Εντοπίζεται έλλειψη, τόσο σε εξοπλισμό και υποδομές των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ, όσο και σε πολιτικές συνεργασίας με άλλους εγχώριους και διεθνείς ελεγκτικούς μηχανισμούς. Επιπρόσθετα, λίγο περισσότεροι από τους μισούς συμφωνούν ότι οι καθορισμένες ελεγκτικές διαδικασίες είναι πολύ αυστηρές σε βαθμό που περιορίζουν την κρίση του ελεγκτή ενώ δεν θεωρούνται, από τους περισσότερους συμμετέχοντες, ως αδυναμίες του ελεγκτικού πλαισίου, η ηλικιακή διάρθρωση των υπαλλήλων της ΓΔΔΕ, η υπηρεσιακή και γεωγραφική διάρθρωση των υπηρεσιών της και ο χαμηλός βαθμός συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων στις συστάσεις του ελέγχου.

Σε σχέση με την ανταπόκριση των διενεργούμενων, από τη ΓΔΔΕ, ελέγχων στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής καταγράφεται θετική άποψη των συμμετεχόντων, το μεγαλύτερο ποσοστό των οποίων την κρίνει από αρκετή ως πολύ ικανοποιητική. Το ίδιο ισχύει και για την εκτιμώμενη αποτελεσματικότητα των ελέγχων στην ενίσχυση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης καθώς η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων την αποδέχονται. Όμως, η αποτελεσματικότητα των ελέγχων κρίνεται διαφορετικά σε σχέση με την εξοικονόμηση δημόσιων πόρων και περιορισμού της διαφθοράς αφού οι περισσότεροι την χαρακτηρίζουν ως μέτρια.

Αναφορικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ελεγκτές κατά τη διενέργεια του ελέγχου, παρατηρείται σχετική διάσταση στις απαντήσεις των συμμετεχόντων. Ωστόσο, συχνότερα εντοπίζονται στις ελεγκτικές εργασίες κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην έδρα του φορέα και ακολουθούν αυτά στην τεκμηρίωση των ευρημάτων του ελέγχου και στη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου. Τα ανωτέρω προβλήματα αντιμετωπίζουν συχνότερα περισσότεροι από τους μισούς δημοσιονομικούς ελεγκτές. Περαιτέρω, ακολουθούν τα προβλήματα κατά την προετοιμασία-σχεδιασμό του ελέγχου και τη συνεργασία με τους εκπροσώπους του ελεγχόμενου φορέα, με το ίδιο περίπου βαθμό συχνότητας, ενώ πολύ σπάνια εντοπίζονται προβλήματα στη συνεργασία με τα λοιπά μέλη της ελεγκτικής ομάδας.

Σχετικά με την ανταπόκριση του ελεγχόμενου φορέα στις απαιτήσεις του ελέγχου αυτή κρίνεται κυρίως ως αρκετά ικανοποιητική από τους μισούς σχεδόν συμμετέχοντες ενώ η στάση των εκπροσώπων του φορέα απέναντι στον έλεγχο, σε σχέση με το κατά πόσο αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα του ελέγχου και τις θετικές προεκτάσεις αυτού στους ίδιους και στο φορέα τους, κρίνεται ως μέτρια. Συνεπώς, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η διάσταση των αποτελεσμάτων μεταξύ των ανωτέρω ερωτήσεων, δηλαδή ότι η ανταπόκριση του φορέα στις απαιτήσεις του ελέγχου κρίθηκε θετικότερα από τη στάση των εκπροσώπων του φορέα στον έλεγχο, οφείλεται περισσότερο στην υποχρεωτική διάσταση του ελέγχου και στο στοιχείο του καταναγκασμού που τον διέπει και λιγότερο στην καλή συνεργασία με τους εκπροσώπους του ελεγχόμενου φορέα, ως απόρροια των απόψεων τους για τον έλεγχο.

Τέλος, από τις απόψεις των συμμετεχόντων σε μια σειρά προτεινόμενων δράσεων που πρέπει να αναλάβει η ΓΔΔΕ, στο πλαίσιο βελτιστοποίησης του ελεγκτικού της έργου, προέκυψε ως σημαντικότερη δράση η «Τακτική επιμόρφωση των δημοσιονομικών ελεγκτών, μέσω στοχευμένων σεμιναρίων σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων» και ακολουθεί η «Ενίσχυση της Γ.Δ.Δ.Ε. με επαρκές και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό». Και οι δύο προαναφερόμενες δράσεις, έλαβαν αμφοτέρες, με τη σειρά που αναφέρθηκαν, το μεγαλύτερο άθροισμα των θετικότερων απαντήσεων αλλά επιπλέον χαρακτηρίστηκαν και ως «η πλέον σημαντική δράση». Εκ των αποτελεσμάτων αυτών συνάγεται ότι, οι ίδιοι οι δημοσιονομικοί ελεγκτές της ΓΔΔΕ, προτάσσουν ως μέσο για την βελτίωση της ποιότητας του ελεγκτικού έργου της ΓΔΔΕ, την «επένδυση» στον ανθρώπινο παράγοντα, είτε μέσω της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των ήδη υπαρχόντων υπαλλήλων είτε μέσω της πρόσληψης έμπειρου και καταρτισμένου προσωπικού σε θέματα ελέγχων.

6.2 Προτάσεις

Όπως έχει γίνει ήδη αντιληπτό, από τα προηγούμενα κεφάλαια της παρούσας εργασίας, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ενός σύγχρονου μηχανισμού δημοσιονομικού ελέγχου, είναι κρίσιμης σημασίας για την δημοσιονομική εξυγίανση και την οικονομική ανάπτυξη του δημόσιου τομέα και των φορέων που υπάγονται σ' αυτόν. Όμως, κάθε είδος ελέγχου, όπως και εν προκειμένω ο δημοσιονομικός έλεγχος που διενεργεί η ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, δεν πρέπει να είναι στατικός αλλά δυναμικός. Δηλαδή, προκειμένου να είναι σε θέση να αποφέρει τα μέγιστα ελεγκτικά αποτελέσματα και να ικανοποιεί το σκοπό του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, είναι απαραίτητο να αφουγκράζεται και να αφομοιώνει τις εξελίξεις και μεταβολές του περιβάλλοντος, εντός του οποίου εφαρμόζεται. Η διαδικασία αυτή πρέπει να είναι συνεχής και να βασίζεται στην ανατροφοδότηση της πληροφορίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών στον έλεγχο: ελεγκτές, ελεγχόμενοι, κρατικοί θεσμοί. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, προτείνεται στη ΓΔΔΕ η ανάληψη ενεργειών και εφαρμογή δράσεων με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας και την αύξηση της ποσότητας του ελεγκτικού της έργου.

Βασικό μοχλό βελτίωσης του ελεγκτικού έργου της ΓΔΔΕ αποτελούν οι ανθρώπινοι πόροι, δηλαδή οι υπάλληλοι-δημοσιονομικοί ελεγκτές της ΓΔΔΕ, οι οποίοι καλούνται να φέρουν εις πέρας τη διεξαγωγή των ελέγχων της. Για το λόγο αυτό πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην εφαρμογή ενός κατάλληλου μηχανισμού διαχείρισης και αξιοποίησης του ήδη υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού, μέσω του οποίου να προωθούνται συνέργιες μεταξύ των ελεγκτών, βάσει των ειδικότερων προσόντων και δεξιοτήτων του καθενός. Οι συνέργιες αυτές θα μπορούσαν να προκύψουν και μέσω της πρόσληψης νέου στελεχιακού δυναμικού από την αγορά εργασίας, το οποίο θα είναι έμπειρο και καταρτισμένο σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων ή ακόμα και από τη συνεργασία με άλλους εγχώριους και ξένους ελεγκτικούς μηχανισμούς, με τη σύσταση μεικτών κλιμακίων ελέγχου. Κατ' αυτόν τον τρόπο η γνώση και η κατάρτιση διαχέονται μεσοπρόθεσμα στο σύνολο των ελεγκτών και περιορίζονται στο μέλλον φαινόμενα αυξημένης επιβάρυνσης μεμονωμένων υπαλλήλων.

Επιπλέον, είναι απαραίτητη η εφαρμογή ενός μόνιμα θεσμοθετημένου μηχανισμού επιμόρφωσης και κατάρτισης των δημοσιονομικών ελεγκτών σε θέματα διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων, δεδομένου του δαιδαλώδους νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία και διαχείριση των φορέων του δημοσίου και τις συνεχείς μεταβολές του. Η επιμόρφωση θα πρέπει να διενεργείται, από τους πιο έμπειρους ελεγκτές, με τη

μορφή τακτικών σεμιναρίων υποχρεωτικού χαρακτήρα σε ελεγκτικούς τομείς στους οποίους εντοπίζονται αστοχίες ή προβλήματα.

Πέραν των ανωτέρω είναι χρήσιμη μια ενδελεχής επισκόπηση όλων των προβλεπόμενων ελεγκτικών διαδικασιών, προκειμένου να εντοπιστούν εκείνες οι οποίες δυσχεραίνουν ανατιολόγητα τη συνολική διαδικασία του ελέγχου ή είναι τόσο δεσμευτικές στην εφαρμογή τους και ενδέχεται να περιορίζουν την κρίση του ελεγκτή, στην επιλογή της βέλτιστης ελεγκτικής κάθε φορά προσέγγισης. Επιπλέον, θα ήταν ωφέλιμη η επανεξέταση των αυστηρών χρονικών περιθωρίων που προβλέπονται σήμερα για την ολοκλήρωση του ελέγχου, σημείο το οποίο επισημάνθηκε ιδιαιτέρως και από τα αποτελέσματα της έρευνας.

Επιπρόσθετα, ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί και στον εκσυγχρονισμό των τεχνικών και πληροφοριακών υποδομών των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ, ο οποίος σήμερα θεωρείται παλιός, προβληματικός και ξεπερασμένος. Ο εκσυγχρονισμός των υποδομών αυτών μπορεί να διευκολύνει σημαντικά το έργο των ελεγκτών στην εργασιακή τους καθημερινότητα, αποτρέποντας την σπατάλη εργασιακού χρόνου σε συχνά ανακύπτοντα τεχνικά ζητήματα. Επίσης, η βελτίωση του υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος της ΓΔΔΕ, μπορεί να λειτουργήσει εποικοδομητικά πέραν της καταχώρισης και παρακολούθησης των υποθέσεων, όπως υφίσταται σήμερα, αλλά και στην επικοινωνία μεταξύ των υπηρεσιών και στην ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών. Το τελευταίο θα μπορούσε να επιτευχθεί με την ανάπτυξη εφαρμογών, εντός του υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος, όπως ελεύθερα προσβάσιμη και ενημερωμένη ηλεκτρονική βιβλιοθήκη διατάξεων δημοσιονομικού και ελεγκτικού χαρακτήρα, πρόσβαση σε πορίσματα και στοιχεία παλαιότερων υποθέσεων κλπ.

Τέλος, στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού του παραγόμενου ελεγκτικού έργου της, η ΓΔΔΕ θα πρέπει να προσαρμόσει στους ελέγχους που διενεργεί περισσότερα σημεία ελέγχου απόδοσης, δοθέντος του γεγονότος ότι οι υφιστάμενοι έλεγχοι εστιάζουν περισσότερο στην συμμόρφωση του ελεγχόμενου φορέα σε δημοσιονομικές και διοικητικές διατάξεις, έλεγχο νομιμότητας, που αποσκοπούν περισσότερο στην εξοικονόμηση δημόσιων πόρων και περιορισμού της διαφθοράς, υπηρετώντας έτσι την αρχή της οικονομικότητας, και παραβλέποντας σε μεγάλο βαθμό τις άλλες δυο βασικές αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ήτοι την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα.

6.3 Περιορισμοί της έρευνας και θέματα που χρήζουν περαιτέρω διερεύνηση

Βασικό περιορισμό της έρευνας αποτελεί το γεγονός ότι το δείγμα του πληθυσμού αποτελούν μόνο οι υπάλληλοι-δημοσιονομικοί ελεγκτές της ΓΔΔΕ. Συνεπώς τα προκύπτοντα αποτελέσματα, αναφορικά με την αξιολόγηση του ελεγκτικού πλαισίου και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων της ΓΔΔΕ και τα λοιπά θέματα που εξετάστηκαν, αντλήθηκαν αποκλειστικά από τις απαντήσεις των υπαλλήλων αυτών. Δεν καταγράφηκαν, προκειμένου να έχουμε μια πιο σφαιρική άποψη, οι απόψεις του έτερου μέρους, εμπλεκόμενου στον έλεγχο, ήτοι των εκπροσώπων του ελεγχόμενου φορέα. Οι απόψεις τους θα ήταν χρήσιμες στην εξαγωγή συμπερασμάτων, ιδιαίτερα σε αντιπαραβολή με τα όσα ήδη έχουν παρουσιαστεί. Ωστόσο, μια τέτοια προσέγγιση ξεπερνά τον αρχικό στόχο, τα όρια και τις δυνατότητες του παρόντος πονήματος και για το λόγο αυτό προτείνεται για το μέλλον. Επίσης, περιορισμό συνιστούν και τα ερωτήματα της έρευνας, τα οποία επελέγησαν από τον γράφοντα, κατόπιν προσωπικής εκτίμησης και κρίσης μη λαμβάνοντας υπόψη άλλα ενδεχομένως σημαντικά και ενδιαφέροντα σημεία, τα οποία θα μπορούσαν να είχαν αναδειχθεί από έναν τρίτο.

Συνεπώς, στο πλαίσιο μελλοντικής έρευνας θα μπορούσαν να διερευνηθούν και να αναλυθούν ζητήματα όπως:

1. Η αξιολόγηση του ελεγκτικού πλαισίου και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων της ΓΔΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών, από τους εκπροσώπους- υπαλλήλους των ελεγχόμενων φορέων
2. Ο προϋπάρχων προληπτικός έλεγχος δαπανών και ο υφιστάμενος κατασταλτικός διαχειριστικός δημοσιονομικός έλεγχος. Σύγκριση και αξιολόγηση των δυο συστημάτων δημοσιονομικού ελέγχου
3. Ο βαθμός ανταπόκρισης των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ, ιδιαιτέρως των υπαλλήλων των ΔΥΕΕ, μετά την κατάργηση του προληπτικού ελέγχου των δημοσίων δαπανών, στις απαιτήσεις του κατασταλτικού δημοσιονομικού-διαχειριστικού ελέγχου
4. Δυνατότητα συνέργειας Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ορκωτών Λογιστών στον διαχειριστικό έλεγχο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Σύσταση μεικτών κλιμακίων ελέγχου
5. Δημοσιονομικοί-διαχειριστικοί έλεγχοι Συμμόρφωσης – Δημοσιονομικοί έλεγχοι Απόδοσης. Αξιολόγηση των δύο ελεγκτικών πλαισίων και δυνατότητα ενσωμάτωσης τους σε ένα ενιαίο πλαίσιο, στον έλεγχο φορέων του δημοσίου.

Βιβλιογραφία

Ελληνική

1. Αληφαντής, ΑΘΗΝΑ 2011, «*Ελεγκτική*», Εκδόσεις Διπλογραφία
2. Γεωργίου-Μπούσιος, ΑΘΗΝΑ 2021, «*Έλεγχοι Απόδοσης*», Εκδόσεις Παπαζήση
3. Δήμου, Αθήνα 2000, «*Ελεγκτική: Βασικές αρχές γενικής και τραπεζικής ελεγκτικής*», Εκδόσεις Έλλην
4. Ζαφειρόπουλος, 2015, «*Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*», Εκδόσεις Κριτική
5. Καζαντζής, ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2006, «*Ελεγκτική και Εσωτερικός Έλεγχος*», Εκδόσεις Business plus A.E.
6. Λουμιώτης – Τζίφας, ΑΘΗΝΑ 2012, «*Βασικές οδηγίες εφαρμογής Διεθνών Προτύπων Ελέγχου (ΔΠΕ)*», Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε.
7. Μπάλας, ΑΘΗΝΑ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2009, «*Ο προληπτικός έλεγχος των δημοσίων δαπανών από το ελεγκτικό συνέδριο*», Εκδόσεις Σάκκουλα
8. Παντελίδης, Πάτρα 2018, Διπλωματική Εργασία στο πλαίσιο του ΜΠΣ-Τραπεζική- της σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου με θέμα: «*Ο Δημοσιονομικός έλεγχος στην Ελλάδα και ο ρόλος του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους*»
9. Παπαστάθης, ΑΘΗΝΑ 2014, «*Ο Σύγχρονος Εσωτερικός Έλεγχος και η Πρακτική Εφαρμογή του*», ανανεωμένη έκδοση του ίδιου
10. Παπαστεφάνου, ΑΘΗΝΑ 2015, Τελική Εργασία με θέμα: «*Διενέργεια Διαχειριστικών Ελέγχων-Μεθοδολογία και Πρακτικές*», υποβληθείσα στο Τμήμα Διοίκησης και Οικονομικής Διαχείρισης, ΕΚΔΔΑ, ΚΓ Εκπαιδευτική σειρά
11. Παπιάς, Αθήνα 1990, «*Ελεγκτική*», Εκδόσεις Σμπίλιας
12. Περράκης, ΑΘΗΝΑ 1984, «*Ο Τακτικός έλεγχος της Ανώνυμης Εταιρείας*», Έκδοση Νομική Βιβλιοθήκη
13. Τερτσινίδου, Θεσσαλονίκη 2017, Διπλωματική εργασία στο πλαίσιο του ΜΠΣ-Διοίκηση Επιχειρήσεων του ομώνυμου τμήματος του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με θέμα: «*Γενικό λογιστήριο του κράτους και δημοσιονομικός έλεγχος δαπανών*».
14. Τσιμάρας, ΑΘΗΝΑ 1958, «*Αρχαί Γενικής Λογιστικής*», Εκδόσεις Παπαζήση
15. Χρυσίλη, Πειραιάς 2016, Διπλωματική Εργασία στο πλαίσιο του ΜΠΣ-Δημόσια Οικονομική και Πολιτική του Τμήματος Λ&Χ του Πανεπ. Αττικής, «*Η Δράση και η αποτελεσματικότητα των Ελεγκτικών Μηχανισμών των Δημόσιων Δαπανών στην Ελλάδα, κατά την περίοδο 2009-2014*»

Ξένη

1. Mattingly, 1963, «Ελεγκτική», Έκδοση Οικονομικής και Λογιστικής Εγκυκλοπαίδειας
2. Meigs..., 1984, «Ελεγκτική», μετάφραση: Διαμαντόπουλος Θ-Ταλαρούγκας Ι, Εκδόσεις Παπαζήση

Διαδικτυακές Πηγές

1. Auditing Standards, INTOSAI 2005, https://www.intosaicbc.org/wp-content/uploads/2015/08/ISSAI-5800-final-draft_clean.pdf
2. https://www.intosai.org/fileadmin/downloads/documents/open_access/ISSAI_100_to_400/issai_200/ISSAI_200_en_2020.pdf
3. https://www.intosai.org/fileadmin/downloads/documents/open_access/ISSAI_100_to_400/issai_300/ISSAI_300_en_2019.pdf
4. https://www.intosai.org/fileadmin/downloads/documents/open_access/ISSAI_100_to_400/issai_400/ISSAI_400_en_2019.pdf
5. INTOSAI (1977, επανέκδοση 1998). *The Lima Declaration* <http://www.intosai.org/issai-executive-summaries/view/article/issai-1-the-lima-declaration.htm>
6. Γεωργίου, 2020, «Σε τι συνίσταται ο διαχειριστικός έλεγχος ; Ο Γενικός Ελεγκτής νομιμοποιείται να ζητά στοιχεία για τον σκοπό αυτό;», άρθρο στο portal «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ», <https://dikaiosyni.com/katigories/arthra/ti-einai-diaxeiristikos-elegxos/>
7. Γούλας, Αθήνα 1996, «Ο έλεγχος των δημοσίων δαπανών», διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο της «Βιβλιοθήκης Νομοθεσίας Δημοσίων Δαπανών», <https://www.docman.gr/DOCUMENTS/142.aspx>
8. Δημητρόπουλος, 2014, «Ο προληπτικός έλεγχος δαπανών», <https://andreasdimitropoulos.blogspot.com/2014/11/98.html>, (τελευταία πρόσβαση 15-5-2021)
9. Δρίτσας, ΑΘΗΝΑ 2015, «Ελεγκτική Δημόσιου Τομέα: Τα διεθνή πρότυπα», ανάπτυξη άρθρου στο ηλεκτρονικό περιοδικό Επιχείρηση, https://www.researchgate.net/publication/275038030_Public_Sector_Audit_The_International_Standards
10. Στογγάρη-Τσέκος, 2016, «Από τον έλεγχο της συμμόρφωσης στην αξιολόγηση της απόδοσης», άρθρο στο δικτυακό τόπο Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας
11. Υπουργείο Οικονομικών, 2019, «Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης Ελεγκτικού Έργου της ΓΔΔΕ» έτους 2018», <https://www.minfin.gr/web/31351/enemerotiko-yliko>

12. Υπουργείο Οικονομικών, 2020, «Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης Ελεγκτικού Έργου της ΓΔΔΕ» έτους 2019», <https://www.minfin.gr/web/31351/enemerotiko-yliko>

Νομοθετικές διατάξεις

1. Άρθρο 137 του Ν.4537/15-5-2018 (ΦΕΚ Α'81), «Ρύθμιση θεμάτων Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών»
2. Άρθρο 95, Ν. 4583/2018 (ΦΕΚ 2871 Β'): «Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 142/2017»
3. Ν. 2190/1920 (ΦΕΚ Α' 37/1963), «Περί Ανώνυμων Εταιρειών»
4. Ν. 3693/2008 (ΦΕΚ Α' 174), «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/43/ΕΚ περί υποχρεωτικών ελέγχων των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της Οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου και άλλες διατάξεις. [Ορισμός του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου]»
5. Ν.3492/2006 (ΦΕΚ Α'210) «Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις»
6. Ν.4129/2013 (ΦΕΚ Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»
7. Ν.4270/2014 (ΦΕΚ Α'143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»
8. Π.Δ. 142/2017 (ΦΕΚ Α' 181) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών»
9. Υ.Α. 2/12580/13-2-2018 του Υπουργού Οικονομικών (ΑΔΑ:7ΥΔΕΗ-89Τ): «Τοποθέτηση υπαλλήλων στις οργανικές μονάδες της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής»
- 10.Υ.Α. 2/40371/ΔΥΕΠ/2013 του Υπουργού Οικονομικών, με θέμα «Έγκριση Κώδικα Δεοντολογίας των Δημοσιονομικών Ελεγκτών της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ)» (ΦΕΚ 1075/30.04.2013, τ. Β')
- 11.Υ.Α. 2/40379/ΔΥΕΠ/19-4-2013 του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 1076) «Κανονισμός Επιβολής Δημοσιονομικών Διορθώσεων»
- 12.Υ.Α. 2/70212/0004/2012 του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ 2871 Β') «Εναρξη λειτουργίας οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής/Γενικό Λογιστήριο του Κράτους».
- 13.Υ.Α. οικ. 36867 ΕΞ 2020 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 1519) «Έγκριση Κανονισμού Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.)»

Παράρτημα Α

Ερωτηματολόγιο

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Το παρόν αποτελεί «Σχέδιο» ανώνυμου ερωτηματολογίου για ερευνητικό σκοπό στο πλαίσιο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας με θέμα: «Οι Ασκούμενοι Διαχειριστικοί Έλεγχοι από το Υπουργείο Οικονομικών σε φορείς του στενού και ευρύτερου δημοσίου τομέα. Αξιολόγηση του συστήματος από την πλευρά των ελεγκτών» του Μ.Π.Σ. Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

1. Φύλο

Άνδρας

Γυναίκα

2. Ηλικία

20 – 35 ετών

36 – 45 ετών

46 – 55 ετών

56 και άνω

3. Επίπεδο Εκπαίδευσης

(Να συμπληρώσετε την ανώτερη βαθμίδα στην οποία ανήκετε).

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Κάτοχος Πτυχίου ΤΕΙ

Κάτοχος Πτυχίου ΑΕΙ

Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος

Απόφοιτος Σχολής Δημόσιας Διοίκησης

Κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος

4. Κύρια Απασχόληση

Υπάλληλος

Τμηματάρχης

Προϊστάμενος

5. Υπηρεσία Απασχόλησης

- Κεντρική/Επιτελική Υπηρεσία της Γ.Δ.Δ.Ε.
- ΔΥΕΕ Υπουργείων
- Περιφερειακές ΔΥΕΕ

6. Έτη Προϋπηρεσίας

- 0 - 5 έτη
- 6 - 10 έτη
- 11 - 20 έτη
- 21 – 30 έτη
- Πάνω από 30 έτη

7. Έχετε συμμετάσχει, ως μέλος ελεγκτικής ομάδας, σε διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου;

- Ναι
- Όχι

8. Εάν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει;

(απάντηση μόνο από υπαλλήλους που έχουν διενεργήσει διαχειριστικούς ελέγχους)

- 1 - 5
- 6 - 12
- Άνω των 12

9. Εάν ναι, σε ποια από τα παρακάτω είδη διαχειριστικών ελέγχων έχετε συμμετάσχει;

(απάντηση μόνο από υπαλλήλους που έχουν διενεργήσει διαχειριστικούς ελέγχους)

- Τακτικούς
- Έκτακτους
- Όλα τα παραπάνω

10. Παρακαλούμε, σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις ακόλουθες προτάσεις, οι οποίες εκφράζουν τα ενδεχόμενα πλεονεκτήματα του υφιστάμενου πλαισίου διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων, βάζοντας X στο αντίστοιχο τετράγωνο.

	1 διαφωνώ απόλυτα	2 διαφωνώ	3 ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	4 συμφωνώ	5 Συμφωνώ απόλυτα
Συμβολή στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος και στην εξοικονόμηση δημόσιων πόρων					
Μεταφορά τεχνογνωσίας προς τους ελεγχόμενους φορείς για την ορθή διαχείριση του π/υ τους					
Διενέργεια στοχευμένων επιτόπιων ελέγχων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος, με βάση το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου της ΓΔΔΕ					
Η επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων προς τους ελεγχόμενους φορείς και οι καταλογισμοί, περιορίζουν τα φαινόμενα κακοδιαχείρισης και διαφθοράς στη δημοσιονομική διαχείριση					
Ο έλεγχος λειτουργεί αποτρεπτικά και αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την επανάληψη παρόμοιων παρατυπιών/παραβάσεων					
Η εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών ελέγχου, μέσω του Κανονισμού Ελέγχων, συμβάλει στην ποιότητα του ελεγκτικού έργου					
Η ύπαρξη μηχανισμού παρακολούθησης συμμόρφωσης στις συστάσεις του ελέγχου, οδηγεί σε πιο άμεση προσαρμογή του ελεγχόμενου φορέα στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο					
Τα ευρήματα του ελέγχου					

αποτελούν εργαλείο ενίσχυσης της λογοδοσίας και της διαφάνειας στη δημόσια διαχείριση					
Υψηλό επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ					

11. Παρακαλούμε, σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις ακόλουθες προτάσεις, οι οποίες εκφράζουν πιθανές αδυναμίες του υφιστάμενου πλαισίου διενέργειας διαχειριστικών ελέγχων, βάζοντας X στο αντίστοιχο τετράγωνο.

	1 διαφωνώ απόλυτα	2 διαφωνώ	3 ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ	4 συμφωνώ	5 Συμφωνώ απόλυτα
Δαιδαλώδες νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ελεγχόμενων φορέων του δημόσιου τομέα					
Περιορισμένη στρατηγική διαχείρισης ανθρώπινων πόρων της ΓΔΔΕ					
Δυσκολία ανταπόκρισης της υπάρχουσας διάρθρωσης των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ στις απαιτήσεις του ελέγχου					
Ελλιπής συνεργασία με άλλους εγχώριους και διεθνείς ελεγκτικούς μηχανισμούς					
Χαμηλός βαθμός συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων					
Έλλειψη κατάλληλου εξοπλισμού και υποδομών					
Υποστελέχωση υπηρεσιών της ΓΔΔΕ					
Η γεωγραφική διασπορά των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ					
Η ηλικιακή διάρθρωση των υπαλλήλων- δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ					
Αυστηρά χρονικά περιθώρια κατά τη					

διενέργεια του ελέγχου					
Αυστηρά καθορισμένες διαδικασίες ελέγχου που περιορίζουν την κρίση του ελεγκτή					

12. Παρακαλούμε, αξιολογήστε κατά πόσο οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως διενεργούνται από τη ΓΔΔΕ, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής;

- Πολύ
- Αρκετά
- Μέτρια
- Λίγο
- Καθόλου

13. Παρακαλούμε συμπληρώστε το επίπεδο αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων διαχειριστικών ελέγχων, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, αναφορικά με την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και περιορισμού της διαφθοράς;

- Εξαιρετικά υψηλό
- Υψηλό
- Μέτριο
- Χαμηλό
- Εξαιρετικά χαμηλό

14. Παρακαλούμε απαντήστε αν οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, είναι αποτελεσματικοί στη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης;

- Ναι
- Όχι

15. Με βάση την εμπειρία σας, σε ποιο από τα παρακάτω θέματα αντιμετωπίζετε συχνότερα προβλήματα κατά τη διενέργεια ενός διαχειριστικού ελέγχου;
(απάντηση μόνο από υπαλλήλους που έχουν διενεργήσει διαχειριστικούς ελέγχους)

- Κατά την προετοιμασία και σχεδιασμό του ελέγχου
- Στις ελεγκτικές εργασίες κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην έδρα του ελεγχόμενου φορέα
- Στη συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη της ελεγκτικής ομάδας
- Στη συνεργασία με τους εκπροσώπους του ελεγχόμενου φορέα
- Στην τεκμηρίωση των ευρημάτων του ελέγχου και στη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου

16.Ο ελεγχόμενος φορέας ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στις απαιτήσεις του διαχειριστικού ελέγχου;

(απάντηση μόνο από υπαλλήλους που έχουν διενεργήσει διαχειριστικούς ελέγχους)

- Πολύ
- Αρκετά
- Μέτρια
- Λίγο
- Καθόλου

17. Οι εκπρόσωποι του ελεγχόμενου φορέα, διοίκηση-υπάλληλοι, αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα ύπαρξης διαχειριστικών ελέγχων και τις θετικές προεκτάσεις του ελέγχου τόσο για το φορέα όσο και για τους ίδιους;

- Πολύ
- Αρκετά
- Μέτρια
- Λίγο
- Καθόλου

18. Ποιες από τις παρακάτω δράσεις θεωρείτε ότι πρέπει να υιοθετηθούν από τη ΓΔΔΕ στο πλαίσιο βελτίωσης της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των Διαχειριστικών Ελέγχων που διενεργεί;

[Ταξινομήστε από το 1 έως το 7 τις παρακάτω δράσεις που πιστεύετε ότι είναι η πιο σημαντική. (7= Η πλέον σημαντική δράση, 6= Πολύ σημαντική, 5= Σημαντική, 4= Αρκετά σημαντική, 3= Λιγότερο σημαντική, 2= σχεδόν καθόλου σημαντική, 1= Καθόλου σημαντική).]

- Τακτική επιμόρφωση των δημοσιονομικών ελεγκτών, μέσω στοχευμένων σεμιναρίων, σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων
- Συνεργασία με άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και σύσταση μικτών κλιμακίων ελέγχου
- Αποδέσμευση των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ από άλλα παράλληλα διοικητικά και ελεγκτικά καθήκοντα
- Εξειδίκευση των δημοσιονομικών ελεγκτών ανά είδος ελέγχου και ανά κατηγορία ελεγχόμενου φορέα
- Ενίσχυση της ΓΔΔΕ με κατάλληλο και επαρκές στελεχιακό δυναμικό
- Βελτίωση του υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος της ΓΔΔΕ και των υποδομών των υπηρεσιών της
- Σύνδεση της ελεγκτικής αποζημίωσης με το βαθμό δυσκολίας και τις απαιτήσεις του ελέγχου

Παράρτημα Β

Πίνακες Συσχετίσεων

Πίνακας Π.Β.1

Προφίλ Συμμετεχόντων με ερωτήσεις του κυρίου μέρους του ερωτηματολογίου

Correlations			
1. Φύλο	Pearson	1	,279**
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,006
	N	97	97
8.Εαν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει?	Pearson	,279**	1
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)	,006	
	N	97	97
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
1. Φύλο	Pearson	1	-,234*
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,017
	N	104	104
18.Τακτική επιμόρφωση των δημοσιονομικών ελεγκτών, μέσω στοχευμένων σεμιναρίων σε θέματα διαχειριστικών ελέγχων	Pearson	-,234*	1
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)	,017	
	N	104	104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
2. Ηλικία	Pearson	1	-,201*
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,040
	N	104	104
10.Η εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών ελέγχου, μέσω του Κανονισμού Ελέγχων, συμβάλει στην ποιότητα του ελεγκτικού έργου	Pearson	-,201*	1
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)	,040	
	N	104	104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
2. Ηλικία	Pearson	1	-,217*
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,027

	N	104	104
11.Η ηλικιακή	Pearson		
διάρθρωση των	Correlation	-,217*	1
υπαλλήλων-	Sig. (2-tailed)	,027	
δημοσιονομικών	N	104	104
ελεγκτών της ΓΔΔΕ.			
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
	Pearson	1	-,292**
3.Εκπαίδευση	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,003
	N	104	104
	Pearson		
7.Συμμετοχή σε	Correlation	-,292**	1
ελεγκτική ομάδα	Sig. (2-tailed)	,003	
	N	104	104
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
	Pearson	1	,227*
3.Εκπαίδευση	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,020
	N	104	104
12.Παρακαλούμε			
αξιολογείτε κατά			
πόσο οι υφιστάμενοι			
διαχειριστικοί έλεγχοι,	Pearson		
όπως διενεργούνται	Correlation	,227*	1
από τη ΓΔΔΕ,			
ανταποκρίνονται στις			
απαιτήσεις της			
σύγχρονης δημόσιας			
ελεγκτικής			
	Sig. (2-tailed)	,020	
	N	104	104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
	Pearson	1	,240*
3.Εκπαίδευση	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,014
	N	104	104
18.Συνεργασία με	Pearson		
άλλους ελεγκτικούς	Correlation	,240*	1
μηχανισμούς και	Sig. (2-tailed)	,014	
σύσταση μικτών	N	104	104
κλιμακίων ελέγχου			
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			

4.Κύρια Απασχόληση	Pearson	1	,251*
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,014
	N	97	96
9.Εαν ναι, σε ποια είδη διαχειριστικών ελέγχων έχετε συμμετάσχει?	Pearson	,251*	1
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)	,014	
	N	96	96
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
5.Υπηρεσία Απασχόλησης	Pearson	1	,237*
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,020
	N	97	97
8.Εαν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει?	Pearson	,237*	1
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)	,020	
	N	97	97
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
5.Υπηρεσία Απασχόλησης	Pearson	1	-,258**
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,008
	N	104	104
10.Μεταφορά τεχνογνωσίας	Pearson	-,258**	1
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)	,008	
	N	104	104
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
5.Υπηρεσία Απασχόλησης	Pearson	1	-,290**
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,003
	N	104	104
10.Διενέργεια στοχευμένων ελέγχων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος	Pearson	-,290**	1
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)	,003	
	N	104	104
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
5.Υπηρεσία Απασχόλησης	Pearson	1	-,215*
	Correlation		
	Sig. (2-tailed)		,028
	N	104	104
10.Τα ευρήματα του ελέγχου αποτελούν	Pearson		
	Correlation	-,215*	1

εργαλείο ενίσχυσης της λογοδοσίας και της διαφάνειας στη δημόσια διαχείριση.	Sig. (2-tailed)	,028	
	N	104	104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
5.Υπηρεσία Απασχόλησης	Pearson Correlation	1	-,293**
	Sig. (2-tailed)		,003
	N	104	104
10.Υψηλό επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ.	Pearson Correlation	-,293**	1
	Sig. (2-tailed)	,003	
	N	104	104
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
5.Υπηρεσία Απασχόλησης	Pearson Correlation	1	-,236*
	Sig. (2-tailed)		,016
	N	104	104
18.[Βελτίωση του υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος της Γ.Δ.Δ.Ε. και των υποδομών και υπηρεσιών της	Pearson Correlation	-,236*	1
	Sig. (2-tailed)	,016	
	N	104	104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
6.Έτη Προϋπηρεσίας	Pearson Correlation	1	-,276**
	Sig. (2-tailed)		,005
	N	104	104
11.Η ηλικιακή διάθροση των υπαλλήλων- δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ.	Pearson Correlation	-,276**	1
	Sig. (2-tailed)	,005	
	N	104	104
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
6.Έτη Προϋπηρεσίας	Pearson Correlation	1	-,206*
	Sig. (2-tailed)		,036
	N	104	104
18.Ενίσχυση της Γ.Δ.Δ.Ε. με επαρκές και εξειδικευμένο	Pearson Correlation	-,206*	1
	Sig. (2-tailed)	,036	

στελεχιακό δυναμικό	N	104	104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας

Πίνακας Π.Β.2

Λοιπές συσχετίσεις μεταξύ ερωτήσεων του κυρίου μέρους του ερωτηματολογίου

Correlations			
7. Συμμετοχή σε ελεγκτική ομάδα	Pearson Correlation	1	-,233*
	Sig. (2-tailed)		,017
	N	104	104
10. Ο έλεγχος λειτουργεί αποτρεπτικά για την επανάληψη παρόμοιων παραβιάσεων	Pearson Correlation	-,233*	1
	Sig. (2-tailed)	,017	
	N	104	104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
7. Συμμετοχή σε ελεγκτική ομάδα	Pearson Correlation	1	-,283**
	Sig. (2-tailed)		,004
	N	104	104
10. Η εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών ελέγχου, μέσω του Κανονισμού Ελέγχων, συμβάλει στην ποιότητα του ελεγκτικού έργου	Pearson Correlation	-,283**	1
	Sig. (2-tailed)	,004	
	N	104	104
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
7. Συμμετοχή σε ελεγκτική ομάδα	Pearson Correlation	1	-,216*
	Sig. (2-tailed)		,028
	N	104	104
10. Η ύπαρξη μηχανισμού παρακολούθησης	Pearson Correlation	-,216*	1
	Sig. (2-tailed)	,028	

συμμόρφωσης στις συστάσεις του ελέγχου, οδηγεί σε πιο άμεση προσαρμογή του ελεγχόμενου φορέα στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο	N	104	104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
8.Εαν ναι,σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει?	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1	,462** ,000 96
9.Εαν ναι, σε ποια είδη διαχειριστικών ελέγχων έχετε συμμετάσχει?	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	,462** ,000 96	1 96
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
8.Εαν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει?	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1	-,230* ,023 97
11.Αυστηρά καθορισμένες διαδικασίες ελέγχου που περιορίζουν την κρίση του ελεγκτή.	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	-,230* ,023 97	1 97
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
8.Εαν ναι, σε πόσους διαχειριστικούς ελέγχους έχετε συμμετάσχει?	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1	,287** ,004 97
12.Παρακαλούμε αξιολογείστε κατά πόσο οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως διενεργούνται από τη ΓΔΔΕ, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	,287** ,004 97	1 97
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

10.Η εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών ελέγχου, μέσω του Κανονισμού Ελέγχων, συμβάλει στην ποιότητα του ελεγκτικού έργου	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 104	-,216* 104
11.Δυσκολία ανταπόκρισης της υπάρχουσας διάρθρωσης των υπηρεσιών της ΓΔΔΕ στις απαιτήσεις του ελέγχου.	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	-,216* 104	1 104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
10.Η εφαρμογή τυποποιημένων διαδικασιών ελέγχου, μέσω του Κανονισμού Ελέγχων, συμβάλει στην ποιότητα του ελεγκτικού έργου	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 104	,224* 104
11.Αυστηρά χρονικά περιθώρια κατά τη διενέργεια του ελέγχου.	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	,224* 104	1 104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
10.Διενέργεια στοχευμένων ελέγχων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 104	-,236* 104
11.Η ηλικιακή διάρθρωση των υπαλλήλων- δημοσιονομικών ελεγκτών της ΓΔΔΕ.	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	-,236* 104	1 104
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).			
11.Δαιδαλώδες νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	1	,265** ,006

λειτουργία των ελεγχόμενων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.	N	104	104
10. Η ύπαρξη μηχανισμού παρακολούθησης συμμόρφωσης στις συστάσεις του ελέγχου, οδηγεί σε πιο άμεση προσαρμογή του ελεγχόμενου φορέα στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	,265** ,006	1
** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
12. Παρακαλούμε αξιολογείτε κατά πόσο οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως διενεργούνται από τη ΓΔΔΕ, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής	N	104	104
13. Παρακαλούμε συμπληρώστε το επίπεδο αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων διαχειριστικών ελέγχων, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, αναφορικά με την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και περιορισμού της διαφθοράς;	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	,438** ,000	1
** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
12. Παρακαλούμε αξιολογείτε κατά πόσο οι υφιστάμενοι	N	104	104
12. Παρακαλούμε αξιολογείτε κατά πόσο οι υφιστάμενοι	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	1 -,366** ,000	

διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως διενεργούνται από τη ΓΔΔΕ, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής	N	104	104
14. Παρακαλούμε απαντήστε αν οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, εί	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	-,366** ,000	1
αποτελεσματικοί στη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης;	N	104	104
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
13. Παρακαλούμε συμπληρώστε το επίπεδο αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων διαχειριστικών ελέγχων, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, αναφορικά με την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και περιορισμού της διαφθοράς;	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	1	-,422** ,000
14. Παρακαλούμε απαντήστε αν οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως ασκούνται από τη ΓΔΔΕ, εί	N	104	104
αποτελεσματικοί στη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης;	N	104	104
	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	-,422** ,000	1

	N	104	104
18.Ενίσχυση της Γ.Δ.Δ.Ε. με επαρκές και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	,412** ,000	1
	N	104	104
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			
12.Παρακαλούμε αξιολογήστε κατά πόσο οι υφιστάμενοι διαχειριστικοί έλεγχοι, όπως διενεργούνται από τη ΓΔΔΕ, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης δημόσιας ελεγκτικής	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	1	-,324** ,001
15. Με βάση την εμπειρία σας, σε ποιο από τα παρακάτω θέματα αντιμετωπίζετε συχνότερα προβλήματα κατά τη διενέργεια ενός διαχειριστικού ελέγχου;	Pearson Correlation Sig. (2-tailed)	-,324** ,001	1
	N	96	96
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ίδιας έρευνας